

**“АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ НОРМ”
(ЗЗБНБД 81-013-2026)-ЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА**

Авто замын норм, нормативын сангийн хөрөнгөөр 2024–2025 онд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан “Авто зам, замын байгууламжийн төсөв бодох норм” (ЗЗБНБД 81-013-2019)-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлыг “Зам, тээврийн хөгжлийн төв” ТӨҮГ-ын захиалгаар “Монголын авто замчдын холбоо” ТББ гүйцэтгэсэн. Энэ норм нь Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 7 дугаар сарын 31-ний өдрийн 256 дугаар тушаалаар батлагдсан бөгөөд түүнээс хойш 2022 оны А/20, 2023 оны А/257, 2024 оны А/63 болон А/243 дугаар тушаалаар нэмэлт, өөрчлөлтүүд орж, салбарын төсөв, үнэ бүрдлийн тогтолцоо, нормын аргачлал, тооцооллын зарчимд тодорхой шинэчлэлүүдийг тусган мөрдөгдөж байна.

Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөж буй хууль тогтоомжийн өөрчлөлт, салбарын норм, нормативын шинэчлэлтэй холбоотойгоор нормын зардлын бүтэц, аргачлалыг шинэчлэн тодорхойлох зайлшгүй шаардлага үүссэн. Үүнд:

1. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2023 оны А/221 дугаар тушаалын дагуу батлагдсан хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд хамаарах ажил мэргэжлийн жагсаалтын дагуу авто замын салбарын 3 талт хэлэлцээрийн дагуу тогтоосон нэмэгдэл цалинг төсөвт тооцох,
2. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 471 дүгээр тогтоолын дагуу үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын шимтгэл төлөх ажил мэргэжлийн жагсаалтын дагуу нийгмийн даатгалын шимтгэл тооцох,
3. Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны А/74 дүгээр тушаалын дагуу ажилтнуудад үйлчлэх зардлын нормативыг шинэчлэх,
4. Авто замын тухай хуульд нийцүүлэн техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох,
5. Монгол Улсад олон улсын банк, санхүүгийн зээл, тусламжаар хэрэгжиж буй төслүүдэд нэгж үнэд суурилсан санхүүжилтийн аргачлал хэрэглэгддэг бөгөөд уг аргачлалыг дотоодын төсөл, хөтөлбөрүүдэд нэвтрүүлэх,
6. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-д заасан шаардлагыг нормд тусгах гэх мэт.

Дээрх хууль тогтоомжийн өөрчлөлттэй уялдуулан хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл хөлс, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл, ажилтнуудад үйлчлэх зардал болон техник технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлыг нормын төсөлд нэг мөр, иж бүрэн байдлаар тусган боловсруулсан.

Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцох нормыг хууль эрх зүй, зах зээлийн нөхцөл байдал, салбарын эрх зүйн орчны өөрчлөлттэй уялдуулан шинэчилснээр төсвийн төлөвлөлтийг бодитой, ил тод, нэгдсэн аргачлалтай болгох, төсвийн сахилга батыг сайжруулах нөхцөл бүрдэж байна. Нормын шинэчлэл нь өртгийг зохиомлоор нэмэгдүүлэх зорилгогүй бөгөөд барилга, засварын ажлын явцад бодитоор үүсдэг зардлуудыг бүрэн, ил тод, нэгдсэн аргачлалаар тооцох боломжийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн.

Шинэчилсэн нормыг мөрдсөнөөр төсөвт өртгийг бодитой тооцох, төлөвлөлтийн шатанд эрсдэлийг урьдчилан тооцох, гүйцэтгэлийн шатанд нэмэлт санхүүжилт үүсэх нөхцөлийг бууруулах, төсөв тооцооны ил тод, ойлгомжтой, жигд байдлыг хангах боломж бүрдэнэ. Судалгаа, тооцооллын үр дүнгээс үзэхэд шинэ нормыг хэрэгжүүлснээр авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртөгт 10 орчим хувийн өөрчлөлт гарч байгаа нь өмнө нь тооцдоггүй байсан зардлыг бүрэн тусгасантай холбоотой юм. Мөн “Авто зам, замын байгууламжийн төсөв бодох норм” (ЗЗБНБД 81-013-2019) батлагдсан 2019 оноос хойших зах зээлийн нөхцөл байдал, үнийн өсөлт, холбогдох тушаал, журмын өөрчлөлтөөс шалтгаалан зарим зардлын нормативт өөрчлөлт орсон.

Нормыг шинэчлэн боловсруулснаар гүйцэтгэлийн шатанд үүсдэг нэмэлт санхүүжилтийн хэрэгцээ буурч, батлагдсан төсөвт өртөг давж гүйцэтгэгдэх эрсдэл хязгаарлагдах, улмаар улсын төсөв төлөвлөлтийн чанар, сахилга бат сайжрах нөхцөл бүрдэнэ. Түүнчлэн ажиллах нөхцөл, байгаль цаг агаарын нөлөөллөөс үүсэх эрсдэлийг төвөгшлийн итгэлцүүр зэрэг зохицуулалтын хэрэгслээр удирдах боломжийг тусгасан.

Нормын төслийг боловсруулахдаа олон улсын жишиг, туршлагыг харгалзан үзэж, ОХУ болон БНХАУ-ын авто замын төсөв, үнэ бүрдлийн тогтолцоонд харьцуулсан судалгаа хийгдсэн. Судалгаагаар эдгээр улс орнуудад хөдөлмөр, машин механизм, материалын нөөцөд суурилсан норматив тооцоолол давамгайлж, бүс нутгийн онцлогт тохирсон коэффициент, индексийг ашиглан төсөвт өртгийг тодорхойлдог нийтлэг зарчим үйлчилж байна.

Энэхүү харьцуулсан судалгааны үр дүнг авто замын салбарын норм, нормативтай уялдуулан авч үзэж, үндэсний онцлог нөхцөлд нийцсэн, олон улсын нийтлэг зарчимд тулгуурласан зардлын тооцооллын аргачлалыг боловсруулсан. Үүний нэг жишээ нь төсөвт өртгийн тооцоог нэгж үнээр тооцох аргачлалыг боловсруулж нормын төсөлд тусгасан. Энэ нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, эрх зүйн баримт бичигт бүрэн нийцэхээс гадна олон улсын практикт түгээмэл хэрэглэгддэг үнэ бүрдлийн суурь зарчимтай уялдсан, харьцуулах боломжтой, ил тод тогтолцоог бүрдүүлж байна.

Дээрх үндэслэл, тооцоололд тулгуурлан “Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцох норм (ЗЗБНБД 81-013-2026)”-ыг шинэчлэн мөрдөх нь төсвийн төлөвлөлтийн бодит, ил тод байдал, сахилга батыг сайжруулахад чухал ач холбогдолтой гэж үзэж байна.

МОНГОЛЫН АВТО ЗАМЧДЫН ХОЛБОО

ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН НОРМАТИВ,
ТЕХНИКИЙН БАРИМТ БИЧГИЙН ТОГТОЛЦОО
**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН
НОРМ БА ДҮРЭМ**

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН
ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ НОРМ
ЗЗБНБД 81-013-2026
(ТӨСӨЛ)

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ЯАМ
2026 ОН

Зам, тээврийн сайдын 2026 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрийн ... дугаар тушаалаар батлав.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны улсын нэгдсэн бүртгэлийн 2026 оны ... дугаар сарын ... өдрийн ... дугаарт бүртгэв.

Энэхүү баримт бичгийг 2026 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрөөс эхлэн мөрдөнө.

БОЛОВСРУУЛСАН АЖЛЫН ХЭСГИЙН АХЛАГЧ:

Мэргэшсэн инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	Л.БААСАНБАТ
ГИШҮҮД:	
Зөвлөх эдийн засагч, Тэргүүлэх төсөвчин	Ц.ЦЭРЭНДОРЖ
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Б.БАТТУЛГА
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Б.МАРГАД-ЭРДЭНЭ
Мэргэшсэн инженер, программист	Б.ЭРДЭНЭБАЯР
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Э.ЭРДЭНЭТУЯА
Авто замын инженер, Төсөвчин	Д.ЯНЖИНДУЛАМ

РЕДАКЦИЙН АЖЛЫН ХЭСГИЙН АХЛАГЧ:

Зөвлөх инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	Л.БАТХҮҮ
ГИШҮҮД:	
Зөвлөх инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	Д.ЭНХТУЯА
Зөвлөх инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	Б.МИНЖБАДАМ
Зөвлөх инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	С.БАТСҮХ
Зөвлөх инженер, Тэргүүлэх төсөвчин	Л.ЭРДЭНЭБААТАР
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Ө.БААСАНСҮРЭН
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Б.НЯМЖАРГАЛ
Мэргэшсэн инженер, Мэргэшсэн төсөвчин	Ц.ЦОЛМОН
Авто замын Мэргэшсэн инженер	Ж.БАЯРСАЙХАН
Авто замын инженер	Б.ЛХАГВАДОРЖ

ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН НОРМАТИВ, ТЕХНИКИЙН
БАРИМТ БИЧГИЙН ТОГТОЛЦОО

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН
НОРМ БА ДҮРЭМ**

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН
ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ НОРМ

ЗЗБНбД 81-013-2026

(ТӨСӨЛ)

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ЯАМ

2026 ОН

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН НОРМ БА ДҮРЭМ
АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ НОРМ

ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

1. Энэхүү норм нь ажлын зураг төсөл, техникийн шаардлага болон гэрээний бусад холбогдох баримт бичигт тулгуурлан, Монгол Улсын хууль тогтоомж, эрх зүйн акт, төсвийн суурь нормыг үндэслэн авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртгийг тодорхойлоход ашиглагдана.
2. Энэ нормын зорилго нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт авто зам, замын байгууламжийг барих, засварлах, шинэчлэх (цаашид барилга, засвар гэх) ажлын төсөвт өртгийг тодорхойлох арга зүй, зарчим, дарааллыг тогтооход оршино.
3. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хэрэгжих авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсвийн тооцоонд салбарын төрөл, хөрөнгийн эх үүсвэр, өмчийн хэлбэр, харъяаллаас үл хамааран энэ нормыг мөрдөнө.
4. Энэ нормын дагуу тооцоолсон төсөвт өртгийн тооцоог дараах ажлуудад хэрэглэнэ. Үүнд:
 - ✓ Улсын болон орон нутгийн төсөв, нийслэлийн төсөв, Замын сан, гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгө болон эдгээртэй адилтгах төсвийн бус эх үүсвэрээр санхүүжих төсөл, хөтөлбөрүүд,
 - ✓ Хувийн болон гадаадын компанийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлууд,
 - ✓ Дээрх ажлуудын хөрөнгө оруулалт, санхүүжилт, эдийн засгийн үр өгөөжийг тооцох, тендерийн баримт бичиг боловсруулах, сонгон шалгаруулалт явуулах,
 - ✓ Хууль, тогтоомжийн дагуу шууд гэрээгээр гүйцэтгэх ажлын сонгон шалгаруулалт болон бусад холбогдох үйл ажиллагаа,
5. Энэ нормыг Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөж буй хууль тогтоомж, Авто замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын батлан гаргасан авто замын салбарын үнэ бүрдэл, төсвийн норм, нормативууд, эрх зүйн баримт бичгийг үндэслэн боловсруулав.

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Энэ нормд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:

1. “Төсөвт өртөг” гэж зураг төслийн баримт бичигт үндэслэн, төсөвт өртөг тооцох нормын дагуу тодорхойлсон авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд шаардагдах нийт мөнгөн хөрөнгийн нийлбэрийг;
2. “Шууд зардал” гэж барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэх явцад үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд шаардагдах нийт цалин, материал, машин механизм, тээвэр, ажилтнуудад үйлчлэх зардал болон эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг;
3. “Төсвийн норм” гэж барилга, засварын ажлын нэгж хэмжигдэхүүнд тогтоосон нөөцийн хэмжээг /ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ажиллах хугацаа, материалын хэрэгцээ/ норматив байдлаар тогтоосон баримт бичиг;
4. “Төсвийн норматив” гэж төсөвт өртгийг тодорхойлоход ашиглагдах норм, жишиг үнэ, тариф, үнэлгээний эмхэтгэл болон холбогдох бусад баримт бичгийн цогц;
5. “Томсгосон норм” гэж нэг төрлийн хэд хэдэн ажилбарыг нэгтгэн багцалсан байдлаар илэрхийлсэн, урьдчилсан болон анхан шатны төсөв, ТЭЗҮ-д ашиглагдах норм;
6. “Объектын төсөв” гэж авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардагдах шууд зардлын тооцоо;
7. “Барилга угсралтын ажлын төсөв” гэж объектын төсөв буюу шууд зардалд үндэслэн удирдлага, зохион байгуулалтын зардал, ашгийн зардал, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал, даатгалын зардлыг нэмж тооцсон төсөв;
8. “Нэгдсэн төсвийн тооцоо” гэж барилга, засварын ажлыг зураг төслийн дагуу иж бүрэн гүйцэтгэхэд шаардагдах объектын төсөв (шууд зардал), барилга угсралтын ажлын зардал болон бусад зардлыг нэгтгэн боловсруулсан төсвийн баримт бичиг;
9. “Төсөвт өртөг” гэж зураг төсөл, техникийн шаардлага болон бусад холбогдох баримт бичигт үндэслэн, төсөвт өртөг тооцох нормын дагуу тооцсон, авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэх, ашиглалтад оруулахад шаардлагатай нийт мөнгөн хөрөнгийн хэмжээг;
10. “Хөдөлмөр зарцуулалт” гэж тухайн нэгж ажлыг гүйцэтгэхэд шаардагдах ажилтны зарцуулах хугацааг хүн/цагаар илэрхийлсэн норматив үзүүлэлт;
11. “Нийт цалин” гэж барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэхэд оролцож буй ажилтнуудын үндсэн болон нэмэгдэл цалин, нэмэгдэл хөлс, алслалтын нэмэгдлийг багтаасан цалингийн зардлын нийт дүнг;

12. “Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал” гэж ажил гүйцэтгэхэд ашиглагдах машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалттай холбоотой зардлыг;
13. “Материалын зардал” гэж барилга, засварын ажилд шаардагдах материал, хийц, эдлэхүүний нийт хэрэгцээ болон тэдгээрийн өртгийг илэрхийлсэн зардал;
14. “Тээврийн зардал” гэж материал, хийц эдлэхүүнийг тодорхой зайд тээвэрлэхтэй холбоотойгоор гарч буй зардлыг;
15. “Төвөгшлийн итгэлцүүр” гэж ажлын хэвийн бус буюу онцгой нөхцөлийг харгалзан төсвийн нормд хэрэглэдэг засварлах итгэлцүүр;
16. “Жишиг үнэ” гэж тухайн хугацаанд зах зээлийн дундаж түвшинг илэрхийлсэн, төсөвт өртөг тооцоход ашиглагдах албан ёсны үнэ;
17. “Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээ” гэж авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг батлагдсан зураг, төсөв, норм, норматив, техникийн баримт бичгийн дагуу хийж байгаа эсэхэд хяналт тавих, зөвлөгөө өгөх, ажлын гүйцэтгэлийг баталгаажуулах ажиллагааг;
18. “Захиалагчийн хяналт” гэж барилга, засварын ажлын явцад чанар, хугацаа, өртгийн хэрэгжилтэд хяналт тавих зорилгоор захиалагчийн зүгээс хэрэгжүүлэх хяналт, зохион байгуулалтын үйл ажиллагааг;
19. “Зураг төсөл зохиогчийн хяналт” гэж авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг батлагдсан зураг төсөл, техникийн шаардлагын дагуу гүйцэтгэж байгаа эсэхэд зураг төсөл зохиогчийн зүгээс хэрэгжүүлэх хяналтын үйл ажиллагааг;
20. “Нэгж үнэ” гэж авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нэгж хэмжигдэхүүнд ногдох төсөвт өртгийг;
21. “Нийт үнэ” гэж зураг төсөлд тусгагдсан ажлын тоо хэмжээг нэгж үнээр үржүүлэн тодорхойлсон нийт төсөвт өртгийг.

1. АВТО ЗАМЫН САЛБАРЫН ҮНЭ БҮРДЭЛТИЙН СИСТЕМИЙН НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Авто замын салбарын үнэ бүрдлийн тогтолцоо нь төсөвт өртгийг тодорхойлоход шаардлагатай төсвийн норм, нормативууд, холбогдох норм дүрэм, заавар болон бусад баримт бичгээс (цаашид “төсвийн норматив” гэх) бүрдэнэ.

1.2. Авто замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын батлан гаргасан төсвийн норм, үнэ, үнэлгээний эмхэтгэлүүдийг төсвийн норматив гэнэ. Төсвийн норматив нь холбогдох норм дүрэм, аргачлал, заавар, журмын хамтаар төсөвт өртгийг тодорхойлох үндэс болно.

1.3. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нэгж хэмжигдэхүүнд шаардагдах нийт нөөцийн хэмжээг (хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног

төхөөрөмж, материалын хэрэгцээ) төсвийн норм гэнэ. Төсвийн норм нь ажлыг хэвийн нөхцөлд гүйцэтгэхэд шаардагдах зайлшгүй, хүрэлцээтэй нөөцийн норматив хэмжээг тогтоож, ажлын өртгийн суурь үзүүлэлт болно.

1.4. Төсвийн нормативыг холбогдох норм дүрэм, стандарт, техникийн шаардлага, технологийн горимд үндэслэн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай бүх нөөцийн хэрэгцээнд тулгуурлан боловсруулна.

1.5. Төсвийн нормыг гадны хүчин зүйлс нөлөөлөхгүй, хэвийн нөхцөлд, ажлын технологийн дарааллын дагуу гүйцэтгэхээр боловсруулна. Хэрэв хөдөлмөрийн хэвийн бус буюу онцгой нөхцөлд (хөдөлгөөнтэй, хэт хүйтэн, хэт халуун, давчуу, битүү, газрын дор, ажиллаж буй тоног төхөөрөмжид ойр гэх мэт) ажил гүйцэтгэвэл төсвийн нормд төвөгшлийн итгэлцүүр хэрэглэнэ. Итгэлцүүрийн хувь хэмжээ, хэрэглэгдэх нөхцөлийг төсвийн суурь норм болон төсөвт өртөг тооцох нормд тодорхойлно.

1.6. Зураг төсөлд тусгагдсан нэгж ажлын өртгийг тооцоход шаардлагатай норм, норматив, холбогдох эрх зүйн баримт бичиг байхгүй тохиолдолд түүнтэй ижил төстэй ажлын норм, жишиг үнэлгээг хэрэглэнэ. Харин тохирох норм байхгүй бол тухайн ажлын төсвийн суурь нормыг зураг төслийн бүрэлдэхүүнд багтаан боловсруулж, холбогдох хууль, журмын дагуу батлуулан мөрдөнө.

1.7. Авто замын салбарын үнийн бодлого нь авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртгийг бодитой тодорхойлох, хүн хүч, машин механизм, тоног төхөөрөмж, материал болон бусад нөөцийг үр ашигтай ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэнэ.

1.8. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртгийг тооцоолох үндэслэл дараах баримт бичгүүдэд тулгуурлана. Үүнд:

- ✓ Ажлын иж бүрэн зураг төсөл, техникийн шаардлага,
- ✓ Ажлын тоо хэмжээ,
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмж, материалын хэрэгцээ,
- ✓ Тээврийн зай, орон нутгийн татвар, хураамж,
- ✓ Хүчин төгөлдөр мөрдөж буй төсвийн норм, норматив,
- ✓ Үнэ бүрдлийн тогтолцооны холбогдох баримт бичгүүд багтана.

1.9. Зураг төсөл, техникийн шаардлага, бусад баримт бичгийг үндэслэн төсөвт өртөг тооцох нормын дагуу тооцсон, авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэх, ашиглалтад оруулахад шаардагдах нийт мөнгөн хөрөнгийн нийлбэрийг төсөвт өртөг гэнэ.

1.10. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртөг нь хөрөнгө оруулалтын хэмжээг тодорхойлох, гүйцэтгэгчийн гүйцэтгэсэн ажлын тооцоо хийх, материалын тоо хэмжээ, машин цагийн хэрэгцээ, тээвэрлэх ачааны жин, зардлыг тодорхойлох, түүнчлэн нэгдсэн төсвийн тооцоонд орсон бусад ажлын зардлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэгч болон захиалагчийн тайлан тэнцэл, бизнес төлөвлөгөө боловсруулахад ашиглагдах суурь тооцоо болно.

1.11. Нэгдсэн төсвийн тооцооны дүн нь ашиглалтад оруулсан авто зам, замын байгууламжийн үндсэн хөрөнгийн өртгийг тогтоох үндэслэл болно.

1.12. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртгийг тодорхойлоход ашиглагдах төсвийн суурь нормыг нормын төрлөөр нь дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

А. Төсвийн суурь норм:

- ✓ Барилга, засварын ажлын нэгж хэмжигдэхүүнд тогтоосон нөөцийн (ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ажиллах хугацаа, материалын хэрэгцээ) хэмжээг тодорхойлдог.
- ✓ Үе шатны ажил тус бүрээр нөөцийн зарцуулалтыг тооцдог тул нарийвчилсан төсөв гаргах, гүйцэтгэлийн тооцоонд шууд ашиглагдана. Жишээ нь: ургамлын хөрс хуулах, ул хөрсийг тэгшлэх, нягтруулах, далан байгуулах, асфальтбетон хучилт байгуулах зэрэг үе шатны ажил тус бүрээр нарийвчлан тооцдог.

Б. Томсгосон норм:

- ✓ Барилга, засварын нэг төрлийн ажлын хэд хэдэн ажилбарыг нэгтгэн багцалсан байдлаар илэрхийлдэг.
- ✓ Нарийвчилсан задаргаа шаарддаггүй, нэгтгэсэн бүтэцтэй. Жишээ: далан, ухмал, суурь үе, замын хучилт, тоноглол зэрэг бүлгийн ажлуудын хэд хэдэн ажилбарын нөөцийн зарцуулалтыг нэгтгэн нормын үзүүлэлт болгон гаргадаг.
- ✓ Ажлын зураг төсөл боловсруулах анхан шатны тооцоо, ТЭЗҮ болон хөрөнгө оруулалтын урьдчилсан тооцоонд ашиглахад тохиромжтой.
- ✓ Томсгосон норм нь төсвийн суурь нормыг үндэслэн боловсруулагдана.

1.13. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төрлөөр тооцсон төсвийн суурь нормын (цаашид төсвийн суурь норм гэх) бүрэлдэхүүнд дараах нормууд орно. Үүнд:

- ✓ Авто замын барилгын ажлын төсвийн жишиг норм (ЗЗБНБД 83-25-2023)
- ✓ Төмөрбетон гүүр, хоолойн барилгын ажлын төсвийн жишиг норм (ЗЗБНБД 83-28-2023)

- ✓ Авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, засварын ажлын төсвийн жишиг норм (ЗЗБНБД 83-26-2023)

1.14. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртгийг тодорхойлоход дараах зардлын нормативыг ашиглана. Үүнд:

- ✓ Ажилтны тарифт цалингийн жишиг
- ✓ Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалин
- ✓ Тээврийн жолооч, машин механизмын операторын цалин
- ✓ Инженер техникийн ажилтны цалин
- ✓ Нэмэгдэл цалин
- ✓ Алслалтын нэмэгдэл цалин
- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл
- ✓ Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал
- ✓ Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал
- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал
- ✓ Ашгийн зардал
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал
- ✓ Даатгалын зардал
- ✓ Магадалшгүй ажлын зардал
- ✓ Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
- ✓ Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал
- ✓ Захиалагчийн хяналтын зардал
- ✓ Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл

1.15. Төсвийн суурь нормын эмхэтгэл нь техникийн хэсэг, төсвийн нормын хүснэгт, хавсралт, лавлах мэдээллээс бүрдэнэ. Техникийн хэсэгт төсвийн нормын эмхэтгэлүүдийг хэрхэн хэрэглэх заавар, ажил гүйцэтгэх нөхцөлийг харгалзан төсвийн нормд итгэлцүүр хэрэглэх журам, түүнчлэн ажлын тоо хэмжээг хэрхэн тодорхойлох аргачлалыг тусгана.

1.16. Төсвийн суурь нормын хүснэгт, хавсралтууд нь дараах нөөцийн норматив үзүүлэлтийг агуулна. Үүнд:

- ✓ Ажилтны ажил, мэргэжлийн нэр, мэргэжлийн зэрэг
- ✓ Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн бүрэлдэхүүн, ажиллах хугацаа, (маш/цаг)
- ✓ Ажил гүйцэтгэхэд хэрэглэх материал, хийц эдлэлийн нэр төрөл, хэмжих нэгжээр илэрхийлсэн зарцуулалт, нэгж хүнд

2. АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ АРГАЧЛАЛ, БАРИМТЛАХ ЗАРЧИМ, ТӨСВИЙН БАРИМТ БИЧГИЙН БҮТЭЦ

2.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртгийн тооцоо нь зураг төслийн баримт бичгийн салшгүй бүрэлдэхүүн хэсэг бөгөөд төсвийн суурь нормд тулгуурлан, тухайн үеийн жишиг үнэ, тариф болон зах зээлийн үнийн түвшинд үндэслэн боловсруулна.

2.2 Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг батлагдсан зураг төслийн дагуу гүйцэтгэнэ. Төсвийн тооцоог зураг төсөл, ажлын тоо хэмжээ болон тухайн үед хүчин төгөлдөр мөрдөж буй холбогдох эрх зүйн баримт бичигт үндэслэн боловсруулна.

2.3. Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг нь тооцоо хийж буй тухайн үеийн жишиг үнэд тулгуурлан тодорхойлогдсон байх ёстой. Харин хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг боловсруулах үед тухайн санхүүгийн жилд гүйцэтгэх ажлын төсөвт өртгийг зах зээлийн үнийн хэтийн төлөвт үндэслэн тодорхойлно.

2.4. “Төрийн болон Орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль”-д заасны дагуу материал, түүхий эд, тоног төхөөрөмжийн үнэ болон хөдөлмөрийн хөлс өөрчлөгдөх нөхцөл үүссэн бол гэрээнд заасан нөхцөл, аргачлалын дагуу гэрээний үнэд тохируулга хийж болно.

2.5. Авто замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл түүнээс эрх шилжүүлсэн байгууллага нь авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд ашиглах төрөл бүрийн материал, хийц, эдлэхүүний үнийн судалгаа хийж мэдээллийн сан бүрдүүлэх, шинэчлэх үүрэгтэй бөгөөд улирал тутамд олон нийтэд мэдээлнэ. Энэхүү мэдээлэл нь төсөвт өртгийн тооцоо хийх, жишиг үнэ тогтоох албан ёсны үндэслэл болно.

2.6. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсвийн баримт бичиг нь дараах бүтэцтэй байна. Үүнд:

- а) Объектын төсөв (шууд зардал)
- б) Барилга угсралтын ажлын төсөв
- в) Нэгдсэн төсвийн тооцоо
- г) Хөрөнгө оруулалтын зардлын тооцоо
- д) Нэгж үнэ ба нийт үнийн тооцоо
- е) Төсвийн нүүр, тайлбар бичиг

2.7. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсвийн тооцооны баримт бичгийг бүрдүүлэхдээ дараах үндсэн дэс дарааллыг баримтлана. Үүнд:

А. Бэлтгэл ажил:

- ✓ Зураг төсөл, техникийн шаардлага болон бусад холбогдох баримт бичигтэй (тайлбар бичиг, геологи, геодези, байгаль орчны тайлан гэх мэт) танилцаж, ажлын тоо хэмжээг нягтлан шалгах;
- ✓ Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй жишиг үнэ, тариф, норм, норматив, эрх зүйн баримт бичиг болон холбогдох суурь нормыг бүрдүүлэх;
- ✓ Суурь нормын ажлын нэр төрөл, хэмжих нэгжид тохируулан ажлын тоо хэмжээ, суурь нормын үндэслэлийг тодорхойлох;
- ✓ Суурь нормд байхгүй ажилбарын үнэлгээг ижил төстэй ажлаар орлуулах, эсвэл шаардлагатай тохиолдолд шинээр тооцоолох;
- ✓ Суурь норм болон төсөвт өртөг тооцох нормд заасан итгэлцүүрүүдийг ямар ажилд, ямар онцлог нөхцөлд ашиглахыг тогтоож, баримт бичгийг бүрдүүлэх;
- ✓ Төсөвт өртөг тооцоход ашиглах үнэ бүрдлийн талаарх төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр, тогтоол, дүрэм журам, холбогдох бусад баримт бичгийг бүрдүүлэх;

Б. Төсвийн тооцооны дараалал:

- ✓ Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтын тооцоо
- ✓ Нийт цалин, ЭМ, НД-ын шимтгэлийн зардлын тооцоо
- ✓ Машин механизмын операторын цалингийн зардлын тооцоо
- ✓ Тээврийн жолоочийн цалингийн зардлын тооцоо
- ✓ Нэмэгдэл цалингийн зардлын тооцоо
- ✓ Инженер техникийн ажилтны (ИТА) цалингийн зардлын тооцоо
- ✓ Алслалтын нэмэгдэл цалингийн зардлын тооцоо
- ✓ Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл
- ✓ Нийгмийн даатгалын шимтгэл
- ✓ Материалын зардлын тооцоо
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцоо
- ✓ Материалын тээврийн зардлын тооцоо
- ✓ Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардлын тооцоо
- ✓ Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардлын тооцоо
- ✓ Шууд зардлын тооцоо
- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлын тооцоо
- ✓ Ашгийн зардлын тооцоо
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардлын тооцоо
- ✓ Даатгалын зардлын тооцоо
- ✓ Барилга угсралтын ажлын зардлын тооцоо

- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцоо
- ✓ Магадалшгүй ажлын зардал
- ✓ Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын зардлын тооцоо
- ✓ Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал
- ✓ Захиалагчийн хяналтын зардал
- ✓ Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл
- ✓ Бусад зардлын тооцоо
- ✓ Нэгдсэн төсвийн тооцоо
- ✓ Хөрөнгө оруулалтын зардлын тооцоо

В. Төсвийн тооцоог гүйцэтгэх:

- ✓ Объектын (шууд зардал) төсвийн тооцоо
- ✓ Барилга угсралтын ажлын төсвийн тооцоо
- ✓ Нэгдсэн төсвийн тооцоо
- ✓ Хөрөнгө оруулалтын зардлын тооцоо
- ✓ Нэгж үнэ ба нийт үнийн тооцоо хийх гэх мэт дарааллаар төсвийн баримт бичгийг бүрдүүлнэ.

3. ОБЪЕКТЫН ТӨСВИЙН ТООЦОО

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

3.1.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэхэд төслийн талбай дээр гарч буй шууд зардлыг ашиглан объектын төсвийн тооцоог боловсруулна.

3.1.2. Объектын төсөв нь анхан шатны үйлдвэрлэлийн нэгж, байгууллагын баримт бичиг бөгөөд ерөнхий болон туслан гүйцэтгэгч байгууллагын хийх ажлын хэмжээг тодорхойлоход ашиглана.

3.1.3. Төсөвт өртгийг ажлын зураг төсөлд тусгасан тоо хэмжээ, техникийн шаардлага болон технологийн дарааллыг үндэслэн, төсвийн тооцооны бүлэг тус бүрээр гаргана.

3.1.4. Төсвийн нормын бүлгүүд нь дараах бүтэцтэй байна. Үүнд:

А. Авто замын барилгын ажил

- а) Түр барилга ба үйлдвэрлэлийн бэлтгэл ажил
- б) Замын трасс сэргээж, гадаслах
- в) Материалын шинжилгээ, туршилтын ажил
- г) Замын трасс, талбайн цэвэрлэгээний ажил

- д) Карьер, шороон орд нээх, нөхөн сэргээх ажил
- е) Түр болон туслах замын ажил
- ё) Замын далан, ухмалын ажил
- ж) Замын суурийн ажил
- з) Замын хашлага байрлуулах ажил
- и) Замын хучилтын ажил
- й) Замын хайрган хөвөө байгуулах ажил
- к) Ус зайлуулах энгийн байгууламжийн ажил
- л) Явган хүн ба унадаг дугуйн замын ажил
- м) Замын тэмдэглэгээний ажил
- н) Замын тоноглолын ажил
- о) Замын тохижилтын ажил
- е) Өрөмдлөгө, тэсэлгээний ажил
- п) Материал бэлтгэх ажил
- р) Хог хаягдал цэвэрлэх
- с) Авто зам, замын байгууламжийг улсын ашиглалтад оруулах
- т) Хүйтний улиралд хийгдэх замын ажил
- у) Бусад ажил
- ф) Үйлдвэр, заводыг ачиж буулгах, угсрах, хураах ажил
- х) Замын бүх ажлууд

Б. Төмөрбетон гүүр, хоолой, хиймэл байгууламжийн ажил

- а) Барилгын талбайн бэлтгэл
- б) Гүүр, хоолойн материалын ба хийц бүтээцийн үйлдвэрлэлийн бэлтгэл ажил
- в) Гүүрийн тулгуурын энгийн суурь
- г) Өрөмдмөл баганат суурь байгуулах
- д) Захын болон завсрын тулгуур байгуулах
- е) Алгаслалын бүтээц байрлуулах ба байгуулах
- ё) Зорчих хэсэг байгуулах
- ж) Хэв гажилтын заадас байгуулах

- з) Урсгал залах далан байгуулах
- и) Далан сувгийн бэхэлгээ
- й) Төмөр бетон хоолойн барилга
- к) Арматур хүчитгэх
- л) Лабораторийн туршилт, шинжилгээ
- м) Объектыг ашиглалтад оруулах

В. Арчлалт, засварын ажил

- а) Шороон далан, суурь хөвөө ба шуудууны арчлалт, засварын ажил
- б) Авто замын шороон далан, хучилтын өргөтгөлийн ажил
- в) Хучилтгүй зам болон хөнгөвчилсөн шилжилтийн төрлийн хучилтын арчлалт, засварын ажил
- г) Хучилттай авто замын арчлалт, засварын ажил
- д) Тэмдэг, тэмдэглэгээ, тоноглолын арчлалт, засварын ажил
- е) Модон гүүрийн арчлалт, засварын ажил
- ё) Ус өнгөрүүлэх хоолойн арчлалт, засварын ажил
- ж) Төмөрбетон гүүрийн арчлалт, засварын ажил
- з) Өвлийн арчлалт, засварын ажил
- и) Бусад ажил

3.1.5. Шууд зардлыг тодорхойлохдоо дараах үндсэн өгөгдлүүдийг ашиглана. Үүнд:

- а. Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)
- б. Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр төрөл, ажиллах цаг (маш/цаг)
- в. Материал ба хийц эдлэлийн зарцуулалт (m^3 , m^2 , тн, у/м, кг, ширхэг гэх мэт)
- г. Материал, хийц эдлэлийн тээвэрлэлт (тн/км)
- д. Түр барилгын элэгдлийн хугацаа (жил, сар)

3.1.6. Объектын (шууд зардлын) төсөвт дараах зардлуудыг тооцно. Үүнд:

- ✓ Нийт цалин,
- ✓ Материалын зардал,
- ✓ Тээврийн зардал,
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал,

- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл,
- ✓ Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал,
- ✓ Ажилтнуудад үйлчлэх зардал,

3.1.7. Төсвийн бүрдэл хэсгүүдийн тооцоог боловсруулсны дараа нэгтгэн тухайн объектын төсвийг тооцно. Энэхүү тооцоо нь зам барилгын тодорхой ажил, эсвэл ажлын бүлгийн өртгийг харуулна.

3.1.8. Шууд зардлыг үндэслэн боловсруулсан объектын төсөв нь талбайн инженер техникийн ажилтнуудын тооцоо, төлөвлөлтийн үндсэн гарын авлага болно.

3.2. АЖИЛТНЫ ХӨДӨЛМӨР ЗАРЦУУЛАЛТ, НИЙТ ЦАЛИНГИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.2.1. Зураг төсөлд тусгагдсан ажлын тоо хэмжээг төсвийн суурь нормоор тогтоосон нэгж ажлын хөдөлмөр зарцуулалтаар үржүүлж, ажилтны нийт хөдөлмөр зарцуулалтыг тооцно. Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтын тооцоог Маягт №1А-н дагуу гүйцэтгэнэ.

3.2.2. Төсвийн суурь нормоор тооцсон ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтыг Хавсралт №2-д заасан ажилтны цагийн тарифт цалингийн жишгээр үржүүлж, үндсэн цалинг тодорхойлно. (Маягт №1Б)

3.2.3. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Газрын доор, хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөл”-д хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалтыг үндэслэн хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд ажиллаж буй ажилтанд олгох нэмэгдлийн хувийг Авто замын салбарын хөдөлмөр, нийгмийн зөвшлийн гурван талт хэлэлцээрээр тогтоож, Авто замын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. (Хавсралт №2).

3.2.4. Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд ажиллагчдад олгох нэмэгдлийг батлагдсан хувь хэмжээний дагуу ажилтны үндсэн цалингаас тооцно. Авто замын салбарын хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд ажиллаж буй ажилтны ажил, мэргэжлийн жагсаалтыг Хавсралт №6-д тусгав.

3.2.5. Машин механизмын операторын цалинг машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын нийт дүнгийн 8.7 хувиар, тээврийн жолоочийн цалинг тээврийн зардлын нийт дүнгийн 8.7 хувиар тооцно.

3.2.6. Ажилтны нэмэгдэл цалинг үндсэн цалингаас 30 хувиар, тээврийн жолооч, машин механизмын операторын нэмэгдэл цалинг эдгээр ажилтны үндсэн цалингийн нийлбэр дүнгийн 30 хувиар тус тус тооцно. Нэмэгдэл цалинд нэмэгдэл хөлс болон ээлжийн амралт, сул зогсолтын үеийн цалин хамаарна.

3.2.7. Инженер техникийн ажилтны цалинг ажилтны үндсэн цалин, тээврийн жолоочийн цалин, машин механизмын операторын цалингийн нийлбэр дүнгийн 25 хувиар тооцно.

3.2.8. Инженер техникийн ажилтны цалин нь үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, нэмэгдэл хөлс, ээлжийн амралт, сул зогсолтын үеийн цалингаас бүрдэнэ.

3.2.9. “Авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын хугацааны норматив, гүйцэтгэгчээс талбайд ажиллах ИТА-ны тоо, үе шатны ажилд зарцуулах цагийн норм”-ыг үндэслэн инженер техникийн ажилтны зэрэглэл, цалингийн итгэлцүүрийг ашиглан ИТА-ны цалингийн нормативыг тогтооно. (Хавсралт №14)

3.2.10. Улсын нийслэлээс алслагдсан бүс нутагт авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажил гүйцэтгэх тохиолдолд ажилтнуудад алслалтын нэмэгдэл цалин тооцно.

3.2.11. Ажилтны алслалтын нэмэгдэл цалинг үндсэн цалингаас Хүснэгт №1-д заасны дагуу тооцно.

3.2.12. Тээврийн жолооч, машин механизмын оператор, инженер техникийн ажилтны цалингийн нийлбэр дүнгээс Хүснэгт №1-д заасны дагуу алслалтын нэмэгдэл цалинг тооцно.

3.2.13. Ажил гүйцэтгэх объектын алслагдсан зайн тооцооллыг төсөвт Улаанбаатар хотоос тухайн бүс нутаг руу нүүлгэн ажиллуулахаар тусгана.

Хүснэгт №1

№	Тойргийн хүрээ	Улаанбаатар хотоос алслагдсан тойргийн хэмжээ, км-ээр	Цалинг нэмэгдүүлэх хэмжээ (хувиар)
1	I	300-600	10
2	II	601 – 1000	15
3	III	1001 – ээс дээш	20

3.2.14. Ажилтны бүгд цалин, тээврийн жолооч, машин механизмын операторын цалин, инженер техникийн ажилтны цалин, нэмэгдэл цалин, алслалтын нэмэгдэл цалингийн нийлбэрээр нийт цалингийн хэмжээг тодорхойлно.

3.2.15. Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалин, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын шимтгэлийн зардлыг “Газрын доор, хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөлд хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалт” болон “Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийг төлөх ажил мэргэжлийн жагсаалт”-ыг үндэслэн, Маягт №1Б, Хавсралт №6-д заасны дагуу тооцно.

3.2.16. “Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцоход хэрэглэх ажилтны цагийн тарифт цалингийн жишиг”-ийг цалин хөлс, тэтгэвэр, тэтгэмжийг нэмэгдүүлэхтэй холбоотой Улсын Их Хурал, Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрийг үндэслэн, инфляцийн түвшин болон салбарын хөдөлмөрийн бүтээмжийн өсөлттэй уялдуулан тогтооно.

3.2.17. Ажилтны цагийн тарифт цалинг шинэчлэх асуудлыг салбарын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, ажил олгогч, ажилтны эрх ашгийг хамгаалах байгууллагуудын хамт /тариф/-ын хэлэлцээрээр шийдвэрлэнэ.

3.2.18. Хамтын хэлэлцээрт тусгагдсан “Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцоход хэрэглэх ажилтны цагийн тарифт цалингийн жишиг”-ийг авто замын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн баталж, төсөвт өртгийн тооцоонд дагаж мөрдөнө.

3.3. МАТЕРИАЛ БОЛОН ТЭЭВРИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.3.1. Материалын зардлын тооцоо нь авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд шаардагдах материалын нийт хэрэгцээ болон өртгийг тодорхойлох үйл явц юм.

3.3.2. Төсвийн суурь нормын материалын орц норм болон зах зээлийн жишиг үнэд тулгуурлан авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд шаардагдах материалын зардлыг тооцно.

3.3.3. Төсвийн суурь нормд тухайн ажилд шаардагдах материал, хийц бүтээцийн нэр төрөл, хэмжих нэгж болон нэгж хүндийг тусгасан байна.

3.3.4. Материалын нийт хэрэгцээг тодорхойлоход төсвийн суурь нормын нэгж орцыг ажлын тоо хэмжээ, хаягдал, хорогдол болон сийрэгжилтийн итгэлцүүрээр үржүүлнэ.

3.3.5. Материалын нийт хэрэгцээ, зээлийн жишиг үнэд тулгуурлан материалын зардлыг Маягт №2А, Маягт №2Б-д заасан аргачлалаар тооцно.

3.3.6. Төсвийн суурь нормд бетоны арматурыг дундаж (орц) хэмжээгээр тооцсон байдаг учраас зураг төсөлтэй уялдуулан тооцно. Төсвийн нормд тусгагдаагүй материал ашиглахаар зураг төсөлд тусгагдсан тохиолдолд тухайн материалын шинж чанарыг судлан, орц болон жинг зөв тогтоож төсөвт тусгана.

3.3.7. Материалын зардлыг тухайн объектын ажлын зураг, техникийн шаардлага, ажлын тоо хэмжээг үндэслэн, материал, хийц, эдлэхүүний (тн, м², м³, у/м, кг, ширхэг гэх мэт) шаардлагатай тоо хэмжээ болон материалын төрөл тус бүрт харгалзах зах зээлийн жишиг үнийг ашиглан тооцно.

3.3.8. Материалын зардлын тооцоонд нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг (НӨАТ) оруулахгүй.

3.3.9. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд хэрэглэх аливаа материалын үнийг ажил гүйцэтгэж буй бүс нутгийн зах зээлийн үнээр авч төсвийн тооцоонд тусгана.

3.3.10. Материал, хийц, эдлэхүүний үнэ бүрдэлт дараах нийтлэг жишигтэй байна. Үүнд:

а) Импортын бараа материал

Өртгийн бүрэлдэхүүн хэсгүүд

- ✓ Барааны худалдан авах үнэ - үйлдвэрлэгч эсвэл борлуулагчид төлөх дүн. Сонгосон худалдааны гэрээний нөхцөлөөс (*Incoterms**) шалтгаалан зарим зардал багтаж болно.
- ✓ Нийлүүлэгч улсын ложистикийн үйлчилгээ - чанарын шалгалт, нийлүүлэгчийн агуулахаас илгээх цэг хүртэлх (боомт, төмөр замын терминал, нисэх буудал гэх мэт) тээвэрлэлт, экспортын гаалийн бүрдүүлэлт.
- ✓ Монгол Улсын хил хүртэлх тээвэрлэлтийн зардал.
- ✓ Монгол Улсын ложистикийн үйлчилгээ - терминалын агуулахын боловсруулалт, импортын гаалийн бүрдүүлэлт, хүлээн авагчийн агуулах хүртэлх хүргэлт.
- ✓ Гаалийн төлбөрүүд - импортын татвар, НӨАТ.

*Incoterms** - (Олон улсын худалдааны нөхцөлүүд) нь экспорт, импортын гэрээнд барааны тээвэрлэлтийн үеийн хариуцлага, эрсдэл, зардлыг хэн хариуцахыг тодорхойлдог олон улсын стандарт нөхцөлүүд юм. Импортын материалын үнийг дээрх бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг ашиглан Хавсралт №15-д заасан аргачлалаар урьдчилан тооцно.

б) Эх орны үйлдвэрийн материал

Эх орны үйлдвэрийн материалын үнэ дараах томъёогоор тодорхойлогдоно.

$$Y_{\text{эх орон}} = \text{БҮ} + \text{НӨАТ} + \text{ББ} + \text{БЗ}$$

- ✓ БҮ- үйлдвэрийн үнэ;
- ✓ НӨАТ- нэмэгдсэн өртгийн албан татвар;
- ✓ ББ - баримтын үнэ (падаан зэрэг нягтлангийн зардал),
- ✓ БЗ - буулгах зардал.

Эх орны материалыг агуулахаар дамжуулахгүйгээр шууд объект дээр буулгана гэж тооцно.

в) Гүйцэтгэгч байгууллагын өөрөө бэлтгэх материал

Гүйцэтгэгч байгууллага өөрийн үйлдвэрлэлийн баазыг ашиглан зам барилгын материал үйлдвэрлэхдээ дараах зардлуудыг тооцно.

- ✓ Түүхий эд, материал,
- ✓ Тоног төхөөрөмж худалдан авалт, ашиглалт, засвар үйлчилгээ хийх,
- ✓ Ажилчдын цалин хөлс
- ✓ Урсгал зардал
- ✓ Элэгдлийн зардал гэх мэт.

Дээрх бүх зардлыг нэмж, үйлдвэрлэлийн нийт өртгийг тодорхойлно. Үүнийг дараах томъёогоор илэрхийлнэ.

Томъёо: **C = M + З + А + П**

- ✓ **C** – үйлдвэрлэлийн өртөг
- ✓ **M** – материал
- ✓ **З** – үйлдвэрлэлийн болон туслах ажилчдын цалин
- ✓ **A** – барилга, тоног төхөөрөмжийн элэгдэл
- ✓ **П** – урсгал зардал

Үйлдвэрлэлийн зардлын бүх бүрэлдэхүүн хэсэг, бүтээгдэхүүний өртгийг зөв тодорхойлсны үндсэн дээр материалын үнийг төсвийн тооцоонд тусгана.

3.3.11. Материалын тээврийн зардлын тооцоог Маягт №3А, Маягт №3Б-н дагуу тооцно.

3.3.12. Төсвийн суурь нормоор тодорхойлсон материал, эдлэл, хийц бүтээцийн норматив хэрэгцээг нэр төрлөөр нь нэгтгэн, тээврийн зардлын тооцоонд тусгана.

3.3.13. Материалын зардлын тооцоогоор гарсан нийт хэрэгцээт хэмжээг материал тус бүрийн нэгж жингээр үржүүлж, нийт жинг тодорхойлно.

3.3.14. Тээврийн зардлын тооцоо нь материал тус бүрийг тээвэрлэхэд гарах зардлыг нарийвчлан тооцож, нийт зардлыг нэгтгэн гаргах үйл явц юм.

3.3.15. Материал, хийц эдлэл, бүтээцийг тээвэрлэх зай болон ачааны зэргийг тогтоон, автомашинаар ачаа тээвэрлэх тн/км-ын жишиг тарифаар үржүүлж тээврийн зардлыг тооцно.

3.3.16. Төсвийн тооцоог хялбарчлах зорилгоор материалыг дараах байдлаар бүлэглэн тооцож болно. Үүнд:

- ✓ Үйлдвэрээс тээвэрлэх материал,
- ✓ Шороон ордоос тээвэрлэх материал,
- ✓ Улаанбаатар хотоос тээвэрлэх материал,

- ✓ Аймаг, сумын төвөөс тээвэрлэх материал,
- ✓ Хилийн боомтоос тээвэрлэх материал гэх мэт

3.3.17. Ачааны зэргийг зарим тохиолдолд дараах байдлаар хялбарчилсан байдлаар ангилан тооцож болно. Үүнд:

а) Тээврийн хэрэгслийн даацад бүрэн ачигдах, эвдрэл гэмтэлд мэдрэмтгий бус ачаа- I зэрэг

б) Тээврийн хэрэгслийн даацад бүрэн ачигдах боломжгүй, хагарч гэмтэх магадлалтай ачаа - II зэрэг

в) Тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгсэл шаарддаг, овор ихтэй эсвэл аюултай ачаа - III зэрэг

3.3.18. Ачааны зэрэг, тээврийн зайнаас хамааруулан автомашинаар ачаа тээвэрлэх 1 тн/км-ын жишиг тарифыг Хавсралт №4-1, №4-2- заасан хүснэгтээс сонгоно.

3.3.19. Тээврийн жолоочийн цалингийн зардлыг тээврийн зардлын тооцооны нийт дүнгийн 8.7 хувиар тооцно.

3.3.20. Тооцсон цалинг нийт цалин, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлын тооцооны “Тээврийн жолоочийн цалин” мөрөнд тусгана.

3.3.21. Нэгдсэн төсвийн тооцоонд тээврийн зардлыг тээврийн жолоочийн цалин хассан дүнгээр тусгана.

3.4. МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН АШИГЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.4.1. Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг төсвийн суурь нормд заасан машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр төрөл, ажиллах хугацаа, нэг машин цагийн жишиг үнэд тулгуурлан тодорхойлно.

3.4.2. Төсвийн суурь нормд тухайн ажилд шаардлагатай машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр төрөл, машин цагийн хэмжээг тусгасан байна.

3.4.3. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг Маягт №4А, Маягт №4Б-н дагуу тооцно.

3.4.4. Машин механизмын операторын цалингийн зардлыг машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны нийт дүнгийн 8.7 хувиар тооцно.

3.4.5. Тооцсон цалинг нийт цалин, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлын тооцооны “Машин механизмын операторын цалин” мөрөнд тусгана.

3.4.6. Нэгдсэн төсвийн тооцоонд машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг операторын цалин хассан дүнгээр тусгана.

3.4.7. Төсөвт өртгийн тооцоонд машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэг машин цагийн жишиг үнийг салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан “Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын нэг машин цагийн жишиг үнэ”-ийг баримтлана. (Хавсралт №3)

3.4.8. Хэрэв тухайн машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэг машин цагийн батлагдсан жишиг үнэ байхгүй тохиолдолд хүчин чадал, техникийн үзүүлэлт нь ойролцоо машин механизм, тоног төхөөрөмжийн жишиг үнийг ашиглан үнэлнэ.

3.4.9. Гүйцэтгэгч байгууллага машин механизм, тоног төхөөрөмжийн техникийн үзүүлэлт, хүчин чадал, өөрийн өртөг, ашиглалтын зардлын талаарх мэдээллийг тогтмол бүртгэн хадгалж, шаардлагатай үед шинэчлэн оруулна.

3.4.10. Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн техникийн үзүүлэлт болон ашиглалтын талаарх мэдээллийг холбогдох байгууллагууд нэгтгэн бүртгэж, суурь норм боловсруулах, машин цагийн жишиг үнэ тогтоох, өртгийн тооцооны үйл ажиллагаанд ашиглана.

3.4.11. Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний ажилтны цалингийн зардлыг нэг машин цагийн жишиг багтаан тооцно.

3.5. ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.5.1. Монгол Улсын “Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль”-ийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсэгт “Ажил олгогч болон энэ хуулийн 7.2, 7.3, 7.4, 7.5-д заасан даатгуулагч дараах хувь хэмжээгээр сар бүр нийгмийн даатгалын шимтгэл төлнө” гэж заасан. (Хүснэгт №2)

Хүснэгт №2

№	Нийгмийн даатгалын төрөл	Ажил олгогчийн цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ (хувиар)	Даатгуулагчийн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ (хувиар)
1	Тэтгэврийн даатгал	8.5	8.5

2	Тэтгэмжийн даатгал	1.0	0.8
3	Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгал	0.5, 1.5, 2.5	-
4	Ажилгүйдлийн даатгал	0.5	0.2
	Шимтгэлийн дүн	10.5, 11.5, 12.5	9.5

3.5.2. Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн зардлыг Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Жагсаалт, журам батлах тухай” 471 дүгээр тогтоолын Хавсралт №1, Хавсралт №2-т заасны дагуу тооцно.

3.5.3. Ажилтны үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийг ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл болон алслалтын нэмэгдэл цалингийн нийлбэрээс тооцно.

3.5.4. Ажилтны тэтгэвэр, тэтгэмж, ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийг ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл болон алслалтын нэмэгдэл цалингийн нийлбэрээс 10 хувиар тооцно.

3.5.5. Машин механизмын оператор, тээврийн жолооч, инженер техникийн ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, алслалтын нэмэгдэл цалин тус бүрээс үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийг 2.5 хувиар, тэтгэвэр, тэтгэмж, ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийг 10 хувиар тооцно.

3.5.8. Монгол Улсын “Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль”-ийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1-д “энэ хуулийн 6.1.1-д заасан даатгуулагчийн сард төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээг түүний хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын 4-өөс доошгүй хувиар жил бүр”, 8.2.1-д “Шимтгэлийг даатгуулагч, ажил олгогч тэнцүү хувь хэмжээгээр сар бүр төлнө” гэж тус тус заасан.

3.5.9. Ажилтны эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл болон алслалтын нэмэгдэл цалингийн нийлбэрээс 2 хувиар тооцно.

3.5.10. Машин механизмын оператор, тээврийн жолооч, инженер техникийн ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, алслалтын нэмэгдэл цалин тус бүрээс эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг 2 хувиар тооцно.

3.5.11. Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг төсөвт өртөг тооцох нормын Хавсралт №6, Хавсралт №14, Маягт №1Б-д заасны дагуу тооцно.

3.5.12. Монгол Улсын “Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль”, “Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль” болон холбогдох ажил, мэргэжлийн жагсаалтад өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухайн хууль тогтоомж, эрх зүйн баримт бичиг хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

3.6. АЖЛЫН БАГАЖ ХЭРЭГСЛИЙН ЭЛЭГДЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.6.1. Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал нь авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд ашиглагдах багаж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын явцад үүсэх элэгдэл, хорогдлын өртгийг илэрхийлнэ. (Хавсралт №16)

3.6.2. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд дараах төрлийн багаж, тоног төхөөрөмжийг ашиглана. Үүнд:

1. Лабораторийн багаж тоног төхөөрөмж (прокторын хэв, алх, индикатор гэх мэт)
2. Гар багаж, тоног төхөөрөмж (хүрз, лоом, алх, метр гэх мэт)
3. Геодезийн хэмжилтийн багаж, төхөөрөмж (теодолит, нивелир, GPS гэх мэт)
4. Бусад шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмж

3.6.3. Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардлыг ажилтны үндсэн цалингийн дүнгээс 5 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

3.7. АЖЛЫН ТАЛБАЙД АЖИЛЛАХ АЖИЛТНУУДАД ҮЙЛЧЛЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.7.1. Хот, төв суурин газар болон хөдөө орон нутагт ажиллах инженер техникийн ажилтан (ИТА), замчин, машин механизмын оператор, жолооч, үйлчилгээний ажилтанд ажилласан нэг хүн/өдөр тутамд 16000 төгрөгийн "Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал"-ыг тооцож, төсөвт тусгана.

3.7.2. Нэгдсэн төсвийн тооцоонд "Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал"-ын хэмжээг дараах хөдөлмөр зарцуулалтын үзүүлэлтэд үндэслэн тодорхойлно. Үүнд:

- ✓ Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтын нийт хэмжээ (хүн/цаг),
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын нийт машин цаг (маш/цаг),
- ✓ Тээврийн зардлын тооцооны тээврийн нийт хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг),

3.7.3. "Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал"-ын нийт хэмжээг дараах байдлаар тооцно. Үүнд: Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтын нийт хэмжээ (хүн/цаг), машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нийт машин цаг (маш/цаг), тээврийн зардлын тооцооны нийт хөдөлмөр зарцуулалтын нийлбэрийг ажлын нэг өдрийн үргэлжлэх хугацаа (8)-д хувааж, нэг хүн/өдрийн 16000 төгрөгийн нормативт зардлаар үржүүлж тооцно.

3.7.4. Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцоонд "Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал"-ыг дараах хөдөлмөр зарцуулалтын үзүүлэлтэд үндэслэн тодорхойлно. Үүнд:

- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх зардлын тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт,
- ✓ Инженер техникийн ажилтнуудын нийт хөдөлмөр зарцуулалт,
- ✓ Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх ажлын жолоочийн хөдөлмөр зарцуулалт,
- ✓ Үйлчилгээний ажилтнуудын нийт хөдөлмөр зарцуулалт,
- ✓ Харуул хамгаалалтын ажилтны нийт хөдөлмөр зарцуулалт,

3.7.5. Инженер техникийн ажилтан, харуул болон үйлчилгээний ажилтнуудын хөдөлмөр зарцуулалтыг "Авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын хугацааны норматив, гүйцэтгэгчээс талбайд ажиллах ИТА-ны тоо, үе шатны ажилд зарцуулах цагийн норм"-ыг үндэслэн тодорхойлно.

3.7.6. Тээвэр, нүүлгэн шилжүүлэх ажлын хөдөлмөр зарцуулалтыг (хүн/цаг) дараах томъёогоор тооцно.

$$T_{\text{хц}} = \left[\frac{A_{\text{ж}} \times X_{\text{з}}}{Q_{\text{б}}} \right] : U_{\text{д}} \times 1.2$$

$T_{\text{хц}}$ – тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг),

$A_{\text{ж}}$ - тухайн материалын нийт жин (тн),

$X_{\text{з}}$ - тээврийн зай (км),

$Q_{\text{б}}$ – тээврийн хэрэгслийн даац (тн),

$U_{\text{д}}$ - дундаж хурд (км/цаг),

1.2 - цагийн алдагдлыг тооцсон коэф,

3.7.7. Материалын тээвэр, нүүлгэн шилжүүлэх ажилд дараах техникийн үзүүлэлтийг мөрдөнө. Үүнд:

- ✓ Технологийн тээврийн машин: даац 15 тн, дундаж хурд 20 км/ц,
- ✓ Холын тээврийн машин: даац 25 тн, дундаж хурд 60 км/ц,

Тайлбар:

Технологийн тээвэр нь төслийн талбай дотор болон ойр орчимд материалыг нэг цэгээс нөгөө цэгт зөөвөрлөх үйл ажиллагаа юм.

Холын тээвэр нь алслагдсан эх үүсвэрээс их хэмжээний материалыг төвлөрсөн байршилд тээвэрлэх үйл ажиллагаа болно.

3.7.8. Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх үеийн жолоочийн хөдөлмөр зарцуулалтыг дараах томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$MD = \frac{L}{Z}$$

MD - Жолоочийн хөдөлмөр зарцуулалт (хоног),

L - Тээврийн зай (км),

Z - Тээврийн хэрэгслийн хоногийн дундаж гүйлт (400 км/хоног),

3.7.9. Технологийн тээвэр болон холын тээвэрт хамаарах материалын жагсаалтыг нормын Хавсралт №12-т заасан. Нүүлгэн шилжүүлэх машин механизм, тоног төхөөрөмж холын тээвэрт хамаарна.

3.7.10. Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцооны "Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал"-ын хэмжээг нүүлгэн шилжүүлэх зардлын тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт, өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хөдөлмөр зарцуулалт, инженер техникийн ажилтан, харуул болон үйлчилгээний ажилтнуудын нийт хөдөлмөр зарцуулалтын нийлбэрийг ажлын нэг өдрийн үргэлжлэх хугацаа (8)-д хувааж, нэг хүн/өдрийн 16000 төгрөгийн нормативт зардлаар үржүүлж тооцно.

3.8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ АЖИЛ, ТҮР БАРИЛГЫН ЭЛЭГДЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

3.8.1 Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлыг нэгдсэн төсвийн тооцооны "Бусад зардал" бүлэгт тусгана. Уг зардлыг аж ахуйн нэгжийн орлогод нэмж бүртгэх бөгөөд татвар ногдуулах орлогод хамаарна.

3.8.2. Нэгж жин нь 1 тонноос дээш жинтэй машин механизм, тоног төхөөрөмжийг объектод хүргэх, ажил дууссаны дараа буцаан тээвэрлэх зардлыг тээврийн ирэх, буцах нийт тээврийн зайд үндэслэн тооцож, төсөвт тусгана.

3.8.3. Нүүлгэн шилжүүлэх машин механизм, тоног төхөөрөмж, түр барилга, үйлдвэр, заводын тоо хэмжээг жилд ажиллах машин цаг болон авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын хугацааны нормативт үндэслэн үнэн зөв тодорхойно.

3.8.4. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын хугацаанд талбайд ажиллах инженер техникийн болон бусад ажилтныг ажил эхлэх ба дуусах, ээлж

солигдох, баяр ёслол, амралтын үед төслийн талбайд хүргэх, буцаан тээвэрлэхтэй холбогдон гарах зардлыг “Ажилтныг тээвэрлэх зардал” гэж тодорхойлно. Уг зардалд ажилтны ирэх, буцах тээврийн зардлыг бүрэн хамруулна.

3.8.5. Ажилтныг тээвэрлэх зардлыг дараах үзүүлэлтэд үндэслэн тооцно. Үүнд:

- ✓ Ажилтны тоо;
- ✓ Ээлжийн тоо;
- ✓ Тээвэрлэх зай (ирэх, буцах);
- ✓ Нэг хүн/км-ийн тариф.

3.8.6. Ажлын талбай, замын трассын дагуух машин механизм, тоног төхөөрөмжийг шилжүүлэхтэй холбогдох зардал нь тухайн машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэгж машин цагийн үнэд багтсан тул төсөвт тооцохгүй.

3.8.7. Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын цалингийн зардлыг нүүлгэн шилжүүлэх ажлын нийт зардлын дүнгийн 8.7 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

3.8.8. Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцоонд нүүлгэн шилжүүлэх зардлыг тусгахдаа цалингийн зардлыг хассан дүнгээр тооцно.

3.8.9. Тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгсэлд ачих шаардлагагүй, өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх зардлыг төсөвт тусгана. Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх үеийн жолоочийн цалинг дараах томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$DP = \frac{L \times 8 \times T_p}{Z}$$

DP - Жолоочийн цалин,

L - Тээврийн зай (км),

Z - Тээврийн хэрэгслийн хоногийн дундаж гүйлт (400 км/хоног),

T_p - VI зэргийн ажилтны цагийн тарифт цалин,

3.8.10. Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх үеийн шатахуун зарцуулалтыг эрх бүхий байгууллагын баталсан шатахууны норм болон Хавсралт №10-д заасны дагуу тооцно.

3.8.11. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын явцад түр хугацаанд ашиглах барилга, байгууламжийн элэгдэл, хорогдлын зардлыг төсөвт тооцно. Үүнд:

- ✓ Оффис, лабораторийн байр,
- ✓ Ажилтнуудын түр байр, хоолны газар, халуун усны байр,
- ✓ Агуулах, склад,
- ✓ Цахилгаан хангамжийн шугам сүлжээ,
- ✓ Хашаа, хамгаалалтын байгууламж зэрэг орно.

3.8.12. Түр барилгын элэгдлийн зардлыг ажлын зураг, тоо хэмжээ, техникийн шаардлага, холбогдох хууль, журам болон авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын хугацааны нормативт үндэслэн тусад нь тооцож, нүүлгэн шилжүүлэх ажил болон түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцоонд тусгана.

3.8.13. Түр барилгын элэгдэл тооцох үнийг тухайн бүс нутгийн зах зээлийн дундаж үнэд тулгуурлан тодорхойлно.

3.8.14. Дансны үнэ, овор хэмжээний хувьд ижил төстэй түр барилга, байгууламжид ижил элэгдлийн зардлыг ижил элэгдлийн хувь хэмжээг хэрэглэнэ.

3.8.15. Түр барилгын элэгдлийн тооцоог хийхдээ дараах зарчмыг баримтлана. Үүнд:

а) Нэг удаагийн хэрэглээтэй, дахин ашиглах боломжгүй түр барилгад элэгдлийн зардал тооцохгүй.

б) Дахин ашиглах боломжтой түр барилгад ашиглалтын норм, балансын үнэ, элэгдлийн хувийг тогтоож тооцно.

в) Нэг буюу түүнээс дээш жилийн хугацаанд ашиглах хөрөнгийн элэгдэл, хорогдлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу тооцно.

г) Түр барилгын элэгдлийн тооцоог Маягт №7Г-ийн дагуу хийж, нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлын нэгдсэн төсвийн тооцоонд тусгана.

3.8.16. “Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал”-ыг тусад нь тооцож, нэгдсэн төсвийн тооцооны “Бусад зардал” бүлэгт нэгтгэн тусгана.

3.8.17. “Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал” нь дараах зардлаас бүрдэнэ. Үүнд:

- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын цалин
- ✓ Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн жолоочийн цалин
- ✓ Нэмэгдэл цалин
- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл
- ✓ Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал
- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардал
- ✓ Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардал
- ✓ Ажилтныг тээвэрлэх зардал

- ✓ Түр барилгын элэгдлийн зардал
- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал
- ✓ Ашгийн зардал
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал
- ✓ Даатгалын зардал
- ✓ Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (НӨАТ)

4. БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ТӨСВИЙН ТООЦОО

4.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

4.1.1. Энэхүү төсвийн тооцоо нь авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэгч байгууллагын барилга угсралтын ажлын төсөвт өртгийг тодорхойлоход хэрэглэнэ.

4.1.2. Барилга угсралтын ажлын төсөв нь дараах зардлаас бүрдэнэ. Үүнд:

- ✓ Объектын төсвөөр тодорхойлогдсон шууд зардал,
- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал,
- ✓ Ашгийн зардал,
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал,
- ✓ Даатгалын зардал

4.1.3. Барилга угсралтын ажлын төсвийн тооцоог Маягт №6-н дагуу тооцно.

4.1.4. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг үндсэн барилга угсралтын ажил болон нүүлгэн шилжүүлэлт, түр барилгатай холбоотой барилга угсралтын ажил гэж ангилна. Үүнд:

- ✓ Үндсэн барилга угсралтын ажил - авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын технологийн үндсэн ажлууд,
- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэлт, түр барилгатай холбоотой барилга угсралтын ажил - төслийн хэрэгжилтийн явцад шаардлагатай нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилга байгууламж барих, угсрах зэрэг ажлууд,

4.1.5. Дээрх зардлын нийлбэрийг Барилга угсралтын ажлын (БУА) зардал гэж үзнэ. БУА-ын дүн дээр нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал, магадалшгүй ажлын зардал, нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (НӨАТ)-ыг нэмж тооцож, байгууллагын орлогод бүртгэнэ.

4.2. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

4.2.1. Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлыг тооцоход суурь үзүүлэлт болгон төсөвт өртгийн нийт цалингийн санг ашиглана.

4.2.2. Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлыг төсөвт өртгийн нийт цалингийн зардлын дүнгийн 63.5 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

4.2.3. Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлын бүрэлдэхүүнд дараах зардлууд хамаарна. (Хүснэгт №3)

Хүснэгт №3

№	Зардлын зүйл анги	Нийт зардалд эзлэх хэмжээ (%-иар)
1	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны цалин	53.5
2	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны ЭМД, НДШ	6.3
3	Сул зогсолтын үеийн ЭМД, НДШ	3.9
4	Шуудан холбооны зардал	0.9
5	Газрын төлбөр	1.5
6	Албан томилолтын зардал	1.5
7	Удирдлагын барилга байгууламжийн ашиглалтын зардал	12.2
8	Удирдах болон ИТА-ны үйлчилгээний автомашины зардал	5.1
9	Сургалтын зардал	0.3
10	Биет бус хөрөнгийн элэгдэл	0.4
11	Зөвлөгөө, мэдээлэл, аудитын зардал	1.5
12	Хэвлэн олшруулах техник хэрэгслийн ашиглалтын зардал	4.1
13	ТУЗ, хяналтын зөвлөл, бусад дээд байгууллагад төлөх шимтгэл	2.5
14	Бичиг хэрэг, техникийн ном, норм дүрэм худалдан авах, архивын зардал	0.3
15	Шинэ санаачлага, оновчтой санал хэрэгжүүлэх зардал	0.2
16	Тендертэй холбоотой зардал	0.4

17	Кемпийн үйл ажиллагааны зардал	5.4
	Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлын дүн	100

4.3. АШГИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

4.3.1. Ашгийн зардал нь байгууллагын үйл ажиллагааг тогтвортой явуулах, үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлэх, ажиллагсдын нийгмийн баталгааг хангах зорилготой. Үүнд:

- ✓ Хөрөнгө оруулалт,
- ✓ Үндсэн хөрөнгийн засвар, шинэчлэлт,
- ✓ Эргэлтийн хөрөнгийн өсөлт,
- ✓ Ажилтан болон өндөр настанд үзүүлэх тэтгэмж, урамшуулал,
- ✓ Шагнал, урамшуулал,
- ✓ Мэргэжилтэн бэлтгэх,
- ✓ Холбогдох татвар, хураамж,

4.3.2. Ашгийн зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны шууд зардлын дүнгийн 15 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

4.3.3. Ашгийн зардлын бүтцийг Хүснэгт №4-т үзүүлэв.

Хүснэгт №4

№	Зардлын зүйл анги	Нийт зардалд эзлэх хэмжээ, %-иар
1	Үндсэн хөрөнгийн засвар, шинэчлэлт	14.3
2	Эргэлтийн хөрөнгийн өсөлт	16.3
3	Ажилтанууд болон өндөр настанд олгох тэтгэмж	2.1
4	Шагнал урамшуулал	2.7
5	Баяр ёслолын үйл ажиллагаа	3.6
6	Хууль журамд заасан хөнгөлөлт	5.0
7	Мэргэжилтэн бэлтгэх зардал	12.5
8	Ажиллагсдын эрүүл мэндийг хамгаалах, амралт сувилалын зардал	0.5

9	Орлогын албан татвар	3.5
10	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	1.1
11	Зээл (лизинг)-ээр худалдан авсан машин механизм, тоног төхөөрөмжийн үндсэн төлбөр болон хүүгийн төлөлт, шимтгэлийн зардал	38.4
	Ашгийн зардлын дүн	100

4.4. ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ЭРҮҮЛ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

4.4.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагаанд шаардагдах зардлыг төсөвт өртгийн шууд зардлын дүнгийн 2.5 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

4.4.2. Энэхүү зардал нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль” болон “Авто замын салбарын үйлдвэрлэлийн аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөр хамгааллын иж бүрэн дүрэм”-ийн хүрээнд авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын явцад хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны шаардлагыг хангах зардал юм.

4.5. ДААТГАЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

4.5.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын даатгалын зардлыг төсвийн шууд зардлын дүнгийн 0.4 хувиар тооцож, төсөвт тусгана.

4.5.2. Даатгал нь ажил эхлэх үеэс хэрэгжиж дуусах хугацаанд учирч болзошгүй аливаа эрсдэл, хохирлоос урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, мөн учирсан хохирлыг нөхөн төлөх зорилготой байна.

4.5.3. Даатгалын зардалд дараах төрлийн даатгал багтсан. Үүнд:

- ✓ Гуравдагч этгээдийн өмнө хүлээх хариуцлагын даатгал,
- ✓ Техник, тоног төхөөрөмжийн даатгал,
- ✓ Ажиллагсадын даатгал,
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хариуцлагын даатгал,

5. НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ТООЦОО

5.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

5.1.1. Нэгдсэн төсвийн тооцоогоор авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нийт төсөвт өртгийн хэмжээг тодорхойлно. (Маягт №10)

5.1.2. Нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээг Маягт №11-н дагуу тодорхойлно. Хөрөнгө оруулалтын II, III бүлэгт хамаарах зардал, ажлын хөлсийг тухайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дангаар болон холбогдох бусад байгууллагатай хамтран гаргасан шийдвэрээр тогтооно. Эдгээр шийдвэр нь авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцох нормын салшгүй хэсэг нь байна.

5.2. ТУСГАЙ ТӨРЛИЙН АЖИЛ БА ЗАРДЛЫН ТООЦОО

5.2.1. Төсвийн норм, нормативт тусгагдаагүй боловч хөрөнгө оруулалтад зайлшгүй орох зардлыг тусгай төрлийн зардал гэнэ. Үүнд:

- ✓ Газрын төлбөр,
- ✓ Авто замын зурваст орсон барилга, байгууламжийг нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн төлбөр,
- ✓ Засгийн газрын шийдвэрээр тогтоосон хөнгөлөлт, нэмэлт төлбөр,

5.2.2. Тусгай төрлийн зардлын хэмжээг Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль, Газрын төлбөрийн тухай хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад акт, баримт бичгийг үндэслэн тогтооно.

5.3. ХАЙГУУЛ, ЗУРАГ ТӨСЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

5.3.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын хайгуул, зураг төслийн зардлыг тухайн үеийн мөрдөгдөж буй хүчин төгөлдөр тушаал шийдвэр, норм дүрмийн дагуу тооцно.

5.3.2. Инженерийн хайгуул ба зураг төслийн зардлын хүрээнд:

- ✓ Инженерийн хайгуул, инженер-геологийн судалгаа, инженер-геодезийн ажлын зардал нь авто замын трассын хайгуул, судалгаа, трасс сонголтын үндсэн ажлууд болон тэдгээрийг гүйцэтгэхэд шаардагдах бэлтгэл ба дагалдах ажлуудыг багтаана.
- ✓ Зураг төслийн зардал нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт баригдах олон улс, улсын чанартай авто зам, нийслэлийн авто зам, орон нутгийн чанартай болон тусгай зориулалтын авто зам, замын байгууламжийг төсөллөх, зураг төсөл, техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах ажлуудыг хамаарна.
- ✓ Зураг, төсөвт магадлал хийх зардал нь авто зам, замын байгууламжийн зураг төсөлд магадлал хийж, дүгнэлт гаргах журмын дагуу хийгдэх ажлууд хамаарна.

5.3.3. Байгаль орчин болон түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг авран хамгаалах судалгааны ажил нь зураг төсөл боловсруулах ажлын даалгаварт тусгагдаагүй тохиолдолд, энэхүү ажлын зардлыг захиалагч байгууллагатай харилцан зөвшилцөж, авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцох нормын төсвийн нэгдсэн тооцооны “Бусад зардал” бүлэгт тусгаж болно.

5.4. НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ТООЦОО

5.4.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардагдах нийт зардлыг нэгтгэн тооцсоныг “Нэгдсэн төсвийн тооцоо” гэнэ. Нэгдсэн төсвийн тооцоо нь дараах гурван үндсэн хэсгээс бүрдэнэ.

1. Шууд зардал – тухайн ажлыг гүйцэтгэхэд шууд хамаарах зардал буюу нийт цалин, ЭМ, НД-ын шимтгэлийн зардал, материал, машин механизм, тоног төхөөрөмж, тээврийн зардал, ажлын багаж хэрэгслийн элэгдэл, ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал,

2. Шууд бус зардал – ажлын гүйцэтгэлд шууд бусаар хамаарах нэмэлт зардлууд буюу удирдлага, зохион байгуулалтын зардал, ашгийн зардал, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал, даатгалын зардал,

3. Бусад зардал – авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын явцад гардаг тусгай болон нэмэлт зардлууд буюу нүүлгэн шилжүүлэлт, түр барилгын элэгдэл, магадалшгүй ажил, НӨАТ, техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал, захиалагчийн хяналтын зардал, авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл, бусад зардлууд гэх мэт

5.4.2. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажил гүйцэтгэх явцад зайлшгүй хийгдэх нэмэлт ажлыг “Магадалшгүй ажил” нэрлэнэ. Магадалшгүй ажлын зардлыг барилга угсралтын ажлын дүнгийн 2 хувиар тооцож, нэгдсэн төсвийн тооцоонд тусгана.

5.4.3. Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, урсгал болон гэнэтийн хүчин зүйлээс хамаарсан засвар, ээлжит засварын ажлын төсөвт магадалшгүй ажлын зардлыг тусгахгүй.

5.4.4. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын магадалшгүй ажлын зардлыг захиалагчийн шийдвэр, хурлын тэмдэглэл болон батлагдсан төсвийн тооцоог үндэслэн санхүүжүүлнэ.

5.4.5. Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөгт Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын (НӨАТ) хэмжээг Монгол Улсын “Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай

хууль”-д заасны дагуу барилга угсралтын ажлын дүнгийн 10 хувиар тооцож нэгдсэн төсвийн тооцоонд тусгана.

5.4.6. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт өртөгт техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлыг барилга угсралтын ажлын дүнгийн 5 хувиар тооцож, нэгдсэн төсөвт тусгана.

5.4.7. Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлыг төсөвт өртөгт тооцсон тохиолдолд захиалагчийн хяналтын зардлыг техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлын дүнгээс Хүснэгт №5, Хүснэгт №6-д заасан хувь хэмжээгээр тооцно.

5.4.8. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хувийн болон гадаадын хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд 5.4.7-д заасан зохицуулалт хамаарахгүй. Энэ тохиолдолд захиалагчийн хяналтын зардлын хэмжээг урьдчилан тодорхойлж, төсөвт тусгана.

Хүснэгт №5

№	Замын урт, км-ээр	Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлын дүнгээс
1	0-10	3%
2	11-50	2%
3	51-ээс дээш	1%

Хүснэгт №6

№	Гүүрийн урт, у/м-ээр	Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардлын дүнгээс
1	0-50	3%
2	51-100	2%
3	101-ээс дээш	1%

5.4.9. Олон улс, улсын чанартай авто зам, замын байгууламжийн арчлалт, урсгал болон гэнэтийн хүчин зүйлээс хамаарсан засвар, ээлжит засварын ажилд захиалагчийн хяналтын зардлыг барилга угсралтын ажлын дүнгийн 4 хувиар тооцно.

5.4.10. Авто зам, замын байгууламжийн зураг төсөл, төсвийг шинэчлэх, дахин магадлал хийхтэй холбоотой зардал болон бусад инженерийн байгууламжийг барих, буулгах зардлыг “Нэгдсэн төсвийн тооцоо”-ны “Бусад зардал” бүлэгт тусгаж болно.

5.4.11. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын явцад гарсан бага хэмжээний нэмэлт ажлыг хийж гүйцэтгэхэд шаардагдах хүн хүч, бараа материал, машин механизм, тоног төхөөрөмж, тээврийн зардлыг зөвлөх компанийн зөвшөөрлөөр “Өдрөөр тооцох ажил”-ын зардлаас санхүүжүүлнэ.

5.4.12. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын явцад нэмэлт зардал бий болоогүй нөхцөлд нэгдсэн төсвийн тооцоонд тусгагдсан “Магадалшгүй ажил”-ын зардлыг санхүүжүүлэхгүй бөгөөд улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлнэ.

5.4.13. “Нэгдсэн төсвийн тооцоо”-ны “Бусад зардал”-д тухайн төслийг хэрэгжүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай боловч үндсэн ажлын нэгж үнэд багтаагүй зардлыг хэлнэ. Үүнд:

- ✓ Авто замын борооны ус зайлуулах ажлын зардал
- ✓ Гэрэлтүүлгийн ажлын зардал
- ✓ Дохиолол, холбооны ажлын зардал
- ✓ Инженерийн шугам сүлжээний ажлын зардал
- ✓ Зураг төсөл, төсөв шинэчлэх үнэ
- ✓ Өдрөөр тооцох ажил
- ✓ Бусад зардлууд гэх мэт

5.4.14. Бусад зардлын төсөв, холбогдох баримт бичгийг авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөвт хавсаргана.

5.4.15. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ нь Монгол Улсын хууль тогтоомжид заасны дагуу сүүлийн хоёр жилийн дотор боловсруулагдсан, магадлалын дүгнэлтээр баталгаажсан зураг төсөл, төсөвтэй байх шаардлагыг хангасан байна.

5.4.16. Захиалагч байгууллагын хүсэлтээр авто зам, замын байгууламжийн зураг төсөл зохиогчтой харилцан тохиролцож гэрээ байгуулсан нөхцөлд зохиогчийн хяналтын зардлыг захиалагчийн хяналтын зардлаас санхүүжүүлж болно.

5.4.17. Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэлийн зардлыг авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртгийн тооцооны барилга угсралтын ажлын дүнгийн 0.4 хувиар тооцож, авто замын норм, нормативын санд заавал төвлөрүүлнэ.

5.5. НЭГЖ ҮНЭ БА НИЙТ ҮНИЙН ТООЦООНЫ АРГАЧЛАЛ

5.5.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын үе шатны ажлын нэгж үнийг тодорхойлж, гүйцэтгэсэн ажлын тоо хэмжээнд үндэслэн төлбөр тооцох аргачлалыг “нэгж үнэ ба нийт үнийн арга” гэнэ. Энэхүү аргачлалыг төсөвт өртөг

тооцх, тендерийн үнийн санал боловсруулах, гэрээний гүйцэтгэлийг санхүүжүүлэх болон төлбөр тооцооны үндэслэл болгон ашиглана.

5.5.2. Ажлын зураг төсөл, техникийн шаардлага, тоо хэмжээг үндэслэн авто замын барилга, засварын ажлын үе шатны ажлын нэгж үнэ, нийт үнийг нэгдсэн төсвийн тооцоогоор тодорхойлно.

5.5.3. Үе шатны ажлын нэгж үнэд нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (НӨАТ)-г багтаан тооцож болно. Хэрэв нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (НӨАТ)-г нэгж үнэд тооцсон бол төсвийн тайлбар бичигт энэ талаарх мэдээллийг оруулна.

5.5.4. Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал, захиалагчийн хяналтын зардал, магадалшгүй ажлын зардал, авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл, өдрөөр тооцох ажил болон бусад зардлыг төсвийн тооцооны үе шатны, бие даасан ажил бүрийн нэгж үнэд багтаан тооцох, эсвэл тусад нь тооцож болно.

5.5.5. Гүйцэтгэгч нь аль нэг нэгж үнэ ба нийт үнийг бөглөөгүй орхисон тохиолдолд уг ажлыг гүйцэтгэсэн ч захиалагч төлбөр хийхгүй бөгөөд тухайн зардлыг бусад нэр төрлийн үнэд багтсан гэж үзнэ.

5.5.6. Нэгж үнэ ба нийт үнэд ямар зардлууд багтсан болохыг (Жишээ: нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал, техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал, захиалагчийн хяналтын зардал, магадалшгүй ажлын зардал, авто замын норм нормативын сангийн шимтгэл, нэмэгдсэн өртгийн албан татвар, бусад гэх мэт) нэгж үнэ ба нийт үнийн зардлын тооцоо болон төсвийн тайлбар бичигт тодорхой тусгана.

5.5.7. Дээрх зардлууд нь нэгж үнэд тусгагдаагүй тохиолдолд тусад нь тооцож нийт өртөгт багтаана.

5.5.8. Нэгж үнэ болон нийт үнийг “Авто зам, замын байгууламжийн төсөвт өртөг тооцох норм”-д заасны дагуу дараах аргачлалаар тооцно. Үүнд:

1 – Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, нийт цалин, ЭМ, НД-ын шимтгэлийн зардал:
Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, нийт цалин, ЭМ, НД-ын шимтгэлийн зардлыг Маягт №1А, 1Б, Хавсралт №6-д заасны дагуу тооцно.

2 – Материалын зардал:

Төсвийн суурь нормоос материалын хэрэгцээг тодорхойлж, хаягдал, хорогдол, сийрэгжилтийн итгэлцүүр тооцон нийт хэмжээг гаргаж, материалын зах зээлийн жишиг үнэд тулгуурлан Маягт №2А, №2Б-д заасны дагуу тооцно.

3 – Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал:

Төсвийн суурь нормд заасан машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр төрөл, ажиллах хугацаа, нэг машин цагийн жишиг үнийг ашиглан Маягт №3А, №3Б-д заасны дагуу тооцно.

4 – Тээврийн зардал:

Материалын нийт жинг нэгж хүндийн жингээр үржүүлж, тээврийн зай, ачааны зэрэгт тохируулан автомашинаар ачаа тээвэрлэх 1 тн/км-ын жишиг тарифаар үржүүлж тооцно. (Маягт №4А, №4Б)

5 – Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал, Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал:

Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал болон ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардлыг 3.6 ба 3.7 дугаар зүйлд заасны дагуу тооцно.

6 – Шууд зардал:

Нийт цалин, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл + материалын зардал + машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал + тээврийн зардал + ажлын багаж хэрэгслийн зардал + ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал = шууд зардал.

7 – Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал:

Удирдлага, зохион байгуулалтын зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны нийт цалингийн зардлын дүнгийн 63.5 хувиар тооцно.

8 – Ашгийн зардал:

Ашгийн зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны шууд зардлын дүнгийн 15 хувиар тооцно.

9 – Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал:

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны шууд зардлын дүнгийн 2.5 хувиар тооцно.

10 – Даатгалын зардал:

Даатгалын зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны шууд зардлын дүнгийн 0.4 хувиар тооцно.

11 – Барилга угсралтын ажлын зардал:

Шууд зардал + удирдлага, зохион байгуулалтын зардал + ашгийн зардал + хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал + даатгалын зардал

12 – Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал:

Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлыг энэ нормын 3.8 дугаар зүйлд заасны дагуу тооцно.

13 – Магадалшгүй ажлын зардал:

Магадалшгүй ажлын зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны БУА-ын дүнгийн 2 хувиар тооцно.

14 – Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар:

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг төсөвт өртгийн тооцооны БУА-ын дүнгийн 10 хувиар тооцно.

15 – Техник технологийн хяналтын зардал:

Техник технологийн хяналтын зардлыг төсөвт өртгийн тооцооны БУА-ын дүнгийн 5 хувиар тооцно.

16 – Захиалагчийн хяналтын зардал:

Захиалагчийн хяналтын зардлыг энэ нормын 5.4.9, 5.4.10, 5.4.11 дүгээр заалтын дагуу тооцно.

17 – Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэлийн зардал:

Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэлийг төсөвт өртгийн тооцооны БУА-ын дүнгийн 0.4 хувиар тооцно.

18 – Бусад зардал:

Шаардлагатай тохиолдолд бусад зардлыг энэ нормын 5.4.13, 5.4.17 дугаар заалтын дагуу тооцож нэгж үнэд тусгаж болно.

19 – Төсөвт өртөг:

Барилга угсралтын ажлын дүн + Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал + Магадалшгүй ажлын зардал + Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар + Техник технологийн хяналтын зардал + Захиалагчийн хяналтын зардал + Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл + Бусад зардал = Төсөвт өртөг

20 – Нэгж үнийг тооцох:

Нийт төсөвт өртгийг тухайн ажлын тоо хэмжээнд хувааснаар нэгж үнийг тодорхойлно.

Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нэгж үнэ ба нийт үнийг дараах гурван аргын аль нэгээр тооцож болно. Үүнд:

1 дүгээр арга: Шууд зардал, шууд бус зардал, бусад зардлыг нэгтгэн ажлын тоо хэмжээнд хуваах.

1. Шууд зардал:

- ✓ Нийт цалин
- ✓ Материал
- ✓ Машин механизм
- ✓ Тээвэр
- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгал
- ✓ Багаж хэрэгслийн элэгдэл
- ✓ Ажилтнуудад үйлчлэх зардал

2. Шууд бус зардал:

- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал
- ✓ Ашгийн зардал

- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал
- ✓ Даатгал

3. Бусад зардал:

- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх, түр барилгын элэгдлийн зардал
- ✓ Магадалшгүй ажил
- ✓ Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
- ✓ Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал
- ✓ Захиалагчийн хяналтын зардал
- ✓ Авто замын норм нормативын сангийн шимтгэлийн зардал
- ✓ Бусад нэмэлт зардал

4. Нэгж үнэ = (Шууд зардал + Шууд бус зардал + Бусад зардал) / Ажлын тоо хэмжээ

2 дугаар арга: Барилга угсралтын ажлын дүнг үндэслэн нэгж үнийг тооцох. Дараах бусад зардлыг тусад нь тооцож болно. Үүнд:

- ✓ Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал
- ✓ Магадалшгүй ажлын зардал
- ✓ Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын зардал
- ✓ Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал
- ✓ Захиалагчийн хяналтын зардал
- ✓ Авто замын норм нормативын сангийн шимтгэлийн зардал
- ✓ Бусад зардал

1. Шууд зардал:

- ✓ Нийт цалин
- ✓ Материал
- ✓ Машин механизм
- ✓ Тээвэр
- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгал
- ✓ Багаж хэрэгслийн элэгдэл
- ✓ Ажилтнуудад үйлчлэх зардал

2. Шууд бус зардал:

- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал
- ✓ Ашгийн зардал
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал
- ✓ Даатгал

3. Нэгж үнэ = (Шууд зардал + Шууд бус зардал) / Ажлын тоо хэмжээ

3 дугаар арга: Барилга угсралтын ажлын дүн дээр зөвхөн шаардлагатай бусад зардлыг нэмж тооцох. (Жишээлбэл: Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын

элэгдэл, НӨАТ гэх мэт) Гүйцэтгэлийн төсөвт өртгийг нэгж үнэ ба нийт үнээр гаргах тохиолдолд ажлын тоо хэмжээ нь тухайн ажлын нэгж үнэд нөлөөлөх учраас нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардлыг тусад нь тооцох зайлшгүй шаардлагатай.

1. Шууд зардал:

- ✓ Цалин
- ✓ Материал
- ✓ Машин механизм
- ✓ Тээвэр
- ✓ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгал
- ✓ Багаж хэрэгслийн элэгдэл
- ✓ Ажилтнуудад үйлчлэх зардал

2. Шууд бус зардал:

- ✓ Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал
- ✓ Ашгийн зардал
- ✓ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал
- ✓ Даатгал

3. Бусад зардал (шаардлагатай зардал)

4. Нэгж үнэ = (Шууд зардал + Шууд бус зардал + Шаардлагатай бусад зардал) /
Ажлын тоо хэмжээ

5.6. ТӨВӨГШЛИЙН ИТГЭЛЦҮҮР ТООЦОХ

5.6.1. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлыг гүйцэтгэх явцад ажиллах орчны нөхцөл болон цаг агаарын байдал нь ажлын гүйцэтгэл, хөдөлмөрийн бүтээмжид шууд нөлөөлдөг. Үүнд дараах нөхцөлүүд хамаарна.

- ✓ Хөдөлгөөн тасралтгүй үргэлжилж буй нөхцөлд ажиллах,
- ✓ Уулархаг ба өндөр уулын бүсэд ажиллах,
- ✓ Хүйтэн уур амьсгал, цаг агаарын нөхцөлд ажиллах

5.6.2. Ажиллах орчны хүчин зүйлс нь хөдөлмөрийн бүтээмж, барилга, засварын ажлын чанар, технологийн горимд сөргөөр нөлөөлж, эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг тул ажилтны аюулгүй байдал, эрүүл мэндийг хамгаалах, ажлын төлөвлөгөө болон төсөвт өртгийг бодитой тооцох зорилгоор төвөгшлийн итгэлцүүрийг ашиглана.

5.6.3. Зураг төсөл, ажлын даалгавар, гэрээний баримт бичиг, захиалагчийн шийдвэрийг үндэслэн “Хөдөлгөөнтэй нөхцөлд ажиллах”, “Уулархаг ба өндөр уулын

бүсэд ажиллах”, “Хүйтэн нөхцөлд ажиллах” гэсэн гурван төрлийн төвөгшлийн итгэлцүүрийн аль нэгийг сонгож төсөвт өртгийг тооцно. Хэрэв дээрх баримт бичигт энэ талаар тусгагдаагүй бол төвөгшлийн итгэлцүүр тооцохгүй.

5.6.4. Төсөвт өртгийн тооцоонд төвөгшлийн итгэлцүүрийг тооцсон тохиолдолд үндэслэл, цагийн нормыг хэдэн хувиар нэмэгдүүлсэн талаарх мэдээллийг ажлын тоо хэмжээний тодорхойлолт болон төсвийн тайлбар бичигт заавал тусгана.

5.6.5. Замын нэг урсгалаар автомашины байнгын хөдөлгөөн явагдаж байх үед нөгөө урсгалд барилга, засварын ажил хийгдэх бол ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног төхөөрөмжийн цагийн нормыг 1.2 гэсэн итгэлцүүрээр нэмэгдүүлнэ.

5.6.5.1. Хөдөлмөрийн бүтээмж буурах хүчин зүйлс:

- ✓ Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг хангах, хөдөлгөөнийг саадгүй нэвтрүүлж байгаагаас шалтгаалж ажлын цагийн алдагдал нэмэгдэх
- ✓ Сул зогсолт ихсэж машин механизм, тоног төхөөрөмжийн бүтээмж буурах, түлш, шатахуун илүү зарцуулагдах

5.6.6. Уулархаг ба өндөр уулын бүсэд ажиллах нь ердийн нөхцөлд ажиллахтай харьцуулахад төвөгтэй, эрсдэлтэй учраас төвөгшлийн итгэлцүүрийг төсөвт тооцно.

5.6.6.1. Газрын гадаргуугийн налуу нь 12.5%-иас их, 2 км-ээс багагүй зайд үргэлжилсэн тохиолдолд “Уулархаг ба өндөр уулын бүс” гэж үзнэ. Энэ тохиолдолд ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног төхөөрөмжийн цагийн нормыг 1.2 гэсэн итгэлцүүрээр нэмэгдүүлнэ.

5.6.6.2. Хөдөлмөрийн бүтээмж буурах хүчин зүйлс:

- ✓ Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг хангах, түр зам хийх боломжгүйгээс ажлын цагийн алдагдал нэмэгдэх
- ✓ Огцом өгсүүр, уруудах газарт ажиллах үед машин механизм, тоног төхөөрөмжийн бүтээмж буурах, түлш, шатахуун илүү зарцуулах
- ✓ Газар нутгийн налуу, хэвгий байдал нь ажил гүйцэтгэхэд хүндрэл учруулах
- ✓ Уулын оргил, уруу руу материал, тоног төхөөрөмж зөөвөрлөх нь цаг хугацаа, хүч хөдөлмөр ихээр шаарддаг.
- ✓ Цаг агаарын хүнд нөхцөл (салхи, цас, мөс гэх мэт) нь ажлын бүтээмжид сөргөөр нөлөөлдөг.
- ✓ Аюулгүй байдлыг хангах, ослоос урьдчилан сэргийлэхэд илүү анхаарал хандуулах шаардлагатай.

5.6.7. Хүйтэн нөхцөлд барилга, засварын ажил гүйцэтгэх тохиолдолд ажилтны хөдөлмөр зарцуулалт, машин механизм, тоног төхөөрөмжийн цагийн нормыг 1.15 гэсэн итгэлцүүрээр нэмэгдүүлнэ. Энэ нь агаарын хасах температурын сөрөг нөлөөллөөс шалтгаалан гарч буй нэмэлт зардлыг тооцох зорилготой.

5.6.7.1. Хөдөлмөрийн бүтээмж буурах хүчин зүйлс:

- ✓ Дулаан хувцас, бээлийтэй ажиллах үед хөдөлгөөний эвсэл буурах, гарын ур дүй саарах,
- ✓ Ажлын талбайн харагдац муудах, мөс, цаснаас шалтгаалан гулсалт үүсэх, материал, багаж, тоноглолыг цэвэрлэх шаардлага нэмэгдэх,
- ✓ Гадна агаарын температур -20°C -аас -35°C хүртэл буурахад ажилчид дулаацахаар завсарлах,
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн бүтээмж буурах, түлш, шатахууны зарцуулалт нэмэгдэх,

5.6.7.2. Хүйтэн нөхцөлд ажиллах төвөгшлийн итгэлцүүрийг жил бүрийн 12 дугаар сарын 01-нээс дараа жилийн 3 дугаар сарын 01 хүртэл өвлийн улиралд хийгдэх ажлуудад тооцно.

5.6.8. Түр барилга ба үйлдвэрлэлийн бэлтгэл ажил, материалын шинжилгээ, туршилтын ажил, авто зам, замын байгууламжийг улсын ашиглалтад оруулах, үйлдвэр, заводыг ачиж буулгах, угсрах, хураах, туршилт, судалгаа хийх, барилгын талбайн бэлтгэл, үйлдвэрлэлийн бэлтгэл гэх мэт технологийн бус бүлгийн ажлуудад төвөгшлийн итгэлцүүр тооцохгүй.

5.6.9. Нэгдсэн төсвийн тооцоонд төсвийн нүүр хуудас, тайлбар бичгийг хавсаргана. Тайлбар бичигт дараах мэдээллийг заавал тусгана. Үүнд:

- ✓ Захиалагч, зураг төслийн гүйцэтгэгч байгууллагын нэр
- ✓ Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нэр төрөл, онцлог
- ✓ Зам, гүүрийн урт, хүчин чадал,
- ✓ Төслийн өртөг, нэгж үнэ
- ✓ Төслийн байршил
- ✓ Төсвийн тооцооны нормативын хувь хэмжээ, ашигласан норм, дүрэм, тушаал шийдвэр гэх мэт

ТӨСВИЙН ТООЦООНЫ МАЯГТУУД, ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХ АРГАЧЛАЛ

Барилга байгууламжийн нэр, байршил:

Огноо:

АЖИЛТНЫ ХӨДӨЛМӨР ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТООЦОО

Маягт №1А

№	Үндэслэл	Ажлын нэр	х.н	Ажлын тоо хэмжээ	Ажил, мэргэжлийн нэр	Мэргэжлийн зэрэг	Нэгж хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг	Төвөгшлийн итгэлцүүр	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг (төвөгшил тооцсон)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
								5*8		9*10
НИЙТ ХӨДӨЛМӨР ЗАРЦУУЛАЛТ (ХҮН/ЦАГ)								+		+

Маягт №1А, Ажилтны хөдөлмөр зарцуулалтын тооцоо хийх (1):

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Үндэслэл, ажлын нэр, хэмжих нэгж	Төсвийн нормоос авна.
2	5	Ажлын тоо хэмжээ	Ажлын зураг, техникийн шаардлага, тоо хэмжээний тодорхойлолт
3	6-8	Ажил мэргэжлийн нэр, зэрэг, нэгж хөдөлмөр зарцуулалт, (хүн/цаг)	Төсвийн нормоос авна.
4	9	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг	Багана 5 × Багана 8 = Багана 9
5	10	Төвөгшлийн итгэлцүүр	Төвөгшил тооцсон тохиолдолд “Хөдөлгөөнт”, “Уулархаг”, “Хүйтэн нөхцөл” –ийн зөвхөн аль нэгийг тооцно.
6	11	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг (төвөгшил тооцсон)	Хэрэв төвөгшил тооцогдсон бол Багана 9 × Багана 10 = Багана 11

Анхаарах зүйлс:

- ✓ Багана 10-ыг зөвхөн тухайн ажилд төвөгшлийн итгэлцүүр тооцсон тохиолдолд бөглөнө. Төвөгшил тооцоогүй тохиолдолд итгэлцүүрийг 1.0 гэж авна.
- ✓ Төвөгшлийн итгэлцүүр хэрэглэх үндэслэл, тайлбарыг гэрээний баримт бичиг болон ажлын тоо хэмжээний тодорхойлолтод заавал тодорхой тусгасан байна.

НИЙТ ЦАЛИН, ЭМ, НД-ЫН ШИМТГЭЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №1Б

№	Үндэслэл	Ажлын нэр	х.н	Ажлын тоо хэмжээ	Ажил, мэргэжлийн нэр, зэрэг	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг (төвөгшил тооцсон)	Ажилтны тарифт цалин, төгрөг	Ажилтны үндсэн цалин, төгрөг	Ажилтны нэмэгдэл цалин 30%, төгрөг	Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалин 10.8%, төгрөг	Ажилтны алслалтын нэмэгдэл цалин, төгрөг (нормд зааснаар)	Ажилтны бүгд цалин, төгрөг	ЭМ, НД-ын даатгалын шимтгэл (хувиар)	ЭМ, НД-ын даатгалын шимтгэлийн зардал	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
								7*8	9*10	9*11	9*12	9+10+11+12		13*14	
1		Ажилтны бүгд цалин (АБЦ)							+	+	+	+	АБЦ	-	+
2		Машин механизмын операторын цалин (МОЦ)											МОЦ	14.5%	+
3		Тээврийн жолоочийн цалин (ТЖЦ)											ТЖЦ	14.5%	+
4		Нэмэгдэл цалин (НЦ)											НЦ=(МОЦ+ТЖЦ)*30%	14.5%	+
5		Инженер техникийн ажилтны цалин (ИТАЦ)											ИТАЦ=(АҮЦ+МОЦ+ТЖЦ)*25%	14.5%	+
6		Алслалтын нэмэгдэл цалин (АНЦ)											АНЦ=(МОЦ+ТЖЦ+ИТАЦ) * (нормд зааснаар)	14.5%	+
7		НИЙТ ЦАЛИН / ЭМ, НД-ЫН ШИМТГЭЛИЙН ДҮН											НЦ= АБЦ+МОЦ+ТЖЦ+НЦ+ ИТАЦ+АНЦ		+

Маягт №1Б: Нийт цалин, Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлын бүрэлдэхүүн (1-7 дугаар мөр)

- 1 - Ажилтны бүгд цалин (АБЦ)
- 2 – Машин механизмын операторын цалин (МОЦ)
- 3 - Тээврийн жолоочийн цалин (ТЖЦ)
- 4 - Нэмэгдэл цалин (НЦ)
- 5 – Инженер техникийн ажилтны цалин (ИТАЦ)
- 6 - Алслалтын нэмэгдэл цалин (АНЦ)
- 7 - Нийт цалин (НЦ)

Маягт №1Б: Нийт цалин, Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг тооцох:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-6	Үндэслэл, ажлын нэр, хэмжих нэгж, тоо хэмжээ, ажил мэргэжлийн нэр, зэрэг	Маягт №1А, Багана 2-7
2	7	Бүгд хөдөлмөр зарцуулалт, хүн/цаг	Маягт №1А-н 11 дүгээр баганы дүн
3	8	Тарифт цалин, төгрөг (ТЦ)	Мэргэжлийн зэрэгт харгалзах ажилтны тарифт цалинг Авто замын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан тушаалын хавсралтаас авна.
4	9	Ажилтны үндсэн цалин, төгрөг	Багана 7 × Багана 8 = Багана 9
5	10	Нэмэгдэл цалин 30%, төгрөг (АНЦ)	Багана 9 × 30% = Багана 10
6	11	Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалин (10.8%), төгрөг	Багана 9 × 10.8% = Багана 11
7	12	Алслалтын нэмэгдэл цалин, төгрөг (нормд зааснаар)	Багана 9 × нормд зааснаар = Багана 12
8	13	Ажилтны бүгд цалин, төгрөг (АБЦ)	Багана 9 + Багана 10 + Багана 11 + Багана 12 = Багана 13
9	14	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хувь	Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Жагсаалт, журам батлах тухай” 471 дугаар тогтоолын Хавсралт №1, Хавсралт №2-т заасны дагуу Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийг төлөх ажил мэргэжлийн жагсаалтын дагуу тооцно. (Хавсралт №6)
10	15	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	Багана 13 × Багана 14 = Багана 15

Анхаарах зүйлс:

- ✓ Ажилтны тарифт цалин (Багана 8), Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалин 10.8%-ийг (Багана 11) холбогдох дүрэм журам, тушаал шийдвэр, төсөвт өртөг тооцох нормд заасны дагуу тооцно.
- ✓ Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын тушаалаар батлагдсан “Газрын доор, хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөл”-д хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалтад үндэслэн төсвийн нормын хэсгийн бүрэлдэхүүний ажил, мэргэжил нь хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд хамаарч байвал (Багана 11) хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл цалинг төсөвт тооцно. Ажил, мэргэжлийн жагсаалтад өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухайн хууль тогтоомж хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Маягт №1Б, Машин механизмын операторын цалин тооцох (2):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2	Машин механизмын операторын цалин	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны цалингийн зардал 8.7% (Маягт №3А, №3Б)

Маягт №1Б-н Тээврийн жолоочийн цалин тооцох (3):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	3	Тээврийн жолоочийн цалин	Тээврийн зардлын тооцооны цалингийн зардал 8.7% (Маягт №4А, №4Б)

Маягт №1Б-н Нэмэгдэл цалин тооцох (4):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	4	Нэмэгдэл цалин	Нэмэгдэл цалинг машин механизмын операторын цалин, тээврийн жолоочийн цалингийн нийлбэр дүнгээс 30 хувиар тооцно.

Маягт №1Б-н Инженер техникийн ажилтны цалин тооцох (5):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	5	Инженер техникийн ажилтны цалин	Инженер техникийн ажилтны цалинг ажилтны үндсэн цалин, машин механизмын операторын цалин, тээврийн жолоочийн цалингийн нийлбэр дүнгээс 25 хувиар тооцно..

Маягт №1Б-н Алслалтын нэмэгдэл цалин тооцох (6):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	6	Алслалтын нэмэгдэл цалин	Алслалтын нэмэгдэл цалинг тээврийн жолоочийн цалин, машин механизмын операторын цалин, инженер техникийн ажилтны цалингийн нийлбэр дүнгээс нормд заасны дагуу тооцно.

Маягт №1Б-н Нийт цалин тооцох (7):

№	Мөрийн дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
---	---------------	---------	----------------------

1	7	Нийт цалин	Ажилтны бүгд цалин, тээврийн жолоочийн цалин, машин механизмын операторын цалин, инженер техникийн ажилтны цалин, нэмэгдэл цалин, алслалтын нэмэгдэл цалингийн нийлбэрээр тогтооно.
---	---	------------	---

МАТЕРИАЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №2А

№	Үндэслэл	Ажлын нэр	Хэмжих нэгж	Ажлын тоо хэмжээ	Материалын нэр	Материалын нэгж орц	Сийрэгжилтийн коэф	Материалын нийт орц	Материалын нэгж үнэ, төгрөг	Материалын бүгд үнэ, төгрөг
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Нийт дүн								+

Маягт №2А тооцоо хийх тайлбар:

№	Бананы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Үндэслэл, ажлын нэр, хэмжих нэгж, тоо хэмжээ	Төсвийн норм, тоо хэмжээний тодорхойлолт, Маягт №1-н Багана 2 -с Багана 5 хүртэл
2	5-7	Материалын нэр, нэгж орц	Төсвийн нормоос авна.
3	8	Сийрэгжилтийн итгэлцүүр	Сийрэг байдлаас нягт байдалд шилжүүлэх итгэлцүүр, Хавсралт №5
4	9	Материалын нийт орц	Багана 4 × Багана 7 х Багана 8 = Багана 9
5	10	Материалын нэгж үнэ (төгрөг)	Материалын нэгж өртөг
6	11	Материалын бүгд үнэ (төгрөг)	Багана 9 × Багана 10 = Багана 11

Тайлбар:

- ✓ Материал сийрэг байдлаас нягт байдалд шилжих үед үүсэх нэгж хүнд, эзэлхүүний өөрчлөлтийг илэрхийлэх "Сийрэгжилтийн итгэлцүүр"-ийг Хавсралт №5 - с авна.
- ✓ Материалын үнэ нь зах зээлийн бодит үнэ ханш, эсвэл бараа материалын батлагдсан үнийн мэдээлэл дээр үндэслэсэн байх шаардлагатай.
- ✓ Материалын зардлыг тооцоход төсвийн программ хангамж ашиглах боломжгүй тохиолдолд Маягт №2А-г ашиглана.
- ✓ №2А маягтаар материалын зардлын тооцохдоо ажил тус бүрээр буюу нэгж ажлуудад шаардагдах материалын нэр, хэмжих нэгж, нэгж орц бүрээр зардлыг тооцож нийт материалын зардлын дүнг нэгтгэн тооцно.

МАТЕРИАЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №2Б

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Материалын орц	Сийрэгжилтийн коэф	Материалын нийт орц	Материалын нэгж үнэ, төгрөг	Материалын бүгд үнэ, төгрөг
1	2	3	4	5	6	7	8
	Бүгд дүн						+

Маягт №2Б тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Материалын нэр, хэмжих нэгж, материалын орц	Төсвийн норм, ажлын зураг, техникийн шаардлага, тоо хэмжээний тодорхойлтоос авна.
2	5	Сийрэгжилтийн итгэлцүүр	Сийрэг байдлаас нягт байдалд шилжүүлэх итгэлцүүр. Хавсралт №5-с авна.
3	6	Материалын нийт орц	Багана 4 × Багана 5 = Багана 6
4	7	Материалын нэгж үнэ (төгрөг)	Материалын нэгж үнэ
5	8	Материалын бүгд үнэ (төгрөг)	Багана 6 × Багана 7 = Багана 8

Тайлбар:

- ✓ Материал сийрэг байдлаас нягт байдалд шилжих үед үүсэх нэгж хүнд, эзэлхүүний өөрчлөлтийг илэрхийлэх "Сийрэгжилтийн итгэлцүүр"-ийг Хавсралт №5 -аас авна .
- ✓ Материалын нэгж үнэ нь зах зээлийн бодит ханш, эсвэл бараа материалын үнийн мэдээлэл дээр үндэслэсэн байх шаардлагатай.
- ✓ Материалын зардлыг төсвийн программ хангамж ашиглан тооцох тохиолдолд Маягт №2Б-г ашиглана.
- ✓ №2Б маягтаар материалын зардлын тооцоходоо материалын нэр, хэмжих нэгж тус бүрээр нэгтгэн зардлыг тооцож нийт материалын зардлын дүнг тооцно.

МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН АШИГЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №3А

№	Үндэслэл	Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Хүчин чадал	Нэгж машин цаг	Бүгд машин цаг	Төвөгшлийн итгэлцүүр	Бүгд машин цаг (төвөгшил тооцсон)	Машин цагийн нэгж үнэ, (төгрөг)	Машин цагийн бүгд үнэ, (төгрөг)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Нийт дүн							+		+		+
	Цалингийн зардал 8.7%											+
	Цалингийн зардал хассан дүн											+

Маягт №3А тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-5	Үндэслэл, ажлын нэр, тоо хэмжээ, хэмжих нэгж	Төсвийн норм, ажлын тоо хэмжээний тодорхойлолт, Маягт №1-н Багана 2 -с Багана 5 хүртэл
2	6-8	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк, хүчин чадал, нэгж машин цаг	Төсвийн нормоос авна.
3	9	Бүгд машин цаг	Багана 4 x Багана 8 = Багана 9
4	10	Төвөгшлийн итгэлцүүр	“Хөдөлгөөнт”, “Уулархаг”, “Хүйтэн нөхцөл” –ийн аль нэгийг ажлын нөхцөлд үндэслэн тооцож авна.
5	11	Бүгд машин цаг (төвөгшил тооцсон)	Хэрэв төвөгшил тооцогдсон бол Багана 9 x Багана 10 = Багана 11
6	12	Машин цагийн нэгж үнэ, төгрөг	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн машин цагийн нэгж үнийг Авто замын асуудал эрхэлсэн ЗГ-ын гишүүний баталсан тушаалын хавсралтаас авна.
7	13	Машин цагийн бүгд дүн, төгрөг	(Багана 11 x Багана 12 = Багана 13) (төвөгшил тооцоогүй тохиолдолд Багана 9 x Багана 12 = Багана 13)

Тайлбар:

- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг төсвийн программ хангамж ашиглах боломжгүй тохиолдолд Маягт №3А-г ашиглана.

МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН АШИГЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №3Б

№	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Хүчин чадал	Бүгд машин цаг	Төвөгшлийн итгэлцүүр	Бүгд машин цаг (төвөгшил тооцсон)	Машин цагийн нэгж үнэ, (төгрөг)	Машин цагийн бүгд үнэ, (төгрөг)
1	2	3	4	5	6	7	8
	Нийт дүн		+		+		+
	Цалингийн зардал 8.7%						+
	Цалингийн зардал хассан дүн						+

Маягт №3Б тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-3	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк, хүчин чадал, машин цаг	Төсвийн нормоос авна.
2	4	Бүгд машин цаг	Тухайн машин механизм, тоног төхөөрөмжийн зарцуулах нийт машин цагийн тоо
3	5	Төвөгшлийн итгэлцүүр	“Хөдөлгөөнт”, “Уулархаг”, “Хүйтэн нөхцөл” –ийн аль нэгийг ажлын нөхцөлд үндэслэн тооцож авна.
4	6	Бүгд машин цаг (төвөгшил тооцсон)	Хэрэв төвөгшил тооцогдсон бол Багана 4 × Багана 5 = Багана 6
5	7	Машин цагийн нэгж үнэ, төгрөг	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн машин цагийн нэгж үнийг Авто замын асуудал эрхэлсэн ЗГ-ын гишүүний баталсан тушаалын хавсралтаас авна.
6	8	Машин цагийн бүгд дүн, төгрөг	(Багана 6 × Багана 7 = Багана 8) (төвөгшил тооцоогүй тохиолдолд Багана 4 х Багана 7 = Багана 8)

Тайлбар:

- ✓ Багана 5, Багана 6 зөвхөн тухайн ажилд төвөгшил тооцсон тохиолдолд бөглөнө. Хэрэв төвөгшил тооцоогүй бол уг баганыг хоосон үлдээнэ.
- ✓ Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг төсвийн программ хангамж ашиглан тооцох тохиолдолд Маягт №3Б-г ашиглана.

ТЭЭВРИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №4А

№	Үндэслэл	Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Материалын нэр	х/н	Материалын нийт орц	Нэгж хүнд, (тн)	Материалын нийт жин, (тн)	Ачааны зэрэг	Тээврийн зай, (км)	1 тн/км-ийн тариф	Тээврийн зардал, (төгрөг)	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт, (хүн/цаг)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Нийт дүн											+	+
	Цалингийн зардал 8.7%											+	
	Цалингийн зардал хассан дүн											+	

Маягт №4Б тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Үндэслэл, ажлын нэр, тоо хэмжээ	Төсвийн норм, тоо хэмжээний тодорхойлолт, Маягт №1-н Багана 2 -с Багана 5 хүртэл
2	5-6	Материалын нэр, хэмжих нэгж, материалын нийт орц	Материалын зардлын тооцооны маягт №2А, маягт №2Б
3	7	Материалын нийт орц (тн)	Материалын зардлын тооцооны маягт №2А, маягт №2Б
4	8	Нэгж хүнд (тн)	Төсвийн жишиг нормоос авна.
5	9	Материалын нийт жин (тн)	Багана 7 х Багана 8 = Багана 9
6	10	Ачааны зэрэг	Төсөвт өртөг тооцох нормын Хавсралт №4-2
7	11	Тээврийн зай, км	Зураг төсөл, байршлын мэдээллийг үндэслэн тогтооно.
8	12	1 тн/км-ийн тариф, (төгрөг)	Төсөвт өртөг тооцох нормын Хавсралт №4-1
9	13	Тээврийн нийт зардал, (төгрөг)	Багана 9 х Багана 11 х Багана 12 х = Багана 13
10	14	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт, (хүн/цаг)	Төсөвт өртөг тооцох нормын 3.7.5-д заасны дагуу тооцно.

Тайлбар:

- ✓ Материалын тээврийн зардлын тооцоог төсвийн программ хангамж ашиглах боломжгүй тохиолдолд Маягт №4А-г ашиглана.

МАТЕРИАЛЫН ТЭЭВРИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №4Б

№	Материалын нэр	х/н	Материалын нийт орц	Нэгж хүнд, (тн)	Материалын нийт жин, (тн)	Ачааны зэрэг	Тээврийн зай, (км)	1 тн/км-ийн тариф	Тээврийн зардал, (төгрөг)	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт, (хүн/цаг)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Нийт дүн							+	+	
	Цалингийн зардал 8.7%							+		
	Цалингийн зардал хассан дүн							+		

Маягт №4Б тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Материалын нэр, хэмжих нэгж, материалын нийт орц	Материалын зардлын тооцооны маягт №2А, маягт №2Б
4	5	Нэгж хүнд (тн)	Төсвийн жишиг нормоос авна.
5	6	Материалын нийт жин (тн)	Багана 4 х Багана 5 = Багана 6
6	7	Ачааны зэрэг	Төсөвт өртөг тооцох нормын Хавсралт №4-2
7	8	Тээврийн зай	Зураг төсөл, байршлын мэдээллийг үндэслэн тогтооно.
8	9	1 тн/км-ийн тариф, (төгрөг)	Төсөвт өртөг тооцох нормын Хавсралт №4-1
9	10	Тээврийн нийт зардал, (төгрөг)	Багана 6 х Багана 8 х Багана 9 х = Багана 10
10	11	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт, (хүн/цаг)	Төсөвт өртөг тооцох нормын 3.7.5-д заасны дагуу тооцно.

Тайлбар:

- ✓ Материалын тээврийн зардлын тооцоог төсвийн программ хангамж ашиглан тооцох тохиолдолд Маягт №4Б-г ашиглана.

ОБЪЕКТЫН ТӨСВИЙН ТООЦОО (ШУУД ЗАРДАЛ)

Маягт №5

№	Ажлын нэр, төрөл	Нийт зардал, төгрөг	Нийт цалин	Үүнээс:					
				Эрүү мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	Материалын зардал	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал	Тээврийн зардал	Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал	Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ТӨСВИЙН ТООЦОО

Маягт №6

№	ЗАРДЛЫН НЭР	БҮГД ӨРТӨГ, ТӨГРӨГ	ТАЙЛБАР
1	Нийт цалин		Маягт №1Б
2	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл		Маягт №1Б
3	Материалын зардал		Маягт №2А, №2Б
4	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал		Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №3А, №3Б)
5	Тээврийн зардал		Тээврийн зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №4А, №4Б)
6	Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал		Ажилтны үндсэн цалингийн дүнгийн 5%
7	Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал		Ажилтны нийт хөд/зарц+Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн зардлын маш/цаг+Тээврийн хөд/зарц / [8] * 16000 төгрөг
8	ШУУД ЗАРДЛЫН ДҮН		[1]-ээс [7]-н нийлбэр дүн
9	Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал		Нийт цалингийн дүнгийн 63.5%
10	Ашгийн зардал		Шууд зардлын дүнгийн 15%
11	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал		Шууд зардлын дүнгийн 2.5%
12	Даатгалын зардал		Шууд зардлын дүнгийн 0.4%
13	БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ДҮН		[8]-с [12]-н нийлбэр дүн

НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ АЖЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №7А

№	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгж хүнд, (тн)	Нийт жин, (тн)	Ачааны зэрэг	Тээврийн зай, км (ирэх, буцах)	1 тн/км-ийн тариф	Бүгд зардал	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Нийт дүн									
	Цалингийн зардал 8.7%									
	Цалингийн зардал хассан дүн									

Маягт №7А тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк, хэмжих нэгж, тоо хэмжээ	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны маягт №3А, маягт №3Б, түр барилгын элэгдлийн зардлын тооцоо маягт №7Г, тухайн машин механизм, тоног төхөөрөмжийн машин цагийн тоо, жилд ажиллах машин цагийн нормативт хэмжээнээс хамааруулан тооцно.
2	5	Нэгж хүнд, (тн)	Машин механизм, тоног төхөөрөмж, түр барилгын нэгж хүнд (Хавсралт №11)
3	6	Нийт жин, (тн)	Багана 4 х Багана 5 = Багана 6
4	7	Ачааны зэрэг	Хавсралт №4-2
5	8	Тээврийн зай, км (ирэх, буцах)	Зураг төсөл, байршлын мэдээллийг үндэслэн тогтооно.
6	9	1 тн/км-ийн тариф	Хавсралт №4-1
7	10	Бүгд зардал	Багана 6 х Багана 8 х Багана 9 = Багана 10
9	11	Тээврийн хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)	Нормд заасны дагуу тооцно.

ӨӨРӨӨ ЯВАГЧ ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ АЖЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №7Б

№	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Шатахууны норм (100 км/л)	Зай, км (ирэх, буцах)	Нийт шатахуун зарцуулалт (л)	1 л шатахууны үнэ	Шатахууны зардал	Жолоочийн цалин	Бүгд зардал	Жолоочийн хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Нийт дүн							+	
	Цалингийн зардал							+	
	Цалингийн зардал хассан дүн							+	

Маягт №7Б тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны маягт №3Б-ийн багана 2
2	3	Шатахууны норм (100км/л)	Хавсралт №9
3	4	Зай, км (ирэх, буцах)	Зураг төсөл, байршлыг үндэслэн тогтооно.
4	5	Нийт шатахуун зарцуулалт (л)	Багана 5-ын үзүүлэлтийг 3, 4 дүгээр баганын үзүүлэлтийн үржвэрийг 100-д хувааж тооцно.
5	6	1 л шатахууны үнэ	Статистикийн газраас гаргасан тухайн үеийн шатахууны үнийг мөрдөнө.
6	7	Шатахууны зардал	Багана 5 x Багана 6 = Багана 7
7	8	Жолоочийн цалин	Нормд заасны дагуу тооцно.
8	9	Бүгд зардал	Багана 7 + Багана 8 = Багана 9
8	10	Хөдөлмөр зарцуулалт (хүн/цаг)	Нормд заасны дагуу тооцно.

АЖИЛТНЫГ ТЭЭВЭРЛЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №7В

№	Ажилтны албан тушаал	Хүний тоо	Ээлжийн тоо	Тээвэрлэх зай, км (ирэх, буцах)	1 хүн/км-ийн тариф	Ажилтныг тээвэрлэх зардал
1	2	3	4	5	6	7
	Бүгд дүн					

Маягт №7В тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Ажилтны албан тушаал, хүний тоо, ээлжийн тоо	Нийт хөдөлмөр зарцуулалтыг “Авто зам, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын нормативт хугацаа, гүйцэтгэгчээс талбайд ажиллах ИТА-ны тоо, үе шатны ажилд зарцуулах цагийн норм”-той уялдуулан ажиллах хүн хүчний тоог тооцно.
2	5	Тээвэрлэх зай, км (ирэх, буцах)	Зураг төсөл, байршлын мэдээллийг үндэслэн тогтооно.
3	6	1 хүн/км-ийн тариф	Хавсралт №4-3
4	7	Ажилтныг тээвэрлэх зардал	Багана 3 х Багана 4 х Багана 5 х Багана 6 = Багана 7

Тайлбар:

А. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажил хийгдэх хугацаанд ажилтныг хэдэн удаа тээвэрлэхтэй уялдуулан ээлжийн тоог тооцно.

Б. Ажилтныг ажлын байрнаас буцаан тээвэрлэх зардлыг (буцах зардал) тээвэрлэх зардалд хамт тооцно.

ТҮР БАРИЛГЫН ЭЛЭГДЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №7Г

№	Түр барилгын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Тухайн зам барилга, арчлалт, засварын ажилд ашиглах хугацаа /жил буюу сараар/	Дансны үнэ	Элэгдэл тооцоход баримтлах хугацаа, /жил буюу сараар/	Элэгдлийн хэмжээ, хувь	Элэгдлийн зардал	Элэгдлийн нийт зардал
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Бүгд дүн								

Маягт №7Г тооцоо хийх тайлбар:

№	Баганы дугаар	Агуулга	Тооцоолол ба тайлбар
1	2-4	Түр барилгын нэр, хэмжих нэгж, тоо ширхэг	Төсвийн норм, ажлын зураг төсөл
2	5	Тухайн зам барилга, арчлалт, засварын ажилд ашиглах хугацаа /жил буюу сараар/	“Авто зай, замын байгууламжийг барих, арчлах, засварлах ажлын нормативт хугацаа, гүйцэтгэгчээс талбайд ажиллах ИТА-ны тоо, үе шатны ажилд зарцуулах цагийн норм”-оос авна.
3	6	Дансны үнэ	Түр барилгын зах зээлийн жишиг үнэ.
4	7	Элэгдэл тооцоход баримтлах хугацаа, /жил буюу сараар/	“Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хууль”-ийн 17.1 дэх заалтын дагуу, нэг буюу түүнээс дээш жилийн хугацаанд ашиглах хөрөнгийн элэгдэл, хорогдлыг хуульд заасан зарчмаар тооцно. (Хүснэгт №3)
5	8	Элэгдлийн хэмжээ, хувь	Тухайн хугацаанд элэгдэх хэмжээ, %-иар
6	9	Элэгдлийн зардал	Багана 6 х Багана 8 = Багана 9
7	10	Элэгдлийн нийт зардал	Багана 4 х Багана 9 = Багана 10

НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ АЖИЛ, ТҮР БАРИЛГЫН ЭЛЭГДЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №8

№	ЗАРДЛЫН НЭР	БҮГД ӨРТӨГ, ТӨГРӨГ	ТАЙЛБАР
1	Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын цалин		Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардлын цалингийн зардал 8.7% (Маягт №7А)
2	Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн жолоочийн цалин		Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх зардлын жолоочийн цалингийн дүн
3	Нэмэгдэл цалин		Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын цалин, Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн жолоочийн цалингийн нийлбэр дүнгийн 30%
4	НИЙТ ЦАЛИН		[1]-с [3]-н нийлбэр дүн
5	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл		Нийт цалингийн дүнгийн 14.5%
6	Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал		[Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын хөд/зарц+Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хөд/зарц+ИТА-ны хөд/зарц+Үйлчилгээний ажилтаны хөд/зарц+Харуул хөд/зарц] / [8] * 16000 төгрөг
7	Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардал		Нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №7А)
8	Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх ажлын зардал		Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслийн нүүлгэн шилжүүлэх зардлын жолоочийн цалин хассан дүн
9	Ажилтныг тээвэрлэх зардал		Маягт №7В
10	Түр барилгын элэгдлийн зардал		Маягт №7Г
11	ШУУД ЗАРДЛЫН ДҮН		[4]-с [10]-н нийлбэр дүн
12	Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал		Нийт цалингийн дүнгийн 63.5%
13	Ашгийн зардал		Шууд зардлын дүнгийн 15%
14	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал		Шууд зардлын дүнгийн 2.5%
15	Даатгалын зардал		Шууд зардлын дүнгийн 0.4%
16	БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ДҮН		[11]-с [15]-н нийлбэр дүн
17	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		БУА-ын дүнгийн 10%
18	НИЙТ ДҮН		БУА-ын дүн, НӨАТ-ын нийлбэр дүн

МАГАДАЛШГҮЙ АЖЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №9

№	ЗАРДЛЫН НЭР	БҮГД ӨРТӨГ, ТӨГРӨГ	ТАЙЛБАР
1	Нийт цалин		Маягт №1Б
2	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл		Маягт №1Б
3	Материалын зардал		Маягт №2А, 2Б
4	Тээврийн зардал		Тээврийн зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №4А, 4Б)
5	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал		Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №3А, 3Б)
6	Ажлын багаж, хэрэгслийн элэгдлийн зардал		Ажилтны үндсэн цалингийн дүнгийн 5%
7	Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал		Ажилтны нийт хөд/зарц+Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн зардлын маш/цаг+Тээврийн хөд/зарц / [8] * 16000 төгрөг
8	ШУУД ЗАРДЛЫН ДҮН		[1]-с [7]-н нийлбэр дүн
9	Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал		Нийт цалингийн дүнгийн 63.5%
10	Ашгийн зардал		Шууд зардлын дүнгийн 15%
11	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал		Шууд зардлын дүнгийн 2.5%
12	БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ДҮН		[8]-с [11]-н нийлбэр дүн
13	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		БУА-ын дүнгийн 10%
14	НИЙТ ДҮН		БУА-ын дүн, НӨАТ-ын нийлбэр дүн

НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ТООЦОО

Маягт №10

№	ЗАРДЛЫН НЭР	БҮГД ӨРТӨГ	ТАЙЛБАР
1	Нийт цалин		Маягт №1Б
2	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэл		Маягт №1Б
3	Материалын зардал		Маягт №2А, 2Б
4	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал		Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №3А, 3Б)
5	Тээврийн зардал		Тээврийн зардлын тооцооны цалин хассан дүн (Маягт №4А, 4Б)
6	Ажлын багаж хэрэгслийн элэгдлийн зардал		Ажилтны үндсэн цалингийн дүнгийн 5%
7	Ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардал		Ажилтны нийт хөд/зарц+Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн зардлын маш/цаг+Тээврийн хөд/зарц / [8] * 16000 төгрөг
8	ШУУД ЗАРДЛЫН ДҮН		[1]-с [7]-н нийлбэр дүн
9	Удирдлага, зохион байгуулалтын зардал		Нийт цалингийн дүнгийн 63.5%
10	Ашгийн зардал		Шууд зардлын дүнгийн 15%
11	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагааны зардал		Шууд зардлын дүнгийн 2.5%
12	Даатгалын зардал		Шууд зардлын дүнгийн 0.4%
13	БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ДҮН		[8]-с [12]-н нийлбэр дүн
14	Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал		Маягт №7А
15	Магадалшгүй ажлын зардал		БУА-ын дүнгийн 2%
16	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		БУА-ын дүнгийн 10%
17	Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал		БУА-ын дүнгийн 5%
18	Захиалагчийн хяналтын зардал		Нормд зааснаар
19	Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл		БУА-ын дүнгийн 0.4%
20	Бусад зардал		Хавсралт тооцоо
21	ТӨСӨВТ ӨРТӨГ		[13]-с [20]-н нийлбэр дүн

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №11

Ажлын нэр ба зардал	Технологийн бүтэц				
	Барилга угсралт	Тоног төхөөрөмж		Бусад	Дүн
		Угсралт	Өртөг		
А	Б	В	Г	Д	Е
I БҮЛЭГ. БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖЛЫН ЗАРДАЛ					
Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын зардал	+	+	+		+
Бусад ажлын зардал	+	+	+		+
I бүлгийн дүн					+
II БҮЛЭГ. ТУСГАЙ ТӨРЛИЙН АЖИЛ БА ЗАРДАЛ					
Газрын төлбөр				+	+
Замын зурваст орсон барилга, инженерийн байгууламжийг нүүлгэн шилжүүлэх				+	+
Хөнгөлөлт, эсвэл нэмэлт төлбөртэй холбоотой зардал				+	+
Нөхөн төлбөр				+	+
II бүлгийн дүн					+
III БҮЛЭГ. ХАЙГУУЛ, ЗУРАГ ТӨСЛИЙН ЗАРДАЛ					
Инженерийн эрэл хайгуул, хэмжилт, инженер-геологийн судалгааны ажлын зардал				+	+
Зураг төслийн зардал				+	+
Зураг, төсөвт магадлал хийх зардал				+	+
III бүлгийн дүн					+
IV БҮЛЭГ. БУСАД ЗАРДАЛ					
Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал				+	+
Магадалшгүй ажлын зардал				+	+

Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар				+	+
Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал				+	+
Захиалагчийн хяналтын зардал				+	+
Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл				+	+
Бусад зардал				+	+
IV бүлгийн дүн					+
Технологийн бүтцээр ангилсан хэсгийн дүн	+		+	+	+
НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХЭМЖЭЭ				I+II+III+IV	

НЭГЖ ҮНЭ БА НИЙТ ҮНИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын нэр:

Огноо:

Маягт №12

№	Ажлын нэр	х.н	Тоо хэмжээ	Нэгж үнэ, төгрөг	Нийт үнэ, төгрөг
	НИЙТ ДҮН				
1	Нүүлгэн шилжүүлэх ажил, түр барилгын элэгдлийн зардал				
2	Магадалшгүй ажлын зардал				
3	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар				
4	Техник, технологийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний зардал				
5	Захиалагчийн хяналтын зардал				
6	Авто замын норм, нормативын сангийн шимтгэл				
7	Бусад зардал				
	ТӨСӨВТ ӨРТГИЙН ДҮН				

Тайлбар:

ӨДРӨӨР ТООЦОХ АЖЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №13

№	ЗАРДЛЫН НЭР	БҮГД ӨРТӨГ	ТАЙЛБАР
1	Цалингийн зардал		Маягт №13А
2	Материалын зардал		Маягт №13Б
3	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардал		Маягт №13В
4	Тээврийн зардал		Маягт №13Г
5	ШУУД ЗАРДЛЫН ДҮН		[1]-с [4]-н нийлбэр дүн

ЦАЛИНГИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт № 13А

№	Ажилчин	Мэргэжлийн зэрэг	Хэрэгцээ, хүн/цаг	Нэгж цалин, төгрөг	Нийт цалин, төгрөг
1	Замчин	I			
2	Замчин	II			
3	Замчин	III			
4	Замчин	IV			
5	Замчин	V			
6	Замчин	VI			
	ДҮН				

МАТЕРИАЛЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №13Б

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Хэрэгцээ	Нэгж үнэ, төгрөг	Нийт үнэ, төгрөг
1					
	ДҮН				

ТЭЭВРИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №13В

№	Материалын нэр	Нэгж хүнд, тн	Нийт жин, тн	Ачааны зэрэг	Тээврийн зай, км	Тээврийн тариф, төгрөг	Тээврийн зардал, төгрөг
1							
	ДҮН						

МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН АШИГЛАЛТЫН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Маягт №13Г

№	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр	Хүчин чадал	Хэрэгцээ	Машин цагийн нэгж үнэ, төгрөг	Машин цагийн нийт үнэ, төгрөг
1					
	ДҮН				

ХАВСРАЛТ №2

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦХОД ХЭРЭГЛЭХ
АЖИЛТНЫ ЦАГИЙН ТАРИФТ ЦАЛИНГИЙН ЖИШИГ

№	Мэргэжлийн зэрэг		I	II	III	IV	V	VI
	Тарифын итгэлцүүр		1	1.22	1.44	1.62	1.78	1.92
1	Хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөл	Цагаар хөлс авагчид	6963	8495	10027	11281	12395	13370
2		Хийснээр хөлс авагчид	7705	9400	11096	12483	13715	14794

Тайлбар:

- 1 дүгээр зэргийн ажилтны цалингийн өсөлтийг хувиар тооцон гаргаж, тарифын итгэлцүүрээр 2-6 дугаар зэргийн ажилтны цагийн тарифт цалингийн жишгийг тогтоосон.
- Хөдөлмөрийн хэвийн бус (хүнд, хортой) нөхцөлд ажилладаг ажилтанд дээрх цагийн тарифт цалингийн жишгийг 10.8 хувиар өсгөж хэрэглэнэ.
- Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд хамаарах ажил, мэргэжил нь Монгол Улсын Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2023 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн “Жагсаалт, журам батлах тухай” А/221 дугаар тушаалын хавсралт “Тэтгэвэрийг хөнгөлттэй тогтоох газрын доор болон хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөлд хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалт”-аар тодорхойлогдоно.

ХАВСРАЛТ №3

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН БАРИЛГА, ЗАСВАРЫН АЖЛЫН МАШИН
МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН АШИГЛАЛТЫН НЭГ МАШИН ЦАГИЙН
ЖИШИГ ҮНЭ

№	Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	Хүчин чадал	Нэг машин цагийн жишиг үнэ /төгрөгөөр/
1	Авто бетон зөөгч	4м3	61,125
2	Авто бетон зөөгч	6м3	70,932
3	Авто бетон зөөгч	8м3	81,328
4	Авто бетон шахагч насос	20м3/ц	82,272
5	Авто бетон шахагч насос	38м3/ц	93,591
6	Авто бетон шахагч насос	60м3/ц	105,436
7	Авто цацагч (бодис цацдаг)	500л	56,626
8	Автогрейдер	140м.х	121,828
9	Автогрейдер	175м.х	146,743
10	Автогрейдер	210м.х	162,012
11	Автогрейдер	245м.х	179,350

12	Автогудронатор	6000л	118,676
13	Арматур матагч	<32мм	13,997
14	Арматур сунгагч	<10мм	14,272
15	Арматур таслагч	<32мм	14,194
16	Арматур хүчитгэх домкрат	kN	43,221
17	Асфальт дахин боловсруулагч машин	3000 кг/цаг	59,430
18	Асфальт дэвсэгч	3.5м-7.0м	244,781
19	Асфальт дэвсэгч	9.0м	302,763
20	Асфальт дэвсэгч	12.0м	342,835
21	Суурийн материал дэвсэгч	3.5м-7.0м	211,362
22	Суурийн материал дэвсэгч	9.0м	271,439
23	Суурийн материал дэвсэгч	12.0м	306,810
24	Асфальтбетон хүйтнээр зорогч машин	600-1300мм	326,435
25	Асфальтбетон хүйтнээр зорогч машин	1500-2200мм	367,926
26	Ачааны автомашин	2тн	38,913
27	Ачааны автомашин	5тн	54,535
28	Ачааны автомашин	10тн	64,949
29	Ачигч	1.25м3	68,607
30	Ачигч	1.5м3	82,758
31	Ачигч	2.0м3	105,411
32	Ачигч	3.0м3	138,489
33	Ачигч	3.5м3	172,908
34	Бага оврын автобус	10хүн	69,996
35	Бага оврын трактор (сэндийлэгчтэй)	15м.х	24,637
36	Бага оврын трактор (хадуурын төхөөрөмжтэй)	15м.х	24,546
37	Бетон дэвсэгч төхөөрөмж	3.5м	217,939
38	Бетон дэвсэгч бүрэн автомат машин	7.0м	774,192
39	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	25м3/цаг	55,997
40	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	40м3/цаг	67,902
41	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	50м3/цаг	89,967
42	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	75м3/цаг	112,156
43	Бетоны пресс	kN	9,141
44	Битумын тогоо	500л	8,192
45	Бохир соруулах машин	5тн	75,517
46	Будгийн халаагч тогоо	200С	14,055
47	Будгийн шүршүүр	kW	7,783
48	Бульдозер	140м.х	238,649
49	Бульдозер	175м.х	300,448
50	Бульдозер	245м.х	354,986
51	Бульдозер	315м.х	409,282
52	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	5тн/цаг	64,138
53	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	20тн/цаг	76,830
54	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	50тн/цаг	98,130
55	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	100тн/цаг	141,553
56	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	200тн/цаг	193,573
57	Бууц, бордоо цацагч механизм	15м.х	26,688
58	Гар гудорнатор	200л	44,957
59	Гар нягтруулагч	90кг	16,575

60	Гар нягтруулагч	120кг	17,993
61	Гинжит экскаватор	0.5м3	111,918
62	Гинжит экскаватор	1.0м3	157,980
63	Гинжит экскаватор	1.5м3	219,012
64	Гинжит экскаватор	2.0м3	295,256
65	Дугуйт экскаватор	0.25м3	84,606
66	Дугуйт экскаватор	0.5м3	115,518
67	Дугуйт экскаватор	0.75м3	148,176
68	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	0.5м3	126,016
69	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	0.75м3	149,365
70	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	1.0м3	167,814
71	Экскаватор-гидро молоток	0.25м3	104,209
72	Экскаватор-гидро молоток	0.5м3	142,333
73	Экскаватор-гидро молоток	1.0м3	208,494
74	Экскаватор-гидро молоток	1.5м3	255,659
75	Экскаватор-гидро молоток	2.0м3	304,956
76	Грейфер шанага	2м3	77,354
77	Гүний доргиулагч	d50	9,666
78	Гөлгөр булт индүү	11-12тн	98,496
79	Гөлгөр булт индүү	13-16тн	111,633
80	Гөлгөр булт индүү	17-20тн	128,532
81	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	1-3тн	48,393
82	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	4-8тн	67,942
83	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	9-10тн	89,620
84	Хийн дугуйт индүү	10-12тн	94,840
85	Хийн дугуйт индүү	14-16тн	103,058
86	Хийн дугуйт индүү	18-20тн	113,089
87	Доргиурт булт индүү	11-12тн	85,871
88	Доргиурт булт индүү	13-16тн	91,797
89	Доргиурт булт индүү	17-20тн	97,878
90	Дайрга тараагч	7м	163,896
91	Дизель молот	1250кг	57,503
92	Дизель молот	2500кг	67,201
93	Дизель молот	3500кг	87,577
94	Дрон (нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж)	ком	71,103
95	Заадас дүүргэгч гар төхөөрөмж	3.5л	7,584
96	Заадас дүүргэгч төхөөрөмж	80-90кг/цаг	32,011
97	Заадас зүсэгч хөрөө	<150мм	18,589
98	Зам засварын машин /БИС-310М-01/	30м2/цаг	146,242
99	Замын тэмдэглэгээний машин	0.3м	81,422
100	Замын тэмдэглэгээний төхөөрөмж (будаг)	0.3м	21,294
101	Замын тэмдэглэгээний төхөөрөмж (термопластик)	0.2м	23,300
102	Зөөврийн автопүү	150тн	24,050
103	Зөөврийн бетон зуурагч	0.35м3	20,458
104	Зөөврийн бетон зуурагч	0.5м3	22,375
105	Зөөврийн бетон шахагч насос	20м3/ц	29,633
106	Зөөврийн бетон шахагч насос	40м3/ц	38,280

107	Зөөврийн бетон шахагч насос	80м3/цаг	50,769
108	Зөөврийн компрессор	6м3/мин	41,181
109	Зөөврийн компрессор	10м3/мин	47,841
110	Зөөврийн компрессор	20м3/мин	56,136
111	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	5kW	27,326
112	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	10kW	38,936
113	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	30kW	47,178
114	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	50kW	59,145
115	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	100kW	94,729
116	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	250kW	107,609
117	Копёр	12м	100,831
118	Кран	5тн	80,529
119	Кран	10тн	104,644
120	Кран	16тн	133,927
121	Кран	25тн	168,269
122	Кран	50тн	236,481
123	Кран	70тн	290,755
124	Кран	100тн	341,976
125	Кран	200тн	395,904
126	Маршалл пресс	kN	10,266
127	Металл таслагч	d60мм	7,777
128	Металл таслагч	d120мм	7,788
129	Нүх өрөмдөх төхөөрөмж	350мм	22,710
130	Огтлогч суурь машин	kW	13,101
131	Олон эгнээт үрслэгч төхөөрөмж	0.5га/цаг	81,250
132	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	210м.х	107,896
133	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	230м.х	115,148
134	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	250м.х	126,785
135	Пикап	4хүн	40,345
136	Плазмын аппарат	100А	8,616
137	Пресс (CBR)	kN	9,004
138	Пресс (бутрагдалт)	kN	8,837
139	Прокторын алх, хэв (автомат)	ком	8,398
140	Рейкен доргиулагч	3.5м	17,306
141	Ресмусын төхөөрөмж	квт	12,174
142	Слари сийлийн машин (Slurry seal)	3.5м	463,750
143	Сумт сагстай өргөгч машин	2тн	54,106
144	Сэрээт өргөгч машин	2тн	37,412
145	Талбайн доргиулагч	kW	19,264
146	Таслагч суурь машин	kW	10,104
147	Токарийн суурь машин	kW	10,152
148	Тэмдэглэгээ арилгагч машин	kW	38,498
149	Усан буу	5м3/цаг	42,677
150	Усны машин	6тн	85,485
151	Усны машин	15тн	101,455
152	Усны машин	20тн	118,281
153	Усны насос	10м3	9,671
154	Усны насос	30м3	10,410
155	Усны насос	60м3	12,130

156	Усны насос	120м3	13,488
157	Уураар хатаах төхөөрөмж	1000кг/цаг	15,767
158	Фрезерийн машин	kW	9,317
159	Хагас автомат гагнуурын аппарат	380В	15,302
160	Хайгуулын багаж тоног төхөөрөмж	ком	16,121
161	Хайчлах суурь машин	kW	8,456
162	Хатаах зуух	200°C	9,954
163	Хийн алх	15кг	20,963
164	Хийн гагнуурын хэрэгсэл	20л	17,330
165	Хийн гар өрөм	d20мм	15,969
166	Хучлагаас дээж авагч өрмийн машин (Кор)	D100мм	20,353
167	Хэт улаан туяагаар халаагч төхөөрөмж	1м2	32,197
168	Хүнд ачааны зүтгүүр	100тн	63,826
169	Хүнд ачааны чиргүүл	100тн	24,439
170	Хүнд даацын домкрат	50тн	17,987
171	Хүнд даацын домкрат	100тн	20,138
172	Хөнөг	0.5м3	7,722
173	Хөнөг	1.0м3	7,924
174	Хөнөг	1.6м3	8,212
175	Хөнөг	3.2м3	8,832
176	Хөрс холигч механизм (Хүйтнээр дахин боловсруулагч)	2.5м	810,330
177	Хөрс холигч механизм (Хүйтнээр дахин боловсруулагч)	2.2м	712,496
178	Цас буудагч машин	2000м3/ц	207,442
179	Цахилгаан гагнуурын төхөөрөмж	500а	18,843
180	Цахилгаан гар хөрөө	2м.х	8,641
181	Цахилгаан гар өрөм	kW	8,317
182	Цахилгаан лебедок	5kW	10,500
183	Цахилгаан молоток	1050w	8,804
184	Цахилгаан таль	3тн	10,910
185	Цахилгаан таль	10тн	16,110
186	Цахилгаан таль	20тн	22,079
187	Цахилгаан хадуур	kW	8,772
188	Цемент ба шохой тараагч	2.5м	97,512
189	Цементэн зуурмаг бэлтгэх төхөөрөмж	0.15м3	17,491
190	Цементэн зуурмагийн шахуурга	м3/ц	26,132
191	Чип сийлийн машин (Chip seal)	3.5м	449,457
192	Шатаах зуух	1200°C	10,479
193	Шон зоогч төхөөрөмж	2500кг	86,664
194	Шон суулгах төхөөрөмж	500мм	62,873
195	Шпунт зоогч төхөөрөмж	500кг	106,447
196	Шүүрдэгч машин	3.5м	90,147
197	Элс, давс цацагч машин	3м	65,461
198	Элс, давс цацагч төхөөрөмж	1.5м	38,921
199	Эмульсийн үйлдвэр	2тн/цаг	37,608
200	Эмульсийн үйлдвэр	5тн/цаг	45,314
201	Эмульсийн үйлдвэр	10тн/цаг	56,269

202	Өгөршүүлэх зуух	163°C	8,507
203	Өндөр даралтын насос	мПа	38,080
204	Өрмийн суурь машин	kW	9,350
205	Өрөмдлөгийн машин	60кВт	86,170
206	Өрөмдлөгийн механизм	1000мм	284,873
207	Өрөмдлөгийн механизм	1200мм	303,657
208	Өрөмдлөгийн механизм	1500мм	324,034

ХАВСРАЛТ №4-1

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ ТООЦОХОД ХЭРЭГЛЭХ
АВТОМАШИНААР АЧАА ТЭЭВЭРЛЭХ 1 ТН/КМ-ЫН ЖИШИГ ТАРИФ

№	Тээвэрлэлтийн зай, км	Ачааны зэрэг		
		I	II	III
1	1	1,291.68	1,705.53	2,276.81
2	2	835.80	1,123.67	1,439.17
3	3	694.59	926.22	1,240.28
4	4	643.37	851.61	1,140.82
5	5	610.17	782.47	1,053.11
6	6	558.93	731.88	981.08
7	7	506.52	664.45	889.06
8	8	502.17	660.15	880.19
9	9	492.86	651.58	868.76
10	10	469.22	618.72	829.62
11	11-15	450.05	595.28	792.18
12	16-20	433.65	576.13	766.20
13	21-25	420.89	556.13	742.17
14	26-30	397.38	526.41	703.02
15	31-40	377.65	503.16	666.44
16	41-50	364.04	480.98	640.14
17	51-60	324.25	429.72	570.44
18	61-70	311.36	411.48	546.36
19	71-80	298.47	394.03	523.61
20	81-90	285.05	377.38	500.85
21	91-100	272.44	360.18	490.04
22	100-с дээш	231.72	300.31	418.73

ЗАМ БАРИЛГЫН АЧААНЫ АНГИЛАЛ

II зэргийн ачаа	III зэргийн ачаа
Даацад хүргэхийн тулд давхарлан ачих боломжгүй материал, лааз савтай тосон болон шороон будаг, лак, олиф	Барилгын дулаалгын шингэн хөвөн, хөөсөнцөр
Савтай болон автоцистернтэй шингэн спирт, глицерин, битум, асфальтбетон хольц	Чийдэнгийн шил
Хүрмэн чулуу, перлит, керамкит	Модны үртэс, зоргодос
Асбестон хоолой	Сүрэл
Хөнгөн бетон хийц	Уурын зуухны үнс
Хуудсан төмрөөр хийсэн агаар дамжуулах хоолой, салхивчийн бусад эдлэлүүд	Уурын тогоо
Керамзит, гипс, хөнгөнбетон, үнс, модны үртэс, зоргодос гэх мэт материалаар хийсэн хамар хана, бамбай, зулавч хавтан	Бойлер
Рубероид, толь, пергамин, гидроизол, изоль, шалны хулдаас, ханын цаас	Ферм, түүний холбоос
Хавиргат хавтан, ханын хавтгаалж, шатны марш, худгийн цагариг, төмөрбетон дугуй хоолой гэх мэт овор хэмжээ ихтэй төмөрбетон эдлэл	Бункер, циклон
Өндөр хүчдэл, холбооны агаарын шугамын 6 м-ээс урт шон	Төрөл бүрийн ёмкость, бак
Барилгын хаалга, цонх, гэрлийн бүрхүүл	Төрөл бүрийн яндан хоолой
Төрөл бүрийн кабель, утас	500 мм-ээс дээш голчтой утааны яндан
Сантехник, цахилгааны зарим тоноглол, хэрэгсэл	

Жич: Энэ жагсаалтад ороогүй ачааг I зэргийн ачаа гэж үзнэ.

ХАВСРАЛТ №4-3

ЗОРЧИГЧ ТЭЭВЭРЛЭЛТИЙН 1 ХҮН.КМ-ИЙН ЖИШИГ ТАРИФ

№	Үзүүлэлт	Жишиг тариф, төгрөг
1	1 хүн/км-ийн жишиг тариф	75-150

ХАВСРАЛТ №5

МАТЕРИАЛЫН НЭГЖ ХҮНД, СИЙРЭГЖИЛТИЙН ИТГЭЛЦҮҮР

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Нэгж хүнд, тн	Сийрэгжилтийн итгэлцүүр
1	Буталсан чулуу	м3	1.7	1.1
2	Буталсан чулуун хольц	м3	1.75	1.2
3	Далан, сууринд тохирох материал	м3	1.76	1.2
4	Зохист найрлага бүхий элс хайрган хольц	м3	1.76	1.2
5	Ургамлын үе бүхий хөрс	м3	1.4	1.1
6	Ухмалын материал	м3	1.6	1.1
7	Элс	м3	1.6	1.1
8	Цементээр бэхжүүлсэн суурийн хольц	м3	1.7	1.2
9	Шохойгоор бэхжүүлсэн суурийн хольц	м3	1.7	1.2

Тайлбар: Материалын шинж чанараас хамаарч нэгж хүнд, сийрэгжилтийн итгэлцүүр нь өөрчлөгдөж болно. Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажилд хэрэглэх материалын хими, физик шинж чанар, сийрэг байдлаас нягт байдалд шилжих үед үүсэх нэгж хүнд, эзэлхүүний өөрчлөлтийг илэрхийлэх "Сийрэгжилтийн итгэлцүүр"-ийг бүрэн тодорхойлохын тулд лабораторийн туршилтыг тухайн материал ашиглаж буй талбайд хийж гүйцэтгэнэ.

АВТО ЗАМЫН САЛБАРЫН АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН ЖАГСААЛТ

№	Мэргэжлийн нэр	Ажил мэргэжлийн зэрэг	Ажил мэргэжлийн зэрэг (тоогоор)	Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд хамаарах эсэх	ҮОМШӨД-н даатгалын шимтгэлийн хувь	Нэгж	Бүлэг	Бусад шимтгэлийн хувь	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн нийт хувь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Autocad-н оператор	V	5	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
2	Autocad-н оператор	VI	6	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
3	Автын засварчин	II	2	үгүй	1.5	7231	19	12	13.5
4	Автын засварчин	III	3	үгүй	1.5	7231	19	12	13.5
5	Автын засварчин	IV	4	үгүй	1.5	7231	19	12	13.5
6	Автын засварчин	V	5	үгүй	1.5	7231	19	12	13.5
7	Автын засварчин	VI	6	үгүй	1.5	7231	19	12	13.5
8	Ариутгагч	IV	4	үгүй	2.5	7544	11	12	14.5
9	Арматурчин	II	2	тийм	1.5	7114	11	12	13.5
10	Арматурчин	III	3	тийм	1.5	7114	11	12	13.5
11	Арматурчин	IV	4	тийм	1.5	7114	11	12	13.5
12	Арматурчин	V	5	тийм	1.5	7114	11	12	13.5
13	Арматурчин	VI	6	тийм	1.5	7114	11	12	13.5
14	Асфальт бетончин	II	2	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
15	Асфальт бетончин	III	3	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
16	Асфальт бетончин	IV	4	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
17	Асфальт бетончин	V	5	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
18	Асфальт бетончин	VI	6	тийм	2.5	7414	12	12	14.5

19	Асфальтбетон үйлдвэрийн туслах ажилчин	III	3	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
20	Асфальтбетон үйлдвэрийн туслах ажилчин	IV	4	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
21	Асфальтбетон үйлдвэрийн туслах ажилчин	V	5	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
22	Асфальтбетон үйлдвэрийн туслах ажилчин	VI	6	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
23	Асфальтзаводын туслах ажилчин	III	3	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
24	Асфальтзаводын туслах ажилчин	IV	4	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
25	Асфальтзаводын туслах ажилчин	V	5	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
26	Асфальтзаводын туслах ажилчин	VI	6	тийм	2.5	9312	12	12	14.5
27	Бетончин	II	2	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
28	Бетончин	III	3	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
29	Бетончин	IV	4	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
30	Бетончин	V	5	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
31	Бетончин	VI	6	тийм	2.5	7414	12	12	14.5
32	Бичиг хэргийн ажилтан	III	3	үгүй	0.5	-	-	12	12.5

33	Бичиг хэргийн ажилтан	IV	4	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
34	Газар ухагч	III	3	үгүй	1.5	9313	14	12	13.5
35	Газар ухагч	IV	4	үгүй	1.5	9313	14	12	13.5
36	Геодезийн туслах ажилчин	III	3	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
37	Геодезийн туслах ажилчин	IV	4	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
38	Грейфер шанага баригч	III	3	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
39	Дархан	III	3	үгүй	2.5	7221	16	12	14.5
40	Дархан	IV	4	үгүй	2.5	7221	16	12	14.5
41	Дархан	V	5	үгүй	2.5	7221	16	12	14.5
42	Дархан	VI	6	үгүй	2.5	7221	16	12	14.5
43	Дизельчин	III	3	тийм	0.5	-	-	12	12.5
44	Дизельчин	IV	4	тийм	0.5	-	-	12	12.5
45	Дизельчин	V	5	тийм	0.5	-	-	12	12.5
46	Дизельчин	VI	6	тийм	0.5	-	-	12	12.5
47	Дохиочин	IV	4	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
48	Дохиочин	V	5	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
49	Дохиочин	VI	6	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
50	Жолооч	B	2	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
51	Жолооч	C	3	үгүй	2.5	8332	13	12	14.5
52	Жолооч	D	4	үгүй	1.5	8331	11	12	14.5
53	Жолооч	E	5	үгүй	2.5	8332	17	12	14.5
54	Замчин	I	1	тийм	2.5	7114	13	12	14.5
55	Замчин	II	2	тийм	2.5	7114	13	12	14.5
56	Замчин	III	3	тийм	2.5	7114	13	12	14.5

57	Замчин	IV	4	тийм	2.5	7114	13	12	14.5
58	Замчин	V	5	тийм	2.5	7114	13	12	14.5
59	Замчин	VI	6	тийм	2.5	7114	13	12	14.5
60	Засал чимэглэгч	III	3	үгүй	1.5	7114	18	12	13.5
61	Засал чимэглэгч	IV	4	үгүй	1.5	7114	18	12	13.5
62	Засал чимэглэгч	V	5	үгүй	1.5	7114	18	12	13.5
63	Засал чимэглэгч	VI	6	үгүй	1.5	7114	18	12	13.5
64	Зургийн программын оператор	V	5	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
65	Зургийн программын оператор	VI	6	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
66	Компрессорчин	III	3	тийм	0.5	-	-	12	12.5
67	Компрессорчин	IV	4	тийм	0.5	-	-	12	12.5
68	Компрессорчин	V	5	тийм	0.5	-	-	12	12.5
69	Лаборант	III	3	тийм	2.5	3133	13	12	14.5
137 0	Лаборант	IV	4	тийм	2.5	3133	13	12	14.5
71	Лаборант	V	5	тийм	2.5	3133	13	12	14.5
72	Лабораторийн туслах ажилчин	II	2	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
73	Лабораторийн туслах ажилчин	III	3	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
74	Машинч	II	2	тийм	2.5	8342	11	12	14.5
75	Машинч	III	3	тийм	2.5	8342	11	12	14.5
76	Машинч	IV	4	тийм	2.5	8342	11	12	14.5
77	Машинч	V	5	тийм	2.5	8342	11	12	14.5
78	Машинч	VI	6	тийм	2.5	8342	11	12	14.5

79	Механизмын засварчин	II	2	тийм	2.5	8313	114	12	14.5
80	Механизмын засварчин	III	3	тийм	2.5	8313	114	12	14.5
81	Механизмын засварчин	IV	4	тийм	2.5	8313	114	12	14.5
82	Механизмын засварчин	V	5	тийм	2.5	8313	114	12	14.5
83	Механизмын засварчин	VI	6	тийм	2.5	8313	114	12	14.5
84	Мод огтлогч	III	3	үгүй	1.5	7521	17	12	13.5
85	Мод огтлогч	V	5	үгүй	1.5	7521	17	12	13.5
86	Мужаан	II	2	үгүй	2.5	7115	19	12	14.5
87	Мужаан	III	3	үгүй	2.5	7115	19	12	14.5
88	Мужаан	IV	4	үгүй	2.5	7115	19	12	14.5
89	Мужаан	V	5	үгүй	2.5	7115	19	12	14.5
90	Мужаан	VI	6	үгүй	2.5	7115	19	12	14.5
91	Нимгэн төмөрчин	III	3	үгүй	1.5	7213	10	12	13.5
92	Нимгэн төмөрчин	IV	4	үгүй	1.5	7213	10	12	13.5
93	Нимгэн төмөрчин	V	5	үгүй	1.5	7213	10	12	13.5
94	Нярав	VI	6	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
95	Оосорлогч	III	3	үгүй	2.5	7215	11	12	14.5
96	Оосорлогч	IV	4	үгүй	2.5	7215	11	12	14.5
97	Оосорлогч	V	5	үгүй	2.5	7215	11	12	14.5
98	Оператор	III	3	үгүй	2.5	8342	11	12	14.5
99	Оператор	IV	4	үгүй	2.5	8342	11	12	14.5
100	Оператор	V	5	үгүй	2.5	8342	11	12	14.5
101	Оператор	VI	6	үгүй	2.5	8342	11	12	14.5

102	Рейкчин	IV	4	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
103	Тоног төхөөрөмжийн засварчин	II	2	үгүй	2.5	8343	14	12	14.5
104	Тоног төхөөрөмжийн засварчин	III	3	үгүй	2.5	8343	14	12	14.5
105	Тоног төхөөрөмжийн засварчин	IV	4	үгүй	2.5	8343	14	12	14.5
106	Тоног төхөөрөмжийн засварчин	V	5	үгүй	2.5	8343	14	12	14.5
107	Тоног төхөөрөмжийн засварчин	VI	6	үгүй	2.5	8343	14	12	14.5
108	Тоологч	III	3	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
109	Тоологч	IV	4	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
110	Тоологч	V	5	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
111	Туслах ажилчин	III	3	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
112	Тэсэлгээчин	III	3	үгүй	2.5	7542	11	12	14.5
113	Тэсэлгээчин	IV	4	үгүй	2.5	7542	11	12	14.5
114	Тэсэлгээчин	V	5	үгүй	2.5	7542	11	12	14.5
115	Тэсэлгээчин	VI	6	үгүй	2.5	7542	11	12	14.5
116	Тээврийн туслах ажилчин	II	2	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
117	Тээврийн туслах ажилчин	III	3	үгүй	1.5	9312	12	12	13.5
118	Угсрагч	II	2	тийм	2.5	7211	29	12	14.5
119	Угсрагч	III	3	тийм	2.5	7211	29	12	14.5
120	Угсрагч	IV	4	тийм	2.5	7211	29	12	14.5
121	Угсрагч	V	5	тийм	2.5	7211	29	12	14.5
122	Угсрагч	VI	6	тийм	2.5	7211	29	12	14.5

123	Харуул	I	1	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
124	Харуул	II	2	үгүй	0.5	-	-	12	12.5
125	Хийн гагнуурчин	II	2	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
126	Хийн гагнуурчин	III	3	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
127	Хийн гагнуурчин	IV	4	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
128	Хийн гагнуурчин	V	5	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
129	Хийн гагнуурчин	VI	6	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
130	Хөдөлгөөн зохицуулагч	III	3	үгүй	0.5			12	12.5
131	Хөдөлгөөн зохицуулагч	IV	4	үгүй	0.5			12	12.5
132	Цахилгаан гагнуурчин	II	2	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
133	Цахилгаан гагнуурчин	III	3	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
134	Цахилгаан гагнуурчин	IV	4	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
135	Цахилгаан гагнуурчин	V	5	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
136	Цахилгаан гагнуурчин	VI	6	тийм	2.5	7212	19	12	14.5
137	Цахилгаанчин	II	2	тийм	2.5	7411	11	12	14.5
138	Цахилгаанчин	III	3	тийм	2.5	7411	11	12	14.5
139	Цахилгаанчин	IV	4	тийм	2.5	7411	11	12	14.5
140	Цахилгаанчин	V	5	тийм	2.5	7411	11	12	14.5
141	Цахилгаанчин	VI	6	тийм	2.5	7411	11	12	14.5
142	Цементзаводын туслах ажилчин	III	3	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
143	Цементзаводын туслах ажилчин	IV	4	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
144	Цементзаводын туслах ажилчин	V	5	тийм	1.5	9312	12	12	13.5

145	Цементзаводын туслах ажилчин	VI	6	тийм	1.5	9312	12	12	13.5
146	Чулуучин	II	2	үгүй	2.5	7113	30	12	14.5
147	Чулуучин	III	3	үгүй	2.5	7113	30	12	14.5
148	Өнгөлгөөчин	III	3	үгүй	1.5	7123	12	12	13.5
149	Өнгөлгөөчин	IV	4	үгүй	1.5	7123	12	12	13.5
150	Өнгөлгөөчин	V	5	үгүй	1.5	7123	12	12	13.5
151	Өнгөлгөөчин	VI	6	үгүй	1.5	7123	12	12	13.5
152	Өрөмдөгч	III	3	үгүй	2.5	8313	14	12	14.5
153	Өрөмдөгч	IV	4	үгүй	2.5	8313	14	12	14.5
154	Өрөмдөгч	V	5	үгүй	2.5	8313	14	12	14.5

Тайлбар:

- Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Жагсаалт, журам батлах тухай” 471 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Үйлдвэрлэлийн осол болон мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэл төлөх ажил мэргэжлийн жагсаалт”, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Газрын доор, хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөл”-д хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалтад өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухайн хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**ӨӨРӨӨ ЯВАГЧ ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ ҮЕИЙН
ШАТАХУУН ЗАРЦУУЛАЛТЫН НОРМ**

№	Автомашины нэр, төрөл	Хүчин чадал	Шатахуун зарцуулалтын жишиг норм (л/100км)	Шатахууны төрөл
1	Авто бетон зөөгч	4 м3	10	Дизель
2	Авто бетон зөөгч	6 м3	15	Дизель
3	Авто бетон зөөгч	8 м3	20	Дизель
4	Авто бетон шахагч насос	20 м3/ц	15	Дизель
5	Авто бетон шахагч насос	40 м3/ц	20	Дизель
6	Авто бетон шахагч насос	60 м3/ц	25	Дизель
7	Авто цацагч (бодис цацдаг)	500 л	8	Дизель
8	Автогудронатор	6000 л	10	Дизель
9	Ачааны автомашин	2 тн	8	Дизель
10	Ачааны автомашин	5 тн	10	Дизель
11	Ачааны автомашин	10 тн	15	Дизель
12	Бага оврын автобус	10 хүн	10	Дизель
13	Бохир соруулагч машин	5 тн	12	Дизель
14	Зам засварын машин /БИС-310М-01/	30м2/цаг	12	Дизель
15	Кран	5 тн	8	Дизель
16	Кран	10 тн	10	Дизель
17	Кран	16 тн	15	Дизель
18	Кран	25 тн	25	Дизель
19	Кран	50 тн	35	Дизель
20	Кран	70 тн	40	Дизель
21	Кран	100 тн	50	Дизель
22	Кран	200 тн	60	Дизель
23	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэх машин	210 м.х	12	Дизель
24	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэх машин	230 м.х	15	Дизель
25	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэх машин	250 м.х	20	Дизель
26	Пикап	4 хүн	8	Дизель
27	Слари сийлийн машин (Slurry seal)	3.5 м	20	Дизель
28	Сумт сагстай өргөгч машин	2 тн	10	Дизель
29	Усны машин	15 тн	15	Дизель
30	Усны машин	20 тн	20	Дизель
31	Усны машин	6 тн	10	Дизель
32	Цас буудагч машин	2000м3/ц	20	Дизель

33	Цемент ба шохой тараагч	2.5 м	20	Дизель
34	Чип сийлийн машин (Chip seal)	3.5 м	20	Дизель
35	Шүүрдэгч машин	3.5 м	9	Дизель
36	Элс давс цацагч	3 м	10	Дизель
37	Өрөмдлөгийн машин	60квт	15	Дизель

ХАВСРАЛТ №8

МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ, ТҮР БАРИЛГЫН НЭГЖ ХҮНД,
АЧААНЫ ЗЭРЭГ

№	Механизм ба тоног төхөөрөмж	Хүчин чадал	Хүндийн жин, тн	Ачааны зэрэг	Нүүлгэн шилжүүлэх зардал тооцохгүй
0	1	2	3	4	5
1	Авто бетон зөөгч	4м3	5	1	тийм
2	Авто бетон зөөгч	6м3	8	1	тийм
3	Авто бетон зөөгч	8м3	10	1	тийм
4	Авто бетон шахагч насос	20м3/ц	12	1	тийм
5	Авто бетон шахагч насос	40м3/ц	15	1	тийм
6	Авто бетон шахагч насос	60м3/ц	18	1	тийм
7	Авто цацагч (бодис цацдаг)	500л	0.5	1	тийм
8	Автогрейдер	140м.х	14	3	
9	Автогрейдер	175м.х	16	3	
10	Автогрейдер	210м.х	19	3	
11	Автогрейдер	245м.х	21	3	
12	Автогудронатор	6000л	10	1	тийм
13	Арматур матагч	<32мм	0.3	1	тийм
14	Арматур сунгагч	<10мм	0.3	1	тийм
15	Арматур таслагч	<32мм	0.3	1	тийм
16	Арматур хүчитгэх домкрат	400кN	0.12	1	тийм
17	Асфальт дахин боловсруулагч машин	3000 кг/цаг	1	3	
18	Асфальт дэвсэгч	12.0м	18	3	
19	Асфальт дэвсэгч	3.5м-7.0м	12	3	
20	Асфальт дэвсэгч	9.0м	15	3	
21	Асфальт завод /ком/	100тн/цаг	200	3	
22	Асфальт завод /ком/	160тн/цаг	250	3	
23	Асфальт завод /ком/	200тн/цаг	300	3	
24	Асфальт завод /ком/	60тн/цаг	150	3	
25	Асфальтбетон хүйтнээр зорогч машин	1500-2200 мм	20	3	

26	Асфальтбетон хүйтнээр зорогч машин	600-1300 мм	30	3	
27	Ачааны автомашин	10тн	5	1	ТИЙМ
28	Ачааны автомашин	2тн	2.5	1	ТИЙМ
29	Ачааны автомашин	5тн	3	1	ТИЙМ
30	Ачигч	1.25м3	5	3	
31	Ачигч	1.5м3	8	3	
32	Ачигч	2.0м3	10	3	
33	Ачигч	3.0м3	12	3	
34	Ачигч	3.5м3	15	3	
35	Бага оврын автобус	10хүн	2	1	ТИЙМ
36	Бага оврын трактор (сэндийлэгчтэй)	15м.х	2	1	
37	Бага оврын трактор (хадуурын төхөөрөмжтэй)	15м.х	2	1	
38	Бетон дэвсэгч бүрэн автомат машин	7.0м	35	3	
39	Бетон дэвсэгч төхөөрөмж	3.5м	5	3	
40	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	25м3/цаг	20	3	
41	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	40м3/цаг	40	3	
42	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	50м3/цаг	60	3	
43	Бетон зуурмагийн үйлдвэр	75м3/цаг	80	3	
44	Бетоны пресс	kN	0.2	1	ТИЙМ
45	Битумын тогоо	500л	0.5	1	ТИЙМ
46	Бохир соруулах машин	5тн	3	1	ТИЙМ
47	Будгийн халаагч тогоо	200°C	0.5	1	ТИЙМ
48	Будгийн шүршүүр	0.5л	0.005	1	ТИЙМ
49	Бульдозер	140м.х	17	3	
50	Бульдозер	175м.х	21	3	
51	Бульдозер	245м.х	28	3	
52	Бульдозер	315м.х	38	3	
53	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	100тн/цаг	60	3	
54	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	200тн/цаг	100	3	
55	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	20тн/цаг	10	3	
56	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	50тн/цаг	30	3	
57	Бутлан ангилах төхөөрөмж /ком/	5тн/цаг	5	3	
58	Бууц, бордоо цацагч механизм	15м.х	2	3	
59	Гар гудронатор	200л	0.5	1	ТИЙМ
60	Гар нягтруулагч	120кг	0.12	1	ТИЙМ
61	Гар нягтруулагч	90кг	0.9	1	ТИЙМ
62	Гинжит экскаватор	0.5м3	15	3	
63	Гинжит экскаватор	1.0м3	23	3	
64	Гинжит экскаватор	1.5м3	29	3	
65	Гинжит экскаватор	2.0м3	38	3	

66	Грейфер шанага	2м3	1	3	ТИЙМ
67	Гүний доргиулагч	d50	0.01	1	ТИЙМ
68	Гөлгөр булт индүү	11-12тн	11	3	
69	Гөлгөр булт индүү	13-16тн	13	3	
70	Гөлгөр булт индүү	17-20тн	17	3	
71	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	1-3тн	1	3	
72	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	4-8тн	4	3	
73	Гөлгөр булт хөнгөн индүү	9-10тн	9	3	
74	Дайрга тараагч	7м	12	3	
75	Дизель молот	1250кг	1.3	3	
76	Дизель молот	2500кг	2.5	3	
77	Дизель молот	3500кг	3.5	3	
78	Доргиурт булт индүү	11-12тн	11	3	
79	Доргиурт булт индүү	13-16тн	13	3	
80	Доргиурт булт индүү	17-20тн	17	3	
81	Дрон (нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж)	1 ком	0.001	1	ТИЙМ
82	Дугуйт экскаватор	0.25м3	5	3	
83	Дугуйт экскаватор	0.5м3	8	3	
84	Дугуйт экскаватор	0.75м3	12	3	
85	Заадас дүүргэгч гар төхөөрөмж	3.5л	0.005	1	ТИЙМ
86	Заадас дүүргэгч төхөөрөмж	200л	0.2	1	ТИЙМ
87	Заадас зүсэгч хөрөө	<150мм	0.15	1	ТИЙМ
88	Зам засварын машин /БИС-310М-01/	30м2/цаг	10	1	ТИЙМ
89	Замын тэмдэглэгээний машин	0.3м	0.3	1	ТИЙМ
90	Замын тэмдэглэгээний төхөөрөмж (будаг)	0.3м	0.2	1	ТИЙМ
91	Замын тэмдэглэгээний төхөөрөмж (термопластик)	0.2м	0.2	1	ТИЙМ
92	Зөөврийн автопүү	150тн	0.05	1	ТИЙМ
93	Зөөврийн бетон зуурагч	0.35м3	0.5	1	ТИЙМ
94	Зөөврийн бетон зуурагч	0.5м3	0.6	1	ТИЙМ
95	Зөөврийн бетон шахагч насос	20м3/ц	5	1	
96	Зөөврийн бетон шахагч насос	40м3/ц	8	1	
97	Зөөврийн бетон шахагч насос	80м3/цаг	3	1	
98	Зөөврийн бетон шахагч насос	8м3/цаг	3	1	
99	Зөөврийн компрессор	10м3/мин	1.5	1	
100	Зөөврийн компрессор	20м3/мин	2	1	
101	Зөөврийн компрессор	6м3/мин	1	1	
102	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	100kw	2	1	
103	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	10kw	0.5	1	ТИЙМ
104	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	250kw	3	1	
105	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	30kw	0.6	1	ТИЙМ

106	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	50kw	0.8	1	ТИЙМ
107	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	5kw	0.1	1	ТИЙМ
108	Копёр	12м	10	3	
109	Кран	100тн	25	1	ТИЙМ
110	Кран	10тн	5	1	ТИЙМ
111	Кран	16тн	8	1	ТИЙМ
112	Кран	200тн	50	1	ТИЙМ
113	Кран	25тн	10	1	ТИЙМ
114	Кран	50тн	15	1	ТИЙМ
115	Кран	5тн	3	1	ТИЙМ
116	Кран	70тн	40	1	ТИЙМ
117	Маршалл пресс	kN	0.1	3	ТИЙМ
118	Металл таслагч	d120мм	0.02	1	ТИЙМ
119	Металл таслагч	d60мм	0.01	1	ТИЙМ
120	Нүх өрөмдөх төхөөрөмж	350мм	0.15	1	ТИЙМ
121	Огтлогч суурь машин		0.3	1	ТИЙМ
122	Олон эгнээт үрслэгч төхөөрөмж	0.5га/цаг	1	1	
123	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	210м.х	8	1	ТИЙМ
124	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	230м.х	10	1	ТИЙМ
125	Олон үйлдэлт цас цэвэрлэгч машин	250м.х	12	1	ТИЙМ
126	Пикап	4хүн	1	1	ТИЙМ
127	Плазмын аппарат	100А	0.1	1	ТИЙМ
128	Пресс (СВР)	kN	0.3	1	ТИЙМ
129	Пресс (бутрадалт)	kN	0.1	1	ТИЙМ
130	Прокторын алх, хэв (автомат)	ком	0.01	1	ТИЙМ
131	Рейкен доргиулагч	3.5м	0.08	1	ТИЙМ
132	Ресмусын төхөөрөмж		0.5	1	ТИЙМ
133	Слари сийлийн машин (Slurry seal)	3.5м	15	3	ТИЙМ
134	Сумт сагстай өргөгч машин	2тн	1	1	ТИЙМ
135	Суурийн материал дэвсэгч	12.0м	18	3	
136	Суурийн материал дэвсэгч	3.5м-7.0м	12	3	
137	Суурийн материал дэвсэгч	9.0м	15	3	
138	Сэрээт өргөгч машин	2тн	3	1	
139	Талбайн доргиулагч		0.2	1	ТИЙМ
140	Таслагч суурь машин		0.3	1	ТИЙМ
141	Токарийн суурь машин		0.3	1	ТИЙМ
142	Тэмдэглэгээ арилгагч машин	3квт	0.12	1	ТИЙМ
143	Усан буу	5м3/цаг	0.05	1	ТИЙМ
144	Усны машин	15тн	10	1	ТИЙМ
145	Усны машин	20тн	15	1	ТИЙМ

146	Усны машин	6тн	5	1	ТИЙМ
147	Усны насос	10м3	0.1	1	ТИЙМ
148	Усны насос	120м3	0.2	1	ТИЙМ
149	Усны насос	30м3	0.15	1	ТИЙМ
150	Усны насос	60м3	0.18	1	ТИЙМ
151	Уураар хатаах төхөөрөмж	1000кг/цаг	5	1	
152	Фрезерийн машин		0.3	1	ТИЙМ
153	Хагас автомат гагнуурын аппарат	380В	0.1	1	ТИЙМ
154	Хайгуулын багаж тоног төхөөрөмж	ком	0.01	1	ТИЙМ
155	Хайчлах суурь машин		0.3	1	ТИЙМ
156	Хатаах зуух	200°C	0.1	1	ТИЙМ
157	Хийн алх	15кг	0.05	1	ТИЙМ
158	Хийн гагнуурын хэрэгсэл		0.03	1	ТИЙМ
159	Хийн гар өрөм	d20мм	0.01	1	ТИЙМ
160	Хийн дугуйт индүү	10-12тн	10	3	
161	Хийн дугуйт индүү	14-16тн	14	3	
162	Хийн дугуйт индүү	18-20тн	18	3	
163	Хучлагаас дээж авагч өрмийн машин (Кор)	D100мм	0.2	1	ТИЙМ
164	Хэт улаан туяагаар халаагч төхөөрөмж	1м2	0.2	1	ТИЙМ
165	Хүнд ачааны зүтгүүр	100тн	20	3	
166	Хүнд ачааны чиргүүл	100тн	10	3	
167	Хүнд даацын домкрат	100тн	0.3	1	ТИЙМ
168	Хүнд даацын домкрат	50тн	0.2	1	ТИЙМ
169	Хөнөг	0.5м3	0.2	1	ТИЙМ
170	Хөнөг	1.0м3	0.2	1	ТИЙМ
171	Хөнөг	1.6м3	0.3	1	ТИЙМ
172	Хөнөг	3.2м3	0.5	1	ТИЙМ
173	Хөрс холигч механизм (Хүйтнээр дахин боловсруулагч)	2.2м	25	3	
174	Хөрс холигч механизм (Хүйтнээр дахин боловсруулагч)	2.5м	30	3	
175	ЦБС-ийн материал бэлтгэх үйлдвэр	300тн/цаг	80	3	
176	ЦБС-ийн материал бэлтгэх үйлдвэр	400тн/цаг	100	3	
177	ЦБС-ийн материал бэлтгэх үйлдвэр	600тн/цаг	120	3	
178	Цас буудагч машин	2000м3/ц	5	1	ТИЙМ
179	Цахилгаан гагнуурын төхөөрөмж	500a	0.1	1	ТИЙМ
180	Цахилгаан гар хөрөө	2м.х	0.01	1	ТИЙМ
181	Цахилгаан гар өрөм	квт	0.01	1	ТИЙМ

182	Цахилгаан лебедок	5квт	0.4	1	ТИЙМ
183	Цахилгаан молоток	1050w	0.02	1	ТИЙМ
184	Цахилгаан таль	10тн	0.8	1	ТИЙМ
185	Цахилгаан таль	20тн	0.9	1	ТИЙМ
186	Цахилгаан таль	3тн	0.5	1	ТИЙМ
187	Цахилгаан хадуур	1квт	0.03	1	ТИЙМ
188	Цемент ба шохой тараагч	2.5м	10	1	ТИЙМ
189	Цементэн зуурмаг бэлтгэх төхөөрөмж	0.15м3	0.5	1	ТИЙМ
190	Цементэн зуурмагийн шахуурга	4м3/цаг	1	1	
191	Чип сийлийн машин (Chip seal)	3.5м	15	3	ТИЙМ
192	Шатаах зуух	1200°C	0.1	1	ТИЙМ
193	Шон зоогч төхөөрөмж	2500кг	3	1	
194	Шон суулгах төхөөрөмж	500мм	3	1	
195	Шпунт зоогч төхөөрөмж	500кг	1	1	
196	Шүүрдэгч машин	3.5м	15	1	ТИЙМ
197	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	0.5м3	12	3	
198	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	0.75м3	15	3	
199	Экскаватор - урт сумтай /Long Reach/	1.0м3	23	3	
200	Экскаватор-гидро молоток	0.25м3	8	3	
201	Экскаватор-гидро молоток	0.5м3	10	3	
202	Экскаватор-гидро молоток	1.0м3	23	3	
203	Экскаватор-гидро молоток	1.5м3	29	3	
204	Экскаватор-гидро молоток	2.0м3	38	3	
205	Элс, давс цацагч	3м	1	1	ТИЙМ
206	Элс, давс цацагч төхөөрөмж	1.5м	1	1	
207	Эмульсийн үйлдвэр	10тн/цаг	10	3	
208	Эмульсийн үйлдвэр	2тн/цаг	3	3	
209	Эмульсийн үйлдвэр	5тн/цаг	5	3	
210	Өгөршүүлэх зуух	163°C	0.1	1	ТИЙМ
211	Өндөр даралтын насос	60МПа	0.1	1	ТИЙМ
212	Өрмийн суурь машин		0.3	1	ТИЙМ
213	Өрөмдлөгийн машин	60квт	10	3	ТИЙМ
214	Өрөмдлөгийн механизм	1000мм	35	3	
215	Өрөмдлөгийн механизм	1200мм	40	3	
216	Өрөмдлөгийн механизм	1500мм	45	3	
217	Авто пүү	100 тн	5	1	
218	Ажилтнуудын зөөврийн сууц	3м х 6м	8	3	
219	Гал тогооны зөөврийн байр	3.5м х 12м	10	3	
220	Галын постын түр байр	2.5м х 1.5м	12	1	
221	Гэр	5 ханатай	15	1	

222	Дизель станцын зөөврийн байр	5м х 4м	18	1	
223	Дугуйтай зөөврийн сууц	3м х 6м	0.5	1	
224	Зөөврийн цахилгаан үүсгүүр	250 квт	14	1	
225	Иж бүрэн трансформаторын дэд өртөө КТПН	250 квт	16	3	
226	Контейнер	40 тн	19	3	
227	Лабораторийн зөөврийн байр	3м х 6м	21	3	
228	Оффисын зөөврийн байр	3.5м х 12м	10	3	
229	Усны нөөцийн сав	2 тн	0.3	1	
230	Халуун усны зөөврийн байр	3.5м х 12м	0.3	3	
231	Харуулын зөөврийн байр	3м х 2м	0.3	1	
232	Худгийн харуулын байр	3м х 2м	0.12	1	
233	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын төмөрбетон конусан шон (10 м)	10 м	1	3	
234	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын төмөрбетон конусан шон (12 м)	12 м	18	3	
235	Шатахууны агуулах сав	50 тн	12	3	

ХАВСРАЛТ №9

АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН БАРИЛГА, ЗАСВАРЫН АЖИЛД ХЭРЭГЛЭХ

МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТ

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Нэгж хүнд, тн	Ачааны зэрэг	Хаягдал хорогдлын итгэлцүүр	Сийрэгжилтийн итгэлцүүр	Холын зайд тээвэрлэх
1	EDTA	мл	0.0001	1	1.025	1	Тийм
2	NaOH	мл	0.0001	3	1.025	1	Тийм
3	Ёрш	ш	0.001	1	1	1	Тийм
4	Автобусны буудлын сүүдрэвч (иж бүрэн)	ш	2	2	1	1	Тийм
5	Автогрейдерийн хутга	хос	0.042	1	1	1	Тийм
6	Агшдаггүй зуурмагийн хольц	тн	1	1	1.015	1	Тийм
7	Азотын бордоо	кг	0.001	1	1	1	Тийм
8	Алмаазан точилын ир	кг	0.001	1	1	1	Тийм
9	Алхны хошуу	ш	0.002	1	1	1	Тийм
10	Амони хлорид	мл	0.0001	3	1.025	1	Тийм
11	Амрах сүүдрэвч (иж бүрэн)	ш	1	2	1	1	Тийм
12	Ан цав дүүргэх шприц (250гр)	ш	0.0005	1	1	1	Тийм

13	Ан цав дүүргэх шприц (25гр)	ш	0.00005	1	1	1	Тийм
14	Анкерт суух нүхтэй хавтан	ш	0.003	1	1	1	Тийм
15	Ариутгалын бодис	кг	0.001	1	1.025	1	Тийм
16	Арматур	тн	1	1	1.047	1	Тийм
17	Арматур боох утас	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
18	Арматур уртасгагч муфт	ш	0.001	1	1	1	Тийм
19	Арматурын бэлдэц	тн	1	1	1.047	1	Тийм
20	Арматурын зай баригч	ш	0.0001	1	1.047	1	Тийм
21	Асфальтбетон хучлагыг хамгаалах шингэн түрхлэг (arc sealer)	тн	1	2	1.031	1	Тийм
22	Баббит	ш	0.0003	1	1	1	Тийм
23	Балк	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
24	Барилгын битум	тн	1	2	1.031	1	Тийм
25	Барилгын төмөр шат (1.8x0.95x1.7м)	ш	0.025	1	1	1	Тийм
26	Барилгын төмөр шат (2.5x0.85м)	ш	0.025	1	1	1	Тийм
27	Бетон хавтан (0.5x0.06м)	м2	0.15	1	1	1	Тийм
28	Бетон хашаа (2x2м)	м2	0.12	1	1	1	Тийм
29	Бетон хольц В10	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.3				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
30	Бетон хольц В15	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.35				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
31	Бетон хольц В20	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.4				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				

	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
32	Бетон хольц В22.5	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.42				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
33	Бетон хольц В25	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.45				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
34	Бетон хольц В30	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.48				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
35	Бетон хольц В35	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.5				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
36	Бетон хольц В40	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 42.5	тн	0.53				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
37	Бетон хольц В45	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 52.5	тн	0.55				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				

	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
38	Бетон хольц В50	м3	2.4	1	1.015	1	Үгүй
	*Цемент 52.5	тн	0.6				
	*Элс	м3	0.4				
	*Буталсан чулуу 5-10мм	м3	0.36				
	*Буталсан чулуу 10-20мм	м3	0.33				
	*Ус	тн	0.19				
39	Бетон шон (2.8x0.16x0.14м)	ш	0.14	1	1	1	Тийм
40	Бетоны будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
41	Битум	тн	1	2	1.031	1	Тийм
42	Битумжүүлсэн олс	м	0.005	1	1.031	1	Тийм
43	Битумын эмульс	тн	1	2	1.031	1	Тийм
44	Бичгийн цаас	боодол	0.003	1	1	1	Тийм
45	Бичиг хэргийн туслах материалууд	ком	0.001	1	1	1	Тийм
46	Бод малын гэрэл ойлгогчтой хүзүүвч	ш	0.0005	1	1	1	Тийм
47	Боолт, гайк	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
48	Бордооны бууц	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм
49	Боржин шоо чулуу (10x10x10см)	м2	0.19	1	1.042	1	Тийм
50	Брус	м3	0.65	1	1.042	1	Тийм
51	Будаг шингэлэгч	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
52	Булан төмөр	тн	1	1	1.047	1	Тийм
53	Бургас	м3	0.65	1	1.05	1	Тийм
54	Буталсан чулуу 0-10мм (Нөөцөлсөн талбайгаас дахин тээвэрлэх, үнэ тооцохгүй)	тн	1	1	1.05	1	Үгүй
55	Буталсан чулуу 0-10мм (Талбай дээр нөөцлөх)	тн	1	1	1.05	1	Үгүй
56	Буталсан чулуу 0-5мм	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй
57	Буталсан чулуу 10-20мм	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй
58	Буталсан чулуу 20-40мм	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй
59	Буталсан чулуу 40-70мм	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй
60	Буталсан чулуу 5-10мм	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй

61	Буталсан чулуун суурийн хольц	м3	1.75	1	1.03	1.2	Үгүй
62	Бутны суулгац	ш	0.002	1	1	1	Тийм
63	Бэхэлгээний төмөр утас	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
64	Бэхэлгээний чулуу	м3	1.7	1	1.03	1	Үгүй
65	Бүслүүр төмөр (өндөр хүчдлийн)	ш	0.00165	1	1	1	Тийм
66	Гал дамжуулагч шижим (ОШП)	ш	0.0001	3	1.013	1	Тийм
67	Ган тор	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
68	Ган тросс	м	0.0025	1	1.025	1	Тийм
69	Ган тулах хэсэг	ш	0.01	1	1	1	Тийм
70	Ган хоолой d100	м	0.01056	1	1	1	Тийм
71	Ган хоолой d1000	м	0.395	1	1	1	Тийм
72	Ган хоолой d200	м	0.0287	1	1	1	Тийм
73	Ган хоолой d219	м	0.03	1	1	1	Тийм
74	Ган хоолой d40	м	0.00385	1	1	1	Тийм
75	Ган хоолой d50	м	0.00462	1	1	1	Тийм
76	Ган хоолой d500	м	0.0714	1	1	1	Тийм
77	Гар өрмийн хошуу	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
78	Гео тор	м2	0.0003	1	1.05	1	Тийм
79	Гео торны бэхэлгээ	кг	0.001	1	1.05	1	Тийм
80	Голын элс	м3	1.6	1	1.03	1	Үгүй
81	Гриллянд (өндөр хүчдлийн)	ком	0.02	1	1	1	Тийм
82	Гуалин	м3	0.8	1	1.04	1	Тийм
83	Гэмтэл заагч (өндөр хүчдлийн)	ш	0.003	1	1	1	Тийм
84	Гэрэл ойлгогч	ш	0.006	1	1	1	Тийм
85	Гэрэл ойлгогч хуулга	м2	0.0001	1	1	1	Тийм
86	Гялгар материал	м2	0.0008	1	1.045	1	Тийм
87	Гүүрийн хайсны төмөр хийц	кг	0.001	1	1	1	Тийм
88	Гөлмөн төмөр	м2	0.001	1	1.047	1	Тийм
89	Даацын боолт	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
90	Давс	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм
91	Дайрга	м3	1.7	1	1.03	1.1	Үгүй
92	Даланд тохирох материал	м3	1.76	1	1.024	1.2	Үгүй
93	Двутавр	тн	1	1	1.047	1	Тийм
94	Дизель түлш	тн	1	2	1.08	1	Тийм
95	Дохионы модон шон	ш	0.023	1	1	1	Тийм
96	Дохионы төмөрбетон шон	ш	0.115	1	1	1	Тийм

97	Дохионы хуванцар шон	ш	0.01	1	1	1	Тийм
98	Дугуй цохигч	м3	2.5	1	1	1	Тийм
99	Дунд ширхэглэлтэй халуун асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
100	Дунд ширхэглэлтэй хүйтэн асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
101	Дурсгалын самбар (иж бүрэн)	ш	0.5	2	1	1	Тийм
102	Дэр мод 15x15x50см	ш	0.0073	1	1	1	Тийм
103	Дээврийн төмөр	м2	0.0015	1	1.042	1	Тийм
104	Дүнз	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
105	Дүүргэлтийн материал	м3	1.76	1	1.024	1.1	Үгүй
106	Дүүргэлтийн чулуу	м3	1.9	1	1.024	1	Үгүй
107	Ердийн тоосго	ш	0.0035	1	1.013	1	Үгүй
108	Жижиг ширхэглэлтэй халуун асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
109	Жижиг ширхэглэлтэй хүйтэн асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
110	Жиймхий	ш	0.0005	1	1	1	Тийм
111	Заадас зүсэгч уян хөрөөний ир	ш	0.002	1	1	1	Тийм
112	Заадасны ган хийц	м	0.02	1	1	1	Тийм
113	Заадасны резин	м	0.001	1	1.011	1	Тийм
114	Зай баригч бетон блок	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
115	Зай баригч хуванцар хоолой	м	0.0003	1	1.047	1	Тийм
116	Зай дүүргэгч хөөс	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
117	Замын L хэлбэрийн бетон хашлага	м	0.205	1	1	1	Тийм
118	Замын бетон хавтан h=20см	м2	0.48	1	1	1	Тийм
119	Замын бетон хашлага (1.0x0.3x0.15м)	м	0.11	1	1	1	Тийм

120	Замын бетон хашлага (1.0x0.3x0.18м)	м	0.13	1	1	1	Тийм
121	Замын боржин чулуун хашлага	м	0.12	1	1	1	Тийм
122	Замын мэдээллийн самбар (3x4м)	ш	0.225	2	1	1	Тийм
123	Замын мэдээллийн самбар (6x9м)	ш	5	2	1	1	Тийм
124	Замын тэмдэг (шонгийн хамт)	ш	0.035	2	1	1	Тийм
125	Замын тэмдэглэгээний будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
126	Замын эргэлтийн дугуй толь (шонгийн хамт)	ш	0.05	2	1	1	Тийм
127	Захалсан банз	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
128	Захлаагүй банз	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
129	Зориулалтын скоч	ш	0.0001	1	1.013	1	Тийм
130	Зориулалтын цавуу	тн	1	1	1.042	1	Тийм
131	Зохист найрлага бүхий буталсан чулуу	м3	1.76	1	1.042	1.2	Үгүй
132	Зохист найрлага бүхий суурийн материал	м3	1.76	1	1.042	1.2	Үгүй
133	Зохист найрлага бүхий элс хайрган хольц	м3	1.76	1	1.042	1.2	Тийм
134	Зулхай	м2	0.0012	1	1.045	1	Тийм
135	Зэврэлтээс хамгаалах түрхлэг	л	0.001	1	1.03	1	Тийм
136	Зэвэрдэггүй ган утас	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
137	Зэрлэг ургамлын эсрэг бодис	тн	1	3	1.025	1	Тийм
138	Зүсэгчийн ир	ш	0.0015	1	1	1	Тийм
139	Изолятор (өндөр хүчдлийн)	ш	0.002	3	1	1	Тийм
140	Иржгэр хоолой	у/м	0.001	3	1	1	Тийм
141	Кали улаан индикатор	гр	0.0001	3	1	1	Тийм
142	Капсоль	ш	0.0005	2	1	1	Тийм
143	Карбид	кг	0.001	2	1.01	1	Тийм
144	Керамик нунтаг	тн	1	1	1.042	1	Тийм
145	Километрийн тэмдэг (төмөр шонгийн хамт)	ш	0.025	2	1	1	Тийм

146	Кислород	баллон	0.01	3	1	1	Тийм
147	Маркер	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
148	Мастик	кг	0.001	2	1.013	1	Тийм
149	Машины тос	кг	0.001	2	1.01	1	Тийм
150	Металл бүтээц	тн	1	1	1	1	Тийм
151	Металл дээр зурагч	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
152	Металл хэв хашмал /эзэлхүүнт/	м2	0.121	1	1	1	Тийм
153	Металл хүрээтэй модон хэв хашмал	м2	0.03	1	1	1	Тийм
154	Мод, сөөгний үр	кг	0.001	1	1.013	1	Тийм
155	Модны суулгац	ш	0.003	1	1	1	Тийм
156	Модны үртэс	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
157	Модон гадас	ш	0.008	1	1	1	Тийм
158	Модон гадас (5x5x25см)	ш	0.0004	1	1	1	Тийм
159	Модон гадас (5x5x40см)	ш	0.00065	1	1	1	Тийм
160	Модон жийрэг	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
161	Модон материал	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
162	Модон шаантаг	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
163	Модон шпунт	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
164	Мяндсан утас	м	0.0001	1	1.042	1	Тийм
165	Намгархаг материал	м3	1.8	1	1.042	1	Үгүй
166	Нунтаг шохой	кг	0.001	1	1.025	1	Тийм
167	Нэхмэл карбон материал	м2	0.0003	1	1.04	1	Тийм
168	Нүүрс хүчлийн хий CO2	баллон	0.01	3	1.042	1	Тийм
169	Объектын мэдээллийн самбар (2x1.5м)	ш	0.06	2	1	1	Тийм
170	Олон наст ургамлын үр	кг	0.001	2	1.025	1	Тийм
171	Олс	м	0.001	1	1.031	1	Тийм
172	Принтерийн хор	ш	0.002	1	1	1	Тийм
173	Резин битумын лавмаг	тн	1	2	1.013	1	Тийм
174	Резин жийргэвч	кг	0.001	1	1.025	1	Тийм
175	Резин хавтанцар	кг	0.001	1	1.025	1	Тийм
176	Резин хоолой	м	0.002	1	1	1	Тийм
177	Резинэн будаг	кг	0.001	1	1.042	1	Тийм
178	Резинэн тулах хэсэг	ш	0.03	1	1	1	Тийм
179	Резинэн хурд сааруулагч	м	0.01	1	1	1	Тийм

180	Рельс зам	тн	1	1	1	1	Тийм
181	Сандал	ш	0.08	2	1	1	Тийм
182	Суулгамал деталь	кг	0.005	1	1	1	Тийм
183	Суурийн блок	м3	2.4	1	1	1	Тийм
184	Суурийн доод үеийн материал	м3	1.76	1	1.024	1.2	Үгүй
185	Таар	м2	0.0001	1	1.032	1	Тийм
186	Тал гуалин	м3	0.7	1	1.04	1	Тийм
187	Таслагчийн ир	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
188	Термопластик будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
189	Термопластик будгийн ойлгогч	кг	0.001	1	1.042	1	Тийм
190	Термопластик будгийн цавуу	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
191	Товуд	кг	0.001	2	1.012	1	Тийм
192	Том ширхэглэлтэй халуун асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
193	Том ширхэглэлтэй хүйтэн асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
194	Торны төмөр бэлдэц	кг	0.001	1	1	1	Тийм
195	Тосон будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
196	Тохиромжгүй материал	м3	1.6	1	1	1.1	Үгүй
197	Тросс d4	м	0.001	1	1	1	Тийм
198	Труба баригч дэгээ	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
199	Труба уртасгагч холбоос	ш	0.001	1	1	1	Тийм
200	Тулаасны бэхэлгээ (өндөр хүчдлийн)	ком	0.01	1	1	1	Тийм
201	Тусгаарлах бетон хашлага (0.5x1.2x6м)	м3	2.5	1	1	1	Тийм
202	Туузан төмөр 4x40	м	0.00126	1	1	1	Тийм
203	Туузан төмөр 6x100	м	0.00471	1	1	1	Тийм
204	Тэмдгийн самбар	ш	0.0055	2	1	1	Тийм
205	Тэмдгийн цайрдсан төмөр шон	м	0.005	1	1	1	Тийм
206	Тэсрэх бодис	кг	0.001	3	1.008	1	Тийм
207	Тэсэлгээний утас	м	0.0001	3	1.01	1	Тийм
208	Тэсэрдэг шнур	ш	0.0001	3	1	1	Тийм
209	Түлээний мод	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм

210	Түр замын хайрган хучилтын материал	м3	1.76	1	1.021	1.1	Үгүй
211	Түр замын хаягдал материал	м3	1.6	1	1	1	Үгүй
212	Түрэгчийн хутга (хос)	тн	0.025	1	1	1	Тийм
213	Төмрийн будаг	кг	0.001	1	1.05	1	Тийм
214	Төмөр атираат хоолой d1000	у/м	0.081	2	1	1	Тийм
215	Төмөр атираат хоолой d1500	у/м	0.12	2	1	1	Тийм
216	Төмөр атираат хоолой d500	у/м	0.04	2	1	1	Тийм
217	Төмөр бэхэлгээ	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
218	Төмөр гадас d13x200	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
219	Төмөр гадас d13x500	ш	0.0006	1	1	1	Тийм
220	Төмөр гадас d20x200	ш	0.0005	1	1	1	Тийм
221	Төмөр гадас d20x500	ш	0.0013	1	1	1	Тийм
222	Төмөр жийрэг	кг	0.001	1	1.04	1	Тийм
223	Төмөр замын хадаас	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
224	Төмөр материал	тн	1	1	1.047	1	Тийм
225	Төмөр тулаас (сапуд)	м	0.0071	1	1	1	Тийм
226	Төмөр тулаас /сапуд/	м	0.0071	1	1	1	Тийм
227	Төмөр утас (3мм)	кг	0.001	1	1	1	Тийм
228	Төмөр хашаа	м	0.02	1	1	1	Тийм
229	Төмөр хашаа (шонгийн хамт)	м	0.02	1	1	1	Тийм
230	Төмөр хэв	м2	0.0235	1	1	1	Тийм
231	Төмөр шпунт 0.4x0.17x9м	тн	1	1	1	1	Тийм
232	Төмөрбетон багана	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
233	Төмөрбетон бүтээц	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
234	Төмөрбетон дам нуруу	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
235	Төмөрбетон дугуй цохигчийн блок	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
236	Төмөрбетон парпет	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
237	Төмөрбетон ригель	м3	2.5	2	1	1	Үгүй
238	Төмөрбетон хавтан	м3	2.5	1	1	1	Үгүй

239	Төмөрбетон хоолой 1.0x1.0м	у/м	2.4	2	1	1	Тийм
240	Төмөрбетон хоолой 1.5x1.5м	у/м	4.38	2	1	1	Тийм
241	Төмөрбетон хоолой 2.0x2.0м	у/м	6.9	2	1	1	Тийм
242	Төмөрбетон хоолой 2.5x2.5м	у/м	8.4	2	1	1	Тийм
243	Төмөрбетон хоолой d1000	у/м	1.006	2	1	1	Тийм
244	Төмөрбетон хоолой d1500	у/м	1.942	2	1	1	Тийм
245	Төмөрбетон хоолой d300	м	0.72	2	1	1	Тийм
246	Төмөрбетон хоолой d500	у/м	0.471	2	1	1	Тийм
247	Төмөрбетон шат	м3	2.5	1	1	1	Тийм
248	Төмөрбетон явган замын блок	м3	2.5	2	1	1	Тийм
249	Ургамлын үе бүхий хөрс	м3	1.4	1	1.01	1.1	Үгүй
250	Ус	тн	1	1	1.011	1	Үгүй
251	Ус зайлуулах ган хоолой d300x4.5	м	0.042	1	1.042	1	Тийм
252	Ус зайлуулах сувгийн таг (395x495x95)	м	0.118	1	1	1	Тийм
253	Ус зайлуулах сувгийн таг (нүхтэй)	м	0.036	1	1	1	Тийм
254	Ус зайлуулах сувгийн тэвш (1990x520x465)	м	0.23	1	1	1	Тийм
255	Ус зайлуулах сувгийн тэвш (500x300x180)	м	0.072	1	1	1	Тийм
256	Ус зайлуулах цорго d150x2.8	ш	0.025	1	1.042	1	Тийм
257	Ус нэвтэрдэггүй материал	м2	0.0008	1	1.045	1	Тийм
258	Ус тусгаарлах битум суурьтай шингэн түрхлэг	л	0.001	1	1.013	1	Тийм
259	Усны насос (380 квт)	ш	0.01	1	1	1	Тийм
260	Уулын чулуу	м3	1.7	1	1.042	1	Үгүй
261	Уулын элс	м3	1.6	1	1.042	1.1	Үгүй
262	Ухмалаас даланд тохирох материал	м3	1.76	1	1	1.2	Үгүй
263	Ухмалын материал	м3	1.6	1	1	1.1	Үгүй
264	Хаалга	м2	0.0325	1	1	1	Тийм
265	Хавтас	ш	0.0001	1	1	1	Тийм

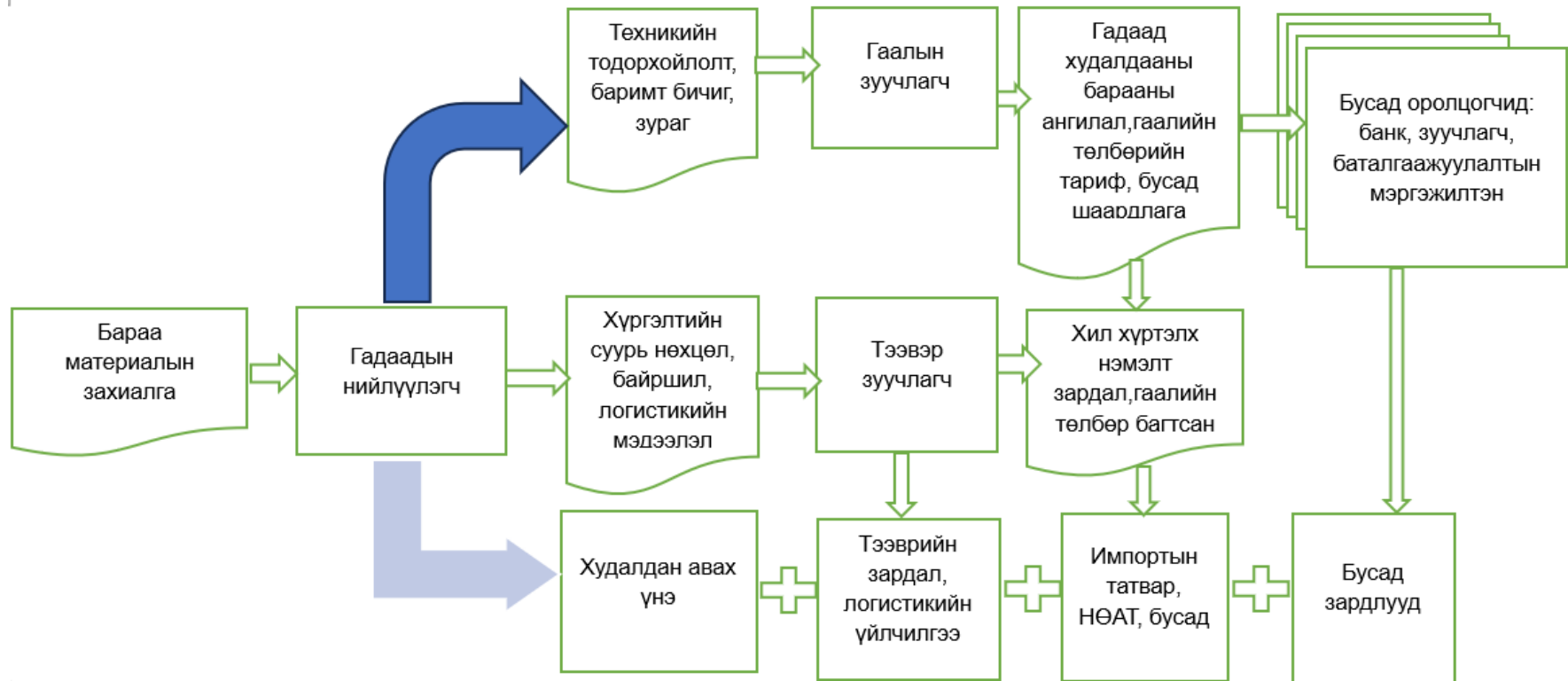
266	Хадаас	кг	0.001	1	1.01	1	Тийм
267	Хайрга	м3	1.7	1	1.042	1.1	Үгүй
268	Халтиргааны эсрэг бодис	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм
269	Хамгаалалтын төмөр туузан хашилт (ком)	м	0.035	1	1	1	Тийм
270	Хамгаалалтын уян троссон хашилт	м	0.025	1	1	1	Тийм
271	Хар тос шингээсэн нарсан банз	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
272	Хар хөрс	м3	1.4	1	1	1	Үгүй
273	Хар цаас (рубериод)	м2	0.001	1	1.032	1	Тийм
274	Харлуулсан дайрган хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
275	Хаягдал материал	тн	1	1	1	1	Үгүй
276	Хаягдал чулуу	м3	1.9	1	1	1	Үгүй
277	Хлорт натрийн уусмал	л	0.0012	3	1.05	1	Тийм
278	Хогийн сав	ш	0.04	2	1.05	1	Тийм
279	Хомут	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
280	Хуванцар хоолой d150	м	0.0015	2	1	1	Тийм
281	Хуванцар хоолой d300	м	0.007	2	1	1	Тийм
282	Хуванцар хоолой d40	м	0.0002	2	1	1	Тийм
283	Худгийн таг ПП-15 (нүхтэй)	ш	0.69	1	1	1	Тийм
284	Худгийн тагны суурийн төмөрбетон хийц	ш	0.33	1	1	1	Тийм
285	Худгийн цагираг КС-10	ш	1.15	2	1	1	Тийм
286	Худгийн цагираг КС-15	ш	2.01	2	1	1	Тийм
287	Хутга төмөр	тн	1	1	1	1	Тийм
288	Хуудсан төмөр (лист 20мм)	м2	0.156	1	1	1	Тийм
289	Хуурай салгуур (өндөр хүчдлийн)	ком	0.15	1	1	1	Тийм
290	Хэвний гадар булан	м	0.01	1	1	1	Тийм
291	Хэвний дотор булан	м	0.01	1	1	1	Тийм
292	Хэвний зай баригч, холбогч (тай)	м	0.001	1	1	1	Тийм
293	Хэвний зай баригч, холбогч /тай/	м	0.001	1	1	1	Тийм
294	Хэвний наамал хавтан	м2	0.0065	1	1.04	1	Тийм

295	Хэвний тос	л	0.001	2	1.01	1	Тийм
296	Хэвний түгжээ (пин)	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
297	Хэвний түгжээ /пин/	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
298	Хялгасан арматуртай нийлмэл материал	м2	0.0192	1	1	1	Тийм
299	Хүчилтөрөгч	кг	0.001	3	1.01	1	Тийм
300	Хүчитгэлийн ган пурш	ш	0.001	1	1	1	Тийм
301	Хүчитгэх арматур	тн	1	1	1.047	1	Тийм
302	Хүчитгэх арматурын анкер	ш	0.005	1	1	1	Тийм
303	Хүчитгэх арматурын конусан түгжээ	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
304	Хөвөөний материал	м3	1.76	1	1.024	1.2	Үгүй
305	Хөдөлгөөнгүй тулах хэсэг	ш	0.6	1	1	1	Тийм
306	Хөдөлгөөнтэй тулах хэсэг	ш	0.6	1	1	1	Тийм
307	Хөлдөлтөөс хамгаалах үеийн материал	м3	1.76	1	1.024	1.2	Үгүй
308	Хөнгөн цагаан хуудас	кг	0.001	1	1.047	1	Тийм
309	Хөндлөвч L60x6x210 (өндөр хүчдлийн)	ш	0.0006	1	1	1	Тийм
310	Хөндлөвч L63x6x1800 (өндөр хүчдлийн)	ш	0.0103	1	1	1	Тийм
311	Хөрсний нуралтаас хамгаалах нэмэлт бодис	кг	0.001	1	1	1	Тийм
312	Хөтөч хавтангийн зориулалтын будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
313	Хөтөч хавтангийн термопластик будаг	кг	0.001	2	1.042	1	Тийм
314	Цавуутай наалт	ш	0.0001	1	1	1	Тийм
315	Цайрдсан ган хоолой d318.5	м	0.093	1	1	1	Тийм
316	Цайрдсан утсан тор (gabion)	м2	0.0059	1	1.047	1	Тийм
317	Цас	м3	0.25	2	1	1	Үгүй
318	Цасны хамгаалалтын далангийн материал	м3	1.76	1	1.024	1.1	Үгүй

319	Цахилгаан бус тэслэгч	ш	0.0005	3	1	1	Тийм
320	Цахилгаан дамжуулагч утас (АС-70/11)	м	0.000278	1	1	1	Тийм
321	Цахилгааны кабелийн төгсгөлийн муфт	ш	0.002	1	1	1	Тийм
322	Цахилгааны кабель	м	0.003	1	1.021	1	Тийм
323	Цахилгааны кабель 3х120	м	0.00615	1	1.021	1	Тийм
324	Цахилгааны утас	м	0.001	1	1.021	1	Тийм
325	Цацлаганы эмульс	тн	1	2	1	1	Тийм
326	Цемент 32.5	тн	1	1	1.025	1	Тийм
327	Цемент 42.5	тн	1	1	1.025	1	Тийм
328	Цемент 52.5	тн	1	1	1.025	1	Тийм
329	Цемент 62.5	тн	1	1	1.025	1	Тийм
330	Цементийн цавуу	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм
331	Цементээр бэхжүүлсэн буталсан чулуун суурийн хольц	м3	1.7	1	1.042	1.2	Үгүй
	*Цемент 32.5	тн	0.102				
	*Зохист найрлага бүхий буталсан чулуу	м3	1				
	*Ус	тн	0.17				
332	Цементээр бэхжүүлсэн зохист найрлага бүхий суурийн хольц	м3	1.7	1	1.042	1.2	Үгүй
	*Цемент 32.5	тн	0.102				
	*Зохист найрлага бүхий суурийн материал	м3	1				
	*Ус	тн	0.17				
333	Цуйдан	ш	0.005	1	1	1	Тийм
334	Цэвэрлэгээний бодис	кг	0.001	1	1	1	Тийм
335	Цэвэрлэгээний даавуун материал	м2	0.0005	1	1.04	1	Тийм
336	Цэвэрлэгээний шүүр	ш	0.042	1	1	1	Тийм
337	Цэнэг шавхагч (өндөр хүчдлийн)	ш	0.002	1	1	1	Тийм
338	Чулуу	м3	1.7	1	1	1	Үгүй
339	Шатдаг хий (газ)	кг	0.001	3	1.01	1	Тийм
340	Швеллер	тн	1	1	1.047	1	Тийм
341	Шингэн битум	тн	1	2	1.013	1	Тийм

342	Шингэрүүлсэн битум	тн	1	2	1.013	1	Тийм
343	Ширмэн таг, суурийн хамт	ш	0.095	1	1	1	Тийм
344	Ширмэн шүүр, суурийн хамт 800х400мм	ш	0.086	1	1	1	Тийм
345	Ширэг	м3	1.4	1	1.024	1	Тийм
346	Шонгийн мод	м3	0.8	1	1	1	Тийм
347	Шохойгоор бэхжүүлсэн зохист найрлага бүхий суурийн хольц	м3	2.1	1	1.042	1.2	Үгүй
	*Цемент 32.5	тн	0.102				
	*Зохист найрлага бүхий суурийн материал	м3	1				
	*Ус	тн	0.17				
348	Шохойн чулууны нунтаг	тн	1	1	1.025	1	Тийм
349	Шувуу үргээгч (өндөр хүчдлийн)	ш	0.001	1	1	1	Тийм
350	Шургааг	м3	0.65	1	1.04	1	Тийм
351	Шуудай	ш	0.0002	1	1	1	Тийм
352	Шуудай /1тн/	ш	0.005	1	1	1	Тийм
353	Шүршдэг будаг	кг	0.001	2	1.011	1	Тийм
354	Шүүрдэгч машины зориулалтын шүүр	ш	0.08	1	1	1	Тийм
355	Шүүрт худаг	ш	0.456	1	1	1	Тийм
356	Эко олс	м	0.001	1	1.045	1	Тийм
357	Эко таар	м2	0.0001	1	1.045	1	Тийм
358	Эко хавтан	м2	0.15	1	1	1	Тийм
359	Электрод	кг	0.001	1	1.021	1	Тийм
360	Элс	м3	1.6	1	1.042	1	Үгүй
361	Элс (үнэ тооцохгүй)	м3	1.6	1	1.042	1	Үгүй
362	Элс цементэн зуурмаг	м3	2.2	1	1.015	1	Үгүй
	*Элс	м3	0.8				
	*Цемент 42.5	тн	1				
363	Элс үнсний хольц	м3	1.6	1	1.042	1.1	Үгүй
364	Элсэн халуун асфальтбетон хольц	тн	1	2	1.025	1	Үгүй
365	Эмульгатор	кг	0.001	2	1	1	Тийм
366	Эмульс	тн	1	2	1.013	1	Тийм
367	Эпоксид цавуу (sikadur 31)	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм
368	Эпоксид цавуу (sikadur 52)	кг	0.001	1	1.03	1	Тийм

369	Эрдэс нунтаг	тн	1	1	1.025	1	Тийм
370	Эсгий	м2	0.0039	1	1.042	1	Тийм
371	Явган хүний замын тусгаарлах хайс	м	0.0122	1	1.042	1	Тийм
372	Явган хүний замын хавтан	м2	0.14	1	1	1	Тийм
373	Явган хүний замын хашлага	м	0.0384	1	1	1	Тийм
374	Явган хүний замын хөтөч хавтан	м2	0.14	1	1	1	Тийм
375	Үет болон буурцагт олон наст ургамлын хольц	кг	0.001	1	1	1	Тийм
376	Өрлөгийн хавтгай тор	м2	0.003	1	1.047	1	Тийм
377	Өрмийн хошуу	ш	0.0005	1	1	1	Тийм
378	Өрөмдлөгийн шавар	м3	1.78	1	1.042	1	Үгүй
379	Өтгөн битум	тн	1	2	1.013	1	Тийм

ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ, (ХУВИАР)

№	Ажил, мэргэжлийн ангилал	Тэтгэврийн даатгал	Тэтгэмжийн даатгал	Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгал	Ажилгүйдлийн даатгал	Эрүүл мэндийн даатгал	Нийт
1	Ажилтан	8.5	1.0	Хавсралт №6-с авна.	0.5	2.0	-
2	Машин механизмын операторчин	8.5	1.0	2.5	0.5	2.0	14.5
3	Тээврийн жолооч	8.5	1.0	2.5	0.5	2.0	14.5
4	Инженер техникийн ажилтан	8.5	1.0	2.5	0.5	2.0	14.5

АЖЛЫН БАГАЖ ХЭРЭГСЛИЙН ЖАГСААЛТ

ХАВСРАЛТ №12

№	Багаж хэрэгслийн нэр	Эдэлгээний хугацаа, сар
1	СВР Машин 50 кН	120
2	СВР Машин 30 кН	120
3	Индикатор	60
4	СВР хэв	96
5	Нэмэлт ачаа 2.5 кг (нүхтэй)	120
6	Нэмэлт ачаа 2.5 кг (цагираг)	120
7	Нэмэлт ачаа 5 кг (цагираг)	120
8	Нүхтэй гуулин хавтан	96
9	Завсарлагч диск	72
10	Прокторын хэв (2250 см ³)	96
11	Прокторын хэв (1000 см ³)	96
12	Прокторын алх (4.89 кг)	96
13	Касаграндын багаж	72
14	Динамик конусын шигдэлтийн багаж (DCP)	72
15	Түргэвчилсэн аргаар чийг тодорхойлогч	60
16	Хатаах зуух 100 х 75 х 75	120
17	Хатаах зуух 60 х 60 х 60 см	120
18	Хатаах зуух 45 х 45 х 45 см	120
19	Плитка (лабораторийн)	60
20	100 мл багтаамжтай хэмжүүр цилиндр	24
21	Элсэн конусын багаж (15 см)	72
22	Элсэн конусын багаж (20 см)	72
23	Асгамал эзэлхүүн жин тодорхойлох савнууд	72
24	100 мм болон 200 мм урт шпатель	48
25	Шилэн пипетк	24
26	Шилэн саваа	36
27	Шилэн хавтан (600 мм х 600 мм х 10 мм)	60
28	Чийг тодорхойлох савнууд	36
29	Резинэн алх (0.5 кг)	48
30	Төмөр тэгшлүүр (30 см)	60
31	Цөмийн нягт хэмжигч багаж	60
32	Бетоны пресс	120
33	Доргиулагч хавтан	96
34	Хольцын туршилтад зориулсан, цахилгаан хөдөлгүүртэй бетон зуурагч машин	120
35	Бетон шооны хэв (150 х 150 х 150 мм)	96
36	Бетон шооны хэв (100 х 100 х 100 мм)	96
37	Элс цементэн зуурмагын хэв (50 х 50 х 50 мм)	96
38	Элс цементэн зуурмагын хэв (70.6 х 70.6 х 70.6 мм)	96
39	Бетоны цилиндр хэв	96
40	Гулзайлтын туршилтын хэв хэв (700 × 150 × 150 мм)	96
41	Бетоны конусан суултын багаж	72
42	Викийн багаж	72

43	Ле Шательегийн колбо	72
44	Ле Шательегийн хэв	72
45	Тогтворжилт туршилтын төхөөрөмж	60
46	Цементийн туршилтын усан ванн	60
47	Мэдрэгчтэй дижитал термометр	48
48	Дижитал термометр (дүрдэг)	48
49	Шилэн термометр	48
50	Гүний доргиулагч (лабораторийн)	60
51	Агаарын агууламж тодорхойлох багаж	72
52	Хэт улаан туяаны термометр (-50 – 550°c)	48
53	Лос анжелесийн багаж	120
54	Чулууны бутрагдалт тодорхойлох багаж	120
55	Хувийн жин тодорхойлох багаж	72
56	Хавтгай хэсгийг тодорхойлох багаж	72
57	Үзүүрлэг хэсгийг тодорхойлох багаж	72
58	Шигшүүр сэгсрэгч төхөөрөмж	72
59	Элсний хувийн жин тодорхойлох багаж	72
60	Хувийн жинг тодорхойлох сагс	60
61	Пикнометр (1000 мл)	36
62	Дижитал штангенциркуль (300 мм)	60
63	Шилэн юүлүүр	36
64	Гидрометрүүд (нягт хэмжигч)	48
65	Асгамал нягт хэмжигч савнууд (3 л, 10 л, 20 л)	72
66	Шмидтийн алх	72
67	Дээж хуваагч	72
68	1000 мл багтаамжтай хэмжүүр цилиндр	24
69	500 мл багтаамжтай хэмжүүр цилиндр	24
70	250 мл багтаамжтай хэмжүүр цилиндр	24
71	Хувийн жингийн сав (өргөн амсартай, 50 мл багтаамжтай)	36
72	Хувийн жингийн сав (нарийн амсартай, 50 мл багтаамжтай)	36
73	Хувийн жингийн сав (25 мл багтаамжтай)	36
74	Электрон тавцант жин (150 кг хүртэл, 5 гр нарийвчлалтай)	60
75	Электрон жин (50 кг хүртэл, 0.5 гр нарийвчлалтай)	60
76	Электрон жин (30 кг хүртэл, 1 гр нарийвчлалтай)	60
77	Электрон жин (20 кг хүртэл, 1 гр нарийвчлалтай)	60
78	Электрон жин (10 кг хүртэл, 0.5 гр нарийвчлалтай)	60
79	Электрон жин (5 кг хүртэл, 0.1 гр нарийвчлалтай)	60
80	Электрон жин (600 гр хүртэл, 0.01 гр нарийвчлалтай)	60
81	Электрон жин (500 гр хүртэл, 0.01 гр нарийвчлалтай)	60
82	Туухай 5 гр,10 гр,20 гр	120
83	Туухай 20 кг	120
84	Туухай 10 кг	120
85	Туухай 5 кг	120
86	Туухай 2 кг, 1 кг, 500 гр, 200 гр, 100 гр, 50 гр	120
87	Маршаллын пресс	120
88	150 мм диаметртэй Маршаллын алх (10.2 кг)	120
89	100 мм диаметртэй Маршаллын алх (4.5 кг)	120
90	Маршаллын хэвний иж бүрдэл (100 мм)	120
91	Маршаллын хэвний иж бүрдэл (150 мм)	120

92	Зүү шигдэлийн багаж	72
93	Суналтын багаж	96
94	Суналтын хэв	96
95	Уярах хэм тодорхойлох багаж	72
96	Битумын зуурамтгай чанар тодорхойлох ванн (туршилтын банн)	96
97	Вискозиметр /Saybolt/ дагалдах хэрэгслийн хамт	72
98	Дижитал удирдлагатай усан ванн (50 × 35 × 30 см)	96
99	Хольц зуурагч машин	120
100	Битум ялгагч машин (экстрактор)	120
101	Даралтаар насжуулах зуух	120
102	Хийн баллон, зуух	60
103	Колбо (3 л, 2 л, 1 л)	36
104	Шилэн цилиндр савнууд (600 мл, 500 мл)	24
105	Корын машин	120
106	Шингэн цацлага болон түрхлэгийн таваг (300 мм х 300 мм)	72
107	Асфальтбетоны шатаах зуух	120
108	Цайрдсан төмөр шигшүүр, 450 мм	72
109	Цайрдсан төмөр шигшүүр, 300 мм	72
110	Гуулин шигшүүр, 200 мм	120
111	Секундомер	48
112	Туузан метр (30 м)	36
113	Хуванцар аяга	24
114	Ган аяга 500 гр	60
115	Ган аяга 1000 гр	60
116	200 × 300 мм хэмжээтэй, цайрдсан төмөр дэлгэц	72
117	300 × 300 мм хэмжээтэй, цайрдсан төмөр дэлгэц	72
118	300 × 300 мм х 60 мм хэмжээтэй цайрдсан төмөр дэлгэц	72
119	300 × 450 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
120	600 × 300 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
121	1000 × 1000 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
122	600 × 600 × 50 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
123	450 × 450 × 50 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
124	200 × 200 × 50 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
125	600 × 900 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
126	100 × 100 мм цайрдсан төмөр дэлгэц	72
127	Цайрдсан дээж авах халбага, 0.5 кг багтаамжтай	72
128	Цайрдсан дээж авах халбага, 1 кг багтаамжтай	72
129	Цайрдсан дээж авах халбага, 2 кг багтаамжтай	72
129	Дээж авах ган халбага, 250 гр	72
130	Угаах сав	120
131	Төмөр алх (0.9 кг)	120
132	PVC хэмжүүрт цилиндр, 25 мл багтаамжтай	36
133	PVC хэмжүүрт цилиндр, 50 мл багтаамжтай	36
134	PVC хэмжүүрт цилиндр, 100 мл багтаамжтай	36
135	PVC хэмжүүрт цилиндр, 250 мл багтаамжтай	36
136	PVC хэмжүүрт цилиндр, 500 мл багтаамжтай	36
137	PVC хэмжүүрт цилиндр, 1000 мл багтаамжтай	36
138	PVC хэмжүүрт цилиндр, 2000 мл багтаамжтай	36
139	Дугуйтай түрдэг тэрэг	72

140	Ган шугам (1 м урт)	60
141	Иштэй хүрз	60
142	Лом (төмөр хөшүүрэг)	120
143	Шпатель	48
144	Цүүц	72
145	Ган аяга (1 кг багтаамжтай)	60
146	Тэгш ус	60
147	Гидрометр	48
148	5 кг хийн баллон (плиткатаны хамт)	60
149	Туузан метр 5 м	36
150	Чийг хэмжигч (гидрометр)	60
151	Багс	36
152	Усны шинжилгээний иж бүрдэл багаж	60
153	Түлхүүрийн иж бүрдэл	60
154	Хоёр долгионы GPS	60
155	Электрон тахеометр	60
156	Тоон нивелир	72
157	Автомат нивелир	72
158	Гар GPS	60
159	Нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж (Dron)	48
160	Теодолит	120
161	Эвхдэг метр	36
162	Электрон зай хэмжигч (EDM)	72
163	Хэмжилтийн багажны суурь	120
164	Рейк	60
165	Хүрз	48
166	Жоотуу	48
167	Лоом	120
168	Гар нягтруулагч	72
169	Малтуур	60
170	Асфальт тараагч тармуур	72
171	Арматур боогч	72
172	Битум түрхэгч сойз	36
173	Шпатель	48
174	Алх	72
175	Тэгш ус	72
176	Булан хэмжигч	60
177	Нийвий	48
178	Түрдэг метр	36
179	Будгийн шуршигч	60
180	Гар хөрөө	48
181	Төмөр хайч	60
182	Бахь (тасдагч)	60
183	Хадаасны лоом	72
184	Тэгшлэгч рейк	60
185	Шүүр	24
186	Сүх	72
187	Гар өрөм	60
188	Цаасны хутга	24

189	Утас чангалагч	60
190	Лантуу	120
191	Түрдэг тэрэг	72
192	Усны хувин	36
193	Замын тэгш байдлын индекс тодорхойлох түрдэг төхөөрөмж	96
194	Лазер тэгш байдлын хэмжигч	72
195	3 м шулуун рейк	72
196	Цахилгаан өрөм	72
197	Хөнгөн жингийн дефлектометр	96
198	Бенкелманы дам нуруу	120
199	Хавтант ачааллын төхөөрөмж	120
200	Ан цав хэмжигч	60
201	Скидийн багаж	72
202	Элсэн толбоны аргаар барзгаржилт хэмжих багаж	72
203	Хадаас сугалагч	60
204	Цахилгаан хөрөө	60
205	Хашлаганы хавчаар (хайч)	60

Тайлбар: Энэхүү жагсаалт нь авто замын салбарт хэрэглэгдэж буй үндсэн багаж хэрэгслийг хамарсан бөгөөд цаашид шинээр нэвтрэх багаж хэрэгслийг холбогдох журмын дагуу нэмэлтээр тусгаж, шинэчилж болно.